

Дніпропетровська обласна рада
Управління з питань гуманітарної, соціально-культурної сфери та освіти
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Громадська організація "ЖІНКИ плюс"

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Видання третє, перероблене і доповнене

Дніпро – 2022

УДК 305(477.63):34

Гендерний портрет Дніпропетровської області : наук.-практ. видання (2022). 3-є вид., перероб. і доп. (за сприяння Дніпропетровської обласної ради та громадської організації "ЖІНКИ плюс"), Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. - 120 с.

Гендерний портрет Дніпропетровської області – це аналітична збірка, що включає актуальну соціально-демографічну статистику за 2021 рік та особливості таких груп, як жінки і чоловіки. Зібрана інформація відтворює демографічні характеристики регіону та включає достовірні показники в таких сферах як політика та публічне управління, зайнятість і безробіття, охорона здоров'я, освіта і наука, соціально-культурне життя. Її перевагою є розроблені гендерними експертами узагальнення, висновки та рекомендації, що суттєво спрощують використання статистичних даних у нормотворчості, правозастосуванні, стратегічному плануванні й управлінні, освітній і науковій діяльності тощо.

Видання розраховано на експертне середовище, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, науковців, освітян і здобувачів освіти, а також усіх тих, хто цікавиться проблематикою гендерної рівності в суспільстві та Дніпропетровському регіоні.

Упорядники видання:

Гиренко Лілія Анатоліївна,

начальниця управління з питань гуманітарної, соціально-культурної сфери та освіти виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради, депутатка обласної ради, кандидатка наук з державного управління, голова громадської організації "ЖІНКИ плюс"

Наливайко Лариса Романівна,

проректорка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, докторка юридичних наук, професорка, Заслужена юристка України

Грицай Ірина Олегівна,

радниця ректора Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ з гендерних питань, докторка юридичних наук, професорка

Лозова Ольга Юріївна,

директорка комунального закладу "Дитячий оздоровчий центр соціальної реабілітації санаторного типу "Перлина Придніпров'я" Дніпропетровської обласної ради, аспірантка комунального закладу вищої освіти "Дніпровська академія неперервної освіти" Дніпропетровської обласної ради

Пісчанська Юлія Вікторівна,

директорка комунального закладу культури "Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І. Яворницького" Дніпропетровської обласної ради, аспірантка Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Клімович Вікторія Миколаївна,

начальниця відділу з питань соціально-культурної сфери та спорту управління з питань гуманітарної, соціально-культурної сфери та освіти виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради

Бочковий Олексій Васильович,

завідувач Навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

Мінакова Євгенія Валеріївна,

доцентка кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидатка юридичних наук

Дрок Ірина Сергіївна,

наукова співробітниця Навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидатка юридичних наук, доцентка

ЗМІСТ

ВСТУП	9
Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА	11
1.1. Співвідношення міського та сільського наявного населення області у 2021 р.	11
1.2. Співвідношення населення області за віком у 2021 р.	11
1.3. Співвідношення постійного населення області за віком і статтю	12
1.4. Розподіл постійного населення області за віком і статтю у 2021 р.	13
1.5. Гендерне співвідношення постійного населення області	13
1.6. Гендерне співвідношення постійного населення області у 2021 р.	13
1.7. Чисельність постійного населення за статтю за районами та містами	14
1.8. Розподіл постійного населення області за статтю в розрізі міст	15
1.9. Розподіл постійного населення області за статтю в розрізі районів	16
1.10. Розподіл постійного населення області за статтю у співвідношенні із загальнообласними показниками в розрізі районів	16
1.11. Чисельність наявного населення області	17
1.12. Розподіл міського та сільського наявного населення області у 2021 р.	17
1.13. Середній вік населення області за статтю та типом місцевості	18
1.14. Середній вік населення області за статтю у 2021 р.	18
1.15. Середній вік населення області за типом поселень у 2021 р.	18
1.16. Природний приріст / скорочення населення	19
1.17. Співвідношення природного руху населення	19
1.18. Середній вік населення області за статтю та типом місцевості	20
1.19. Статистика реєстрації та розірвання шлюбів у області	21
1.20. Стан міграції на території області за роками	22
1.21. Загальна міграція за віком	23
1.22. Прибулі на територію області за віком і статтю	24
1.23. Вибулі з території області за віком і статтю	25
1.24. Міграційний рух населення області за статтю у 2021 р.	26
1.25. Відомості про внутрішньо переміщених осіб, зареєстрованих у області	27
1.26. Інформація про внутрішньо переміщених облікованих осіб у співвідношенні із загальнообласними показниками	27
1.27. Інформація про внутрішньо переміщених осіб по районах за статтю у співвідношенні з районними показниками	28
1.28. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до районів за статтю у 2021 р.	28
1.29. Інформація про внутрішньо переміщених облікованих осіб до міст у співвідношенні із загальнообласними показниками	29
1.30. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до міст за статтю у співвідношенні з міськими показниками	30
1.31. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до міст за статтю у 2021 р.	32
1.32. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до загальнообласних показників у розрізі міст	32
1.33. Інформація про внутрішньо переміщених дітей у загальнообласному співвідношенні у 2021 р. у розрізі міст	35
1.34. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до 60 років у загальнообласному співвідношенні у 2021 р. у розрізі міст	36

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

1.35. Інформація про внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю в загальнообласному співвідношенні у 2021 р. в розрізі міст	36
1.36. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до міських показників	37
1.37. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у 2021 р. в розрізі міст	39
1.38. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до районних показників	40
1.39. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у 2021 р. в розрізі районів	41
1.40. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до загальнообласних показників у розрізі районів	42
1.41. Інформація про внутрішньо переміщених дітей у загальнообласному співвідношенні у 2021 р. в розрізі районів	43
1.42. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до 60 років у загальнообласному співвідношенні у 2021 р. в розрізі районів	43
1.43. Інформація про внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю в загальнообласному співвідношенні у 2021 р. в розрізі районів	43
1.44. Характеристика домогосподарств із дітьми	44
1.45. Частка домогосподарств із дітьми в розрізі вікових груп	45
1.46. Розподіл домогосподарств із дітьми за кількістю дітей у їх складі	45
<i>Коментар до розділу 1 «Демографічна характеристика області»</i>	47
Розділ 2. ПОЛІТИКА, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ	
2.1. Склад депутатського корпусу області VIII скликання за статтю	48
2.2. Склад депутатського корпусу області за статтю в розрізі районів	48
2.3. Склад депутатського корпусу області в розрізі міських, селищних сільських і районних у місті рад	49
2.4. Склад постійних депутатських комісій Дніпропетровської обласної ради	50
2.5. Склад постійних депутатських комісій обласної ради за статтю	51
2.6. Склад виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради	52
2.7. Очільники/очільниці органів місцевого самоврядування області	52
2.8. Очільники/очільниці органів місцевого самоврядування в розрізі районів	53
2.9. Відомості стосовно очільників/очільниць органів місцевого самоврядування в розрізі міських, селищних, сільських і районних у місті рад	53
2.10. Громадські організації, зареєстровані в містах області з 2000 р.	54
2.11. Жіночі громадські організації у розрізі міст області	55
2.12. Керівництво громадських організацій області в гендерному співвідношенні	55
2.13. Жінки – очільниці громадських організацій, утворених протягом 2021 р., у розрізі міст області	56
2.14. Результати опитування на гендерну тематику, проведеної у 2021 р. громадською організацією «ЖІНКИ плюс»	56
<i>Коментар до розділу 2 «Політика, публічне управління та громадські організації»</i>	59

Розділ 3. ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ

3.1. Розподіл робочої сили за віковими групами та статтю	62
3.2. Розподіл робочої сили за віком і статтю за 2021 р.	63
3.3. Динаміка розподілу робочої сили за роками та статтю	63

3.4. Зайнятість працездатного населення (15 - 59 рр.) області за статтю	64
3.5. Зайнятість працездатного населення за місцем проживання	65
3.6. Кількісне та відсоткове співвідношення працівників за видами економічної діяльності та статтю	66
3.7. Співвідношення працівників за видами діяльності у 2021 р.	67
3.8. Динаміка зайнятості працівників за роками та статтю	67
3.9. Заробітна плата працівників за видами діяльності	68
3.10. Динаміка зростання середньомісячної заробітної плати за роками та статтю	69
3.11. Рівень заробітної плати працівників області за видами діяльності у 2021 р.	70
<i>Коментар до розділу 3 «Зайнятість і безробіття»</i>	<i>71</i>

Розділ 4. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

4.1. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я за рівнями медичної допомоги	72
4.2. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я в розрізі районів області	73
4.3. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я у розрізі міст області	74
4.4. Скорочення населення за причинами смерті	75
4.5. Скорочення населення за причинами смерті у 2021 р. серед жінок	78
4.6. Скорочення населення за причинами смерті у 2021 р. серед чоловіків	78
<i>Коментар до розділу 4 «Охорона здоров'я»</i>	<i>79</i>

Розділ 5. ОСВІТА

5.1. Відомості про заклади освіти області	80
5.1.1. Відомості про гендерне співвідношення в закладах освіти області	80
5.2. Вища освіта	81
5.2.1. Гендерне співвідношення в керівництві закладів вищої освіти	81
5.2.2. Співвідношення керівництва закладів усіх форм власності за статтю	81
5.2.3. Співвідношення керівництва закладів усіх форм власності за статтю в розрізі міст	81
5.3. Науково-дослідницька діяльність	81
5.3.1. Виконання наукових досліджень і розробок за категоріями персоналу та статтю	82
5.3.2. Динаміка гендерного співвідношення у сфері наукових досліджень	83
5.3.3. Відомості про гендерне співвідношення виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за категоріями персоналу	83
5.3.4. Відомості про виконання наукових досліджень і розробок за галузями наук	84
5.3.5. Відомості про гендерне співвідношення виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за галузями наук	84
5.3.6. Інформація про гендерне співвідношення серед дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок за віковими групами	85
5.3.7. Інформація про гендерне співвідношення серед виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за віковими групами	86
5.3.8. Динаміка співвідношення серед виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за віковими групами та статтю	86
5.4. Фахова передвища освіта	87

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

5.4.1. Відомості про гендерне представництво в керівництві закладів передвищої освіти	87
5.4.2. Гендерне співвідношення в керівництві закладів передвищої освіти області	87
5.4.3. Гендерне співвідношення в керівництві закладів передвищої освіти в розрізі міст області	87
5.5. Професійна (професійно-технічна) освіта	88
5.5.1. Відомості про гендерне представництво в керівництві закладів професійної (професійно-технічної) освіти	88
5.5.2. Гендерне співвідношення в керівництві закладів професійної (професійно-технічної) освіти області	89
5.5.3. Гендерне представництво в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в розрізі міст області	89
5.6. Загальна середня освіта	90
5.6.1. Гендерне співвідношення в керівництві загальної середньої освіти області	90
5.6.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: ліцеї	91
5.6.3. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: гімназій	92
5.6.4. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: навчально-виховних комплексів (об'єднань)	93
5.6.5. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: шкіл	94
5.6.6. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: навчально-реабілітаційних центрів	95
5.6.7. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: спеціальних (спеціалізованих) шкіл	96
5.6.8. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти в розрізі міст	97
5.6.9. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти в розрізі районів	97
<i>Коментар до розділу 5 «Освіта»</i>	98

Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

6.1. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві обласних комунальних закладів соціально-культурної сфери	99
6.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві обласних комунальних закладів соціальної сфери	99
6.3. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві бібліотечних закладів області в розрізі районів	100
6.4. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві музеїніх закладів області	101
6.4.1. Гендерне співвідношення в керівництві музеїніх закладів на громадських засадах	101
6.4.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві музеїніх закладів у розрізі міст і районів	102

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

6.5. Відомості щодо гендерного співвідношення серед працівників клубних закладів у розрізі міст і районів	103
6.6. Відомості щодо гендерного співвідношення серед художників і майстрів мистецтв, які працюють у клубних закладах області	105
6.7. Відомості про гендерне співвідношення серед членів обласних організацій Національних творчих спілок України	106
6.8. Інформація про гендерне співвідношення серед 200 видатних особистостей Дніпропетровщини	107
6.9. Назви вулиць великих міст Дніпропетровщини в гендерному співвідношенні	108
6.10. Відомості про жителів області, які активно займаються спортом	109
6.11. Відомості про гендерне співвідношення в керівництві фізкультурно-спортивних товариств області	110
6.12. Відомості про гендерне співвідношення серед працівників фізичної культури і спорту, які проводять заняття на території області	110
<i>Коментар до розділу 6 «Соціально-культурна сфера»</i>	111
ГЛОСАРІЙ	112
ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ	117
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	119

ВСТУП

Забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків і жінок, гендерного паритету в усіх сферах суспільного життя Дніпропетровської області потребує об'єктивної оцінки соціально-демографічної ситуації на основі гендерно дезагрегованих даних.

Статистика, розділена за статтю, є міжнародно визнаним методом гендерного інтегрування – з метою виявлення можливих «гендерних прогалин» або ситуацій дискримінації. Гендерно розмежована статистика дозволяє ідентифікувати проблеми, що потребують коригування/вирішення (Глосарій Тренінгового центру ООН Жінки).

Гендерна соціально-демографічна статистика є основою ефективного гендерного аналізу. Це – один з найважливіших компонентів у створенні та реалізації різноманітних регіональних ініціатив, спрямованих на розвиток громад Дніпропетровської області. Показники гендерної статистики не тільки слугують джерелом інформації для проведення наукового аналізу та моніторингу становища жінок і чоловіків у області, а й сприяють включенням принципу гендерної рівності в місцеві стратегії розвитку.

«Гендерний портрет Дніпропетровської області» – це аналітичне дослідження, підготовлене спільними зусиллями Дніпропетровської обласної ради, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, комунального закладу культури «Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І. Яворницького» Дніпропетровської обласної ради, комунального закладу «Дитячий оздоровчий центр соціальної реабілітації санаторного типу «Перлина Придніпров'я» Дніпропетровської обласної ради та Громадської організації «ЖІНКИ плюс».

Гендерний портрет Дніпропетровської області відображає реальне соціально-демографічне становище на основі аналізу статистичних показників за визнаними в усьому світі методиками та тематичними напрямами. Збірка присвячена гендерно дезагрегованій демографічній статистиці за 2022 рік і включає в себе статистичні дані за 2015 – 2021 роки для об'єктивної оцінки їх динаміки. Щоб полегшити вивчення та аналіз статистичних даних, у збірнику використані сучасні способи їх візуалізації. Результати цього гендерного аналізу є актуальними та корисними для оцінки різних соціальних процесів та ефективності управління ними.

Узагальнена статистика сприятиме ініціативам, що спрямовані на:

- врахування гендерних аспектів у правотворчій і правозастосовній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в регіоні, прийняття ефективних управлінських рішень;

- інтеграцію гендерної складової в бюджетний процес на місцевому рівні – реструктурування доходів і видатків бюджету таким чином, щоб потреби, інтереси та пріоритети громадян були враховані рівною мірою;

- розробку та реалізацію місцевих стратегій і програм соціального, економічного, культурного розвитку регіону;

- гендерне збалансування ринку праці та становлення соціально відповідального бізнесу;
- удосконалення системи надання публічних послуг населенню області;
- проведення наукових досліджень проблем забезпечення гендерної рівності в Дніпропетровській області та включення гендерного компоненту в навчальний процес тощо.

Колектив укладачів вдячний за співпрацю та ініціативу фахівцям, які підготували та надали статистичні дані для Гендерного портрету Дніпропетровської області – Кришень Олені Вікторівні, директорці департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації; Даниловій Ірині Вікторівні, заступниці начальника Головного управління статистики у Дніпропетровській області; Тітовій Надії Миколаївні, директорці комунального закладу культури «Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія»; Кітаєвій Ірині Миколаївні, директорці комунального закладу «Дніпропетровський обласний методичний центр клубної роботи та народної творчості» та ін.

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Станом на 1 січня 2022 року постійне населення Дніпропетровської області становило 3093, 2 тис. осіб (з них – 54,3 % жінок і 45,7 % чоловіків). Таке відсоткове співвідношення чоловіків і жінок зберігається з 2015 року. Чисельність наявного населення області стабільно знижується. У розрахунку на 1000 жінок припадає 840 чоловіків.

На початок 2022 року у загальній чисельності постійного населення частка осіб становила:

- у віці 0-15 років 16,2 %,
- 16-35 років – 23,3 %,
- 36-59 років – 35,7 %,
- 60 років і старше – 24,8 %.

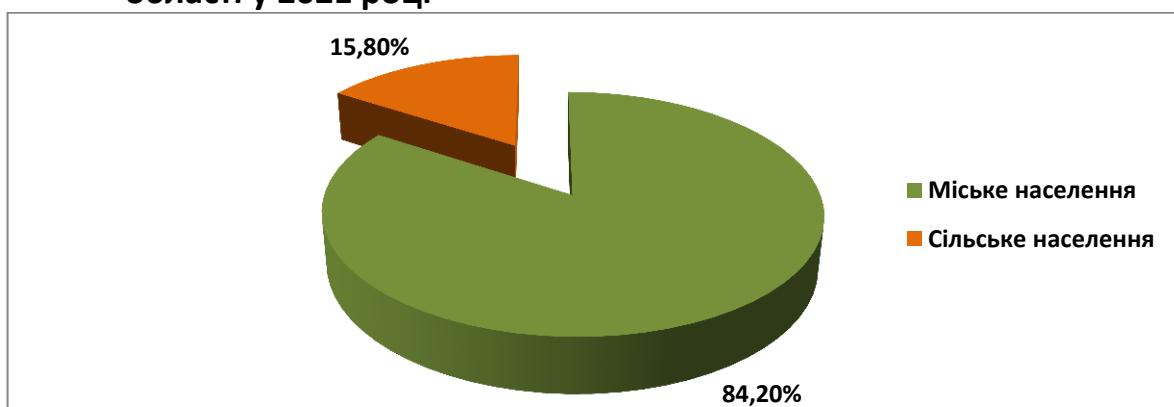
**У розрахунку
на 1000 жінок припадає
840 чоловіків**

**У структурі населення
майже чверть
становили особи у віці
60 років і старше**

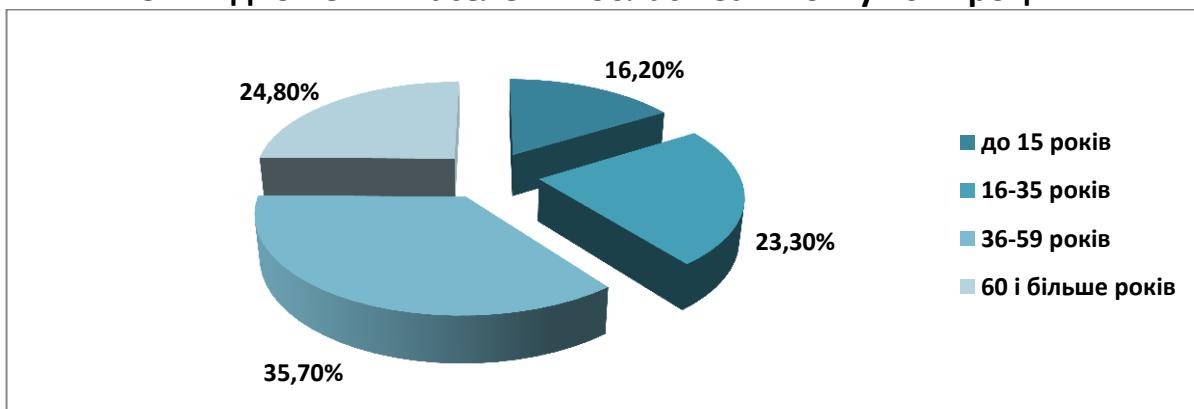
На 1000 осіб постійного населення віком 16 – 59 років припадало 695 осіб у віці 0-15 років та 60 років і старше, що дещо більше, ніж на початок 2021 р. (692 особи).

Середній вік населення області на 1 січня 2022 р. становив 42,3 років (чоловіків – 39,1, жінок – 45). Як і в середньому по Україні, жінки Дніпропетровської області живуть довше чоловіків. Спостерігається динаміка зростання середнього віку населення.

1.1. Співвідношення міського та сільського наявного населення області у 2021 році

1.2. Співвідношення населення області за віком у 2021 році

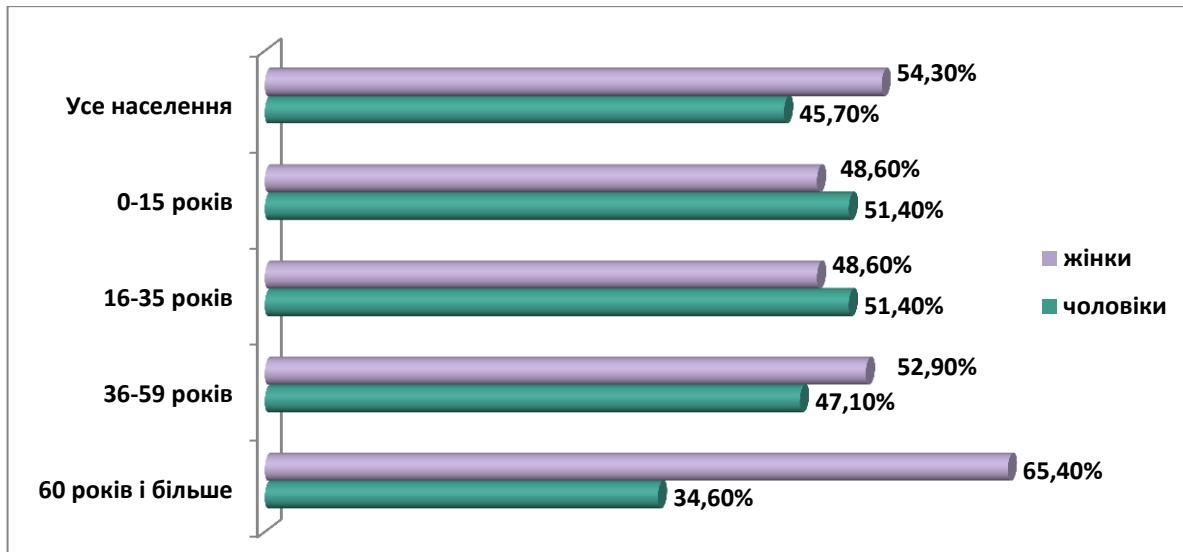
1.3. Співвідношення постійного населення області за віком і статтю

(тис. осіб)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Все населення	Усього		3251,6	3227,1	3227,8	3203,1	3173,4	3138,7	3093,2
	чоловіки	кількість	1486,5	1475,6	1474,2	1462,8	1449,2	1432,9	1412,4
		відсотки	45,7%	45,7%	45,7%	45,7%	45,7%	45,7%	45,7%
	жінки	кількість	1765,1	1751,5	1753,6	1740,3	1724,2	1705,8	1680,8
		відсотки	54,3%	54,3%	54,3%	54,3%	54,3%	54,3%	54,3%
0-15 років	Усього		519,4	525,0	529,2	527,3	520,4	510,7	500,1
	чоловіки	кількість	267,7	270,5	272,4	271,4	267,8	262,6	257,0
		відсотки	51,5%	51,5%	51,5%	51,5%	51,5%	51,4%	51,4%
	жінки	кількість	251,7	254,5	256,8	255,9	252,6	248,1	243,1
		відсотки	48,5%	48,5%	48,5%	48,5%	48,5%	48,6%	48,6%
16-35 років	Усього		879,4	848,9	828,9	802,4	772,8	746,3	720,5
	чоловіки	кількість	450,1	435,1	424,4	410,7	396,1	382,9	370,1
		відсотки	51,2%	51,3%	51,2%	51,2%	51,3%	51,3%	51,4%
	жінки	кількість	429,3	413,8	404,5	391,7	376,7	363,4	350,4
		відсотки	48,8%	48,7%	48,8%	48,8%	48,7%	48,7%	48,6%
36-59 років	Усього		1119,8	1115,0	1117,3	1114,0	1113,4	1108,4	1104,0
	чоловіки	кількість	515,1	514,9	517,6	518,2	520,1	519,8	519,7
		відсотки	46,0%	46,2%	46,3%	46,5%	46,7%	46,9%	47,1%
	жінки	кількість	604,7	600,1	599,7	595,8	593,3	588,6	584,3
		відсотки	54,0%	53,8%	53,7%	53,5%	53,3%	53,1%	52,9%
60 років і більше	Усього		732,9	738,1	752,4	759,4	766,7	773,3	768,6
	чоловіки	кількість	253,6	255,0	259,9	262,5	265,2	267,6	265,6
		відсотки	34,6%	34,5%	34,5%	34,6%	34,6%	34,6%	34,6%
	жінки	кількість	479,3	483,1	492,5	496,9	501,5	505,7	503,0
		відсотки	65,4%	65,5%	65,5%	65,4%	65,4%	65,4%	65,4%

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.4. Розподіл постійного населення області за віком і статтю у 2021 році

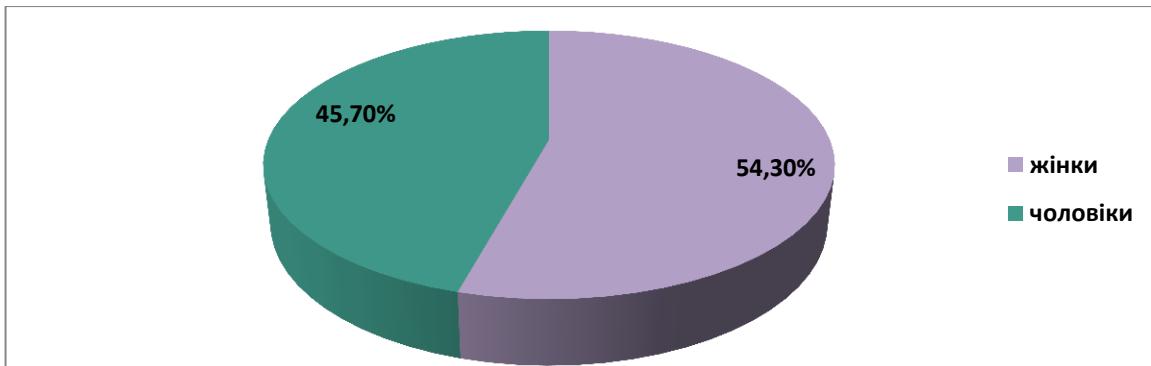

1.5. Гендерне співвідношення постійного населення області

(тис. осіб)

Рік	Всього населення	Чоловіків		Жінок	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
2015	3251,6	1486,5	45,7%	1765,1	54,3%
2016	3227,1	1475,6	45,7%	1751,5	54,3%
2017	3227,8	1474,3	45,7%	1753,5	54,3%
2018	3203,2	1462,8	45,7%	1740,4	54,3%
2019	3173,3	1449,2	45,7%	1724,1	54,3%
2020	3138,7	1432,9	45,7%	1705,8	54,3%
2021	3093,2	1412,4	45,7%	1680,8	54,3%

1.6. Гендерне співвідношення постійного населення області у 2021 році

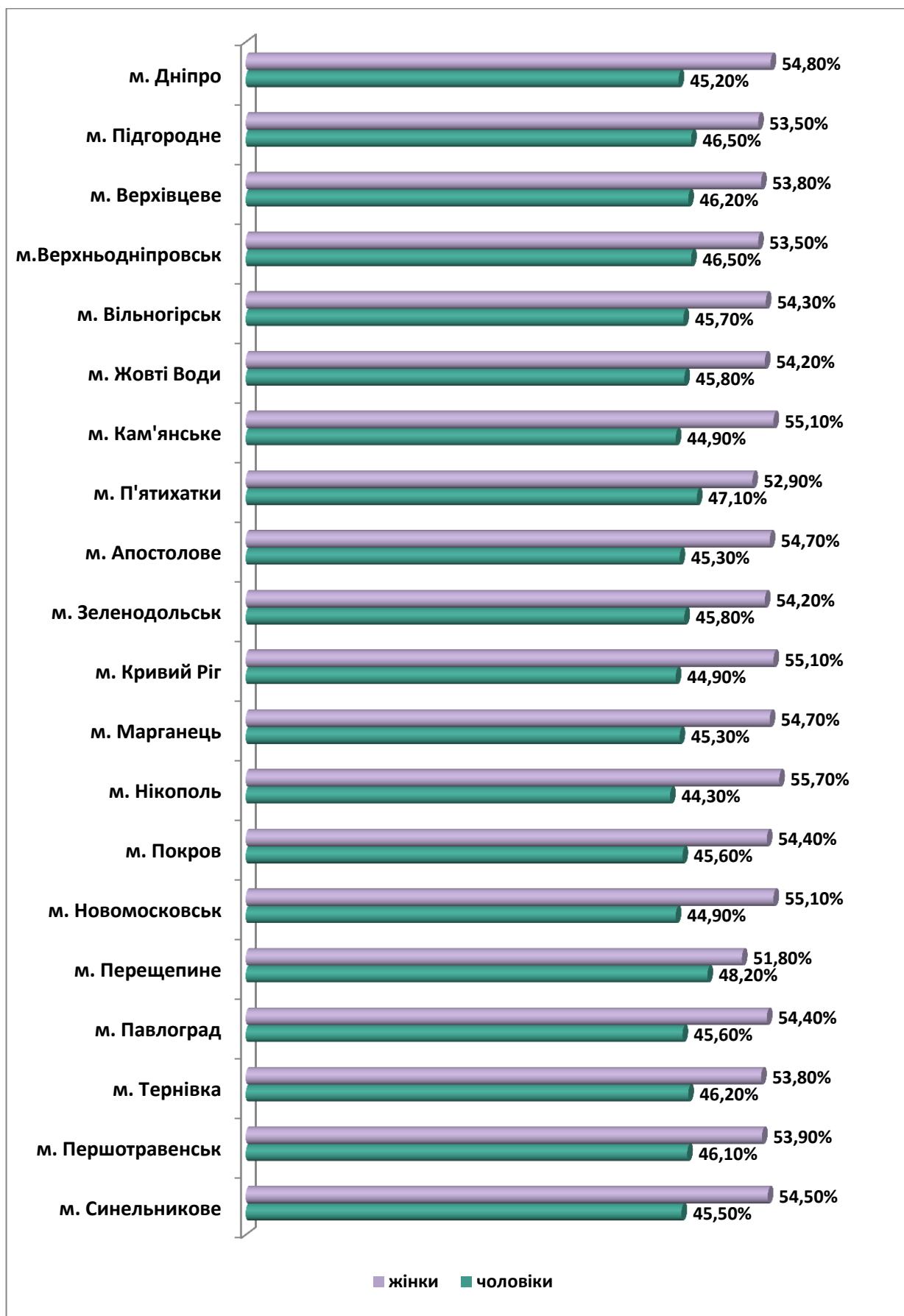
Якщо аналізувати динаміку співвідношення відсоткового складу жіночого та чоловічого населення, то вона змінюється залежно від віку. Так, кількість чоловіків у віці від 0 до 35 років переважає кількість жінок на 2,8 %, у віковій категорії від 39 до 59 років співвідношення змінюється і кількість жінок вже переважає на 5,8 %, а в категорії від 60 років і більше жіноче населення переважає чоловіче на 30,8 %.

1.7. Чисельність постійного населення за статтю за районами та містами
 (тис. осіб)

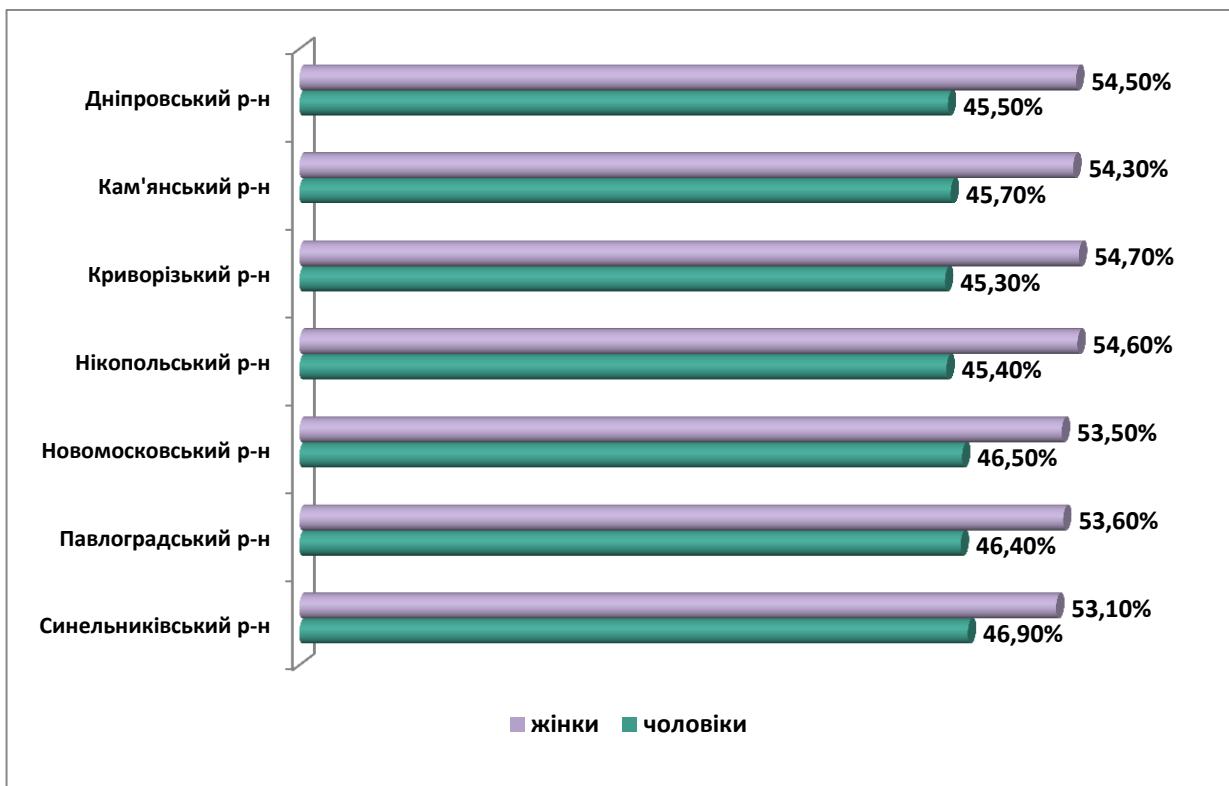
Назва території	Особів обох статей	Чоловіки		Жінки	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Дніпропетровська область	3093176	1412426	45,7%	1680750	54,3%
Дніпровський район	1136069	516856	45,5%	619213	54,5%
м. Дніпро	958377	433661	45,2%	524716	54,8%
м. Підгороднє	19155	8902	46,5%	10253	53,5%
Кам'янський район	426201	194934	45,7%	231267	54,3%
м. Верхівцеве	9955	4599	46,2%	5356	53,8%
м. Верхньодніпровськ	15214	7068	46,5%	8146	53,5%
м. Вільногірськ	22378	10222	45,7%	12156	54,3%
м. Жовті Води	45066	20639	45,8%	24427	54,2%
м. Кам'янське	226295	101496	44,9%	124799	55,1%
м. П'ятихатки	18015	8484	47,1%	9531	52,9%
Криворізький район	742619	336537	45,3%	406082	54,7%
м. Апостолове	13020	5901	45,3%	7119	54,7%
м. Зеленодольськ	12890	5816	45,8%	7074	54,2%
м. Кривий Ріг	602390	270271	44,9%	332119	55,1%
Нікопольський район	252848	114698	45,4%	138150	54,6%
м. Марганець	44859	20333	45,3%	24526	54,7%
м. Нікополь	107214	47503	44,3%	59711	55,7%
м. Покров	37640	17178	45,6%	20462	54,4%
Новомосковський район	167296	77658	46,5%	89638	53,5%
м. Новомосковськ	69354	31129	44,9%	38225	55,1%
м. Перещепине	9754	4698	48,2%	5056	51,8%
Павлоградський район	168256	78067	46,4%	90189	53,6%
м. Павлоград	102373	46721	45,6%	55652	54,4%
м. Тернівка	27192	12574	46,2%	14618	53,8%
Синельниківський район	199887	93676	46,9%	106211	53,1%
м. Першотравенськ	27350	12612	46,1%	14738	53,9%
м. Синельникове	29686	13508	45,5%	16178	54,5%

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

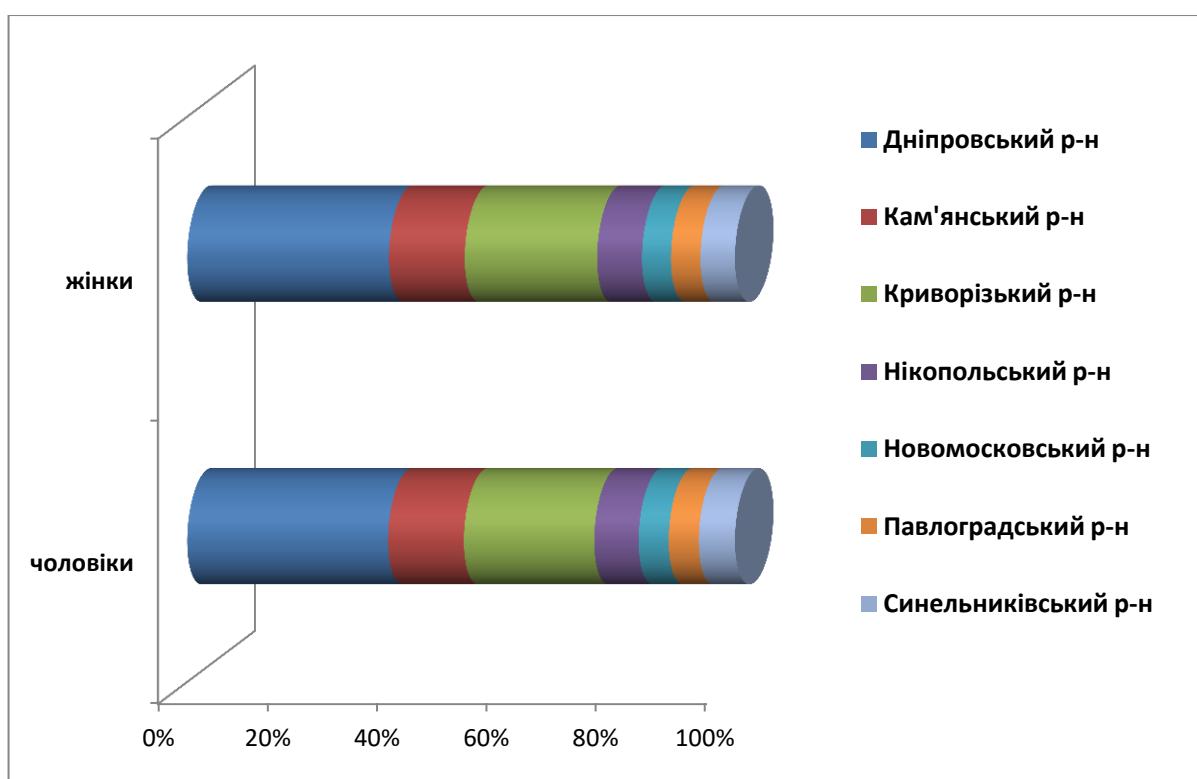
1.8. Розподіл постійного населення області за статтю в розрізі міст

1.9. Розподіл постійного населення області за статтю в розрізі районів

1.10. Розподіл постійного населення області за статтю у співвідношенні із загальнообласними показниками в розрізі районів

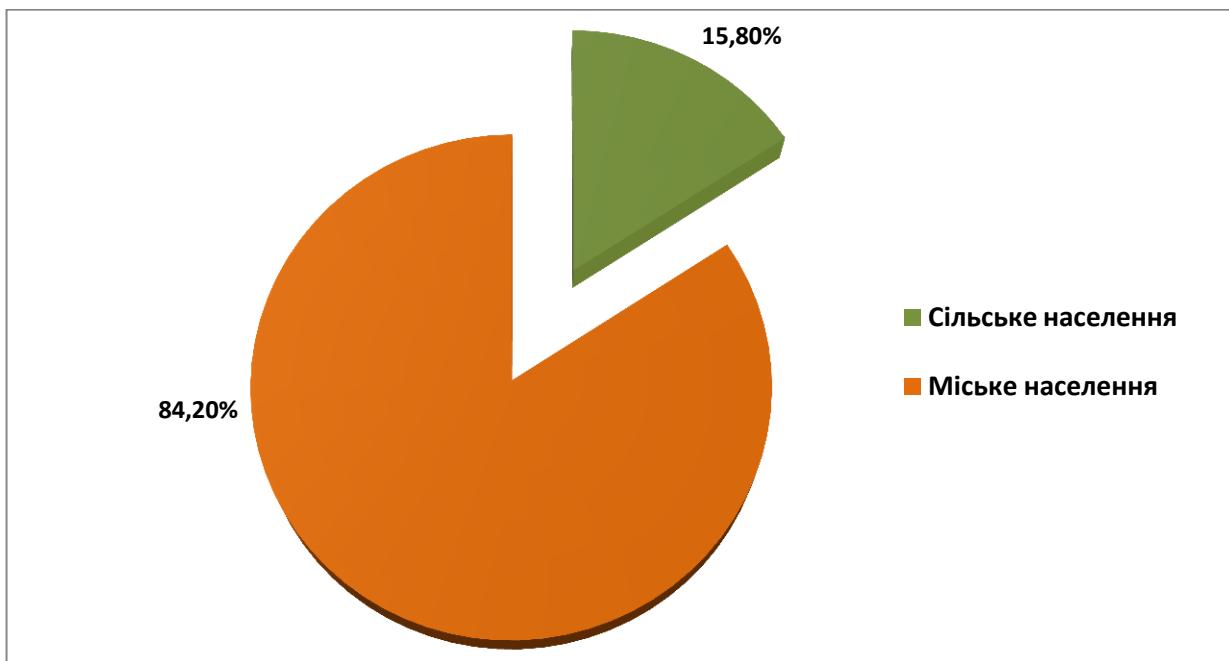
Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.11. Чисельність наявного населення області

(тис. осіб)

Рік	Усього населення	Міське		Сільське	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
2015	3254,9	2722,1	83,6%	532,8	16,4%
2016	3230,4	2701,1	83,6%	529,3	16,4%
2017	3231,1	2707,0	83,8%	524,1	16,2%
2018	3206,5	2690,5	83,9%	516,0	16,1%
2019	3176,7	2668,8	84,0%	507,9	16,0%
2020	3142,0	2642,1	84,1%	499,9	15,9%
2021	3096,6	2606,1	84,2%	490,4	15,8%

1.12. Розподіл міського та сільського наявного населення області у 2021 році

У Дніпропетровській області стабільно спостерігаються урбанізаційні процеси. У 2021 році в області переважало міське населення, що становить 84,2 %, тоді як сільське населення становить 15,8 %. Розподіл відсоткового співвідношення постійного населення області за статтю зберігається в розрізі міст. Зменшення кількості чоловіків спостерігається у м. Кам'янське (44,9 %), м. Кривий Ріг (44,9 %), м. Нікополь (44,3 %), м. Новомосковськ (44,9 %).

1.13. Середній вік населення області за статтю та типом місцевості

(років)

	Все населення			Міське			Сільське		
	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки
2015	41,1	38,1	43,8	41,2	38,0	43,8	41,4	38,5	44,0
2016	41,2	38,2	44,0	41,3	38,2	43,9	41,5	38,6	44,1
2017	41,3	38,4	44,2	41,5	38,4	44,2	41,6	38,8	44,2
2018	41,6	38,4	44,4	41,7	38,5	44,4	41,8	39,0	44,4
2019	42,0	38,8	44,7	42,0	38,8	44,7	42,1	39,2	44,6
2020	42,2	39,0	44,9	42,2	38,9	44,9	42,2	39,4	44,8
2021	42,3	39,1	45,0	42,3	39,1	45,0	42,3	39,5	44,8

1.14. Середній вік населення області за статтю у 2021 р.

39,1 років

45,0 років

1.15. Середній вік населення області за типом поселень у 2021 р.

Міське населення

39,1 років

45,0 років

Сільське населення

39,5 років

44,8 років

1.16. Природний приріст / скорочення населення

За результатами вибіркового опитування жінок області у віці 15 років і старшому, найчастіше першу дитину вони народжували у віці 20 - 24 роки (65,6 %).

Частка матерів, що народили первістка, склала: у віці 15 - 19 років – 14,4 %; у віці 25 - 29 років – 15,9 %; у віці 30 років і старше – 4,1 %.

Серед жінок які народжували, одну дитину мають 45,3 %, двох дітей – 43,7 %. Багатодітних матерів значно менше – 11 % виховують трьох і більше дітей. Ніколи не народжували 13,6 % жінок області репродуктивного віку.

Найбільш активними дітородними групами були жінки у віці 30 - 34 та 25 – 29 років, на які відповідно припадало 29,4 % та 27,9 % народжених. Матері молодші 20 років народили 899 дітей (4,6 %), а матері у віці 40 років і старші – 688 дітей (3,5 %).

На 100 живонароджених дівчаток припадало 106 хлопчиків.

Роки	Осіб			На 1000 осіб наявного населення		
	кількість живо-народжених	кількість померлих	природний приріст, скорочення (-)	кількість живо-народжених	кількість померлих	природний приріст, скорочення (-)
2015	33 425	53 827	-20 402	10,2	16,5	-6,3
2016	31 000	53 127	-22 127	9,6	16,4	-6,8
2017	27 504	50 906	-23 402	8,5	15,8	-7,3
2018	25 121	52 336	-27 215	7,8	16,3	-8,5
2019	22 526	50 929	-28 403	7,1	16,0	-8,9
2020	21 309	55 290	-33 981	6,7	17,5	-10,8
2021	19 508	64 775	-45 267	6,3	20,8	-14,5

1.17. Співвідношення природного руху населення

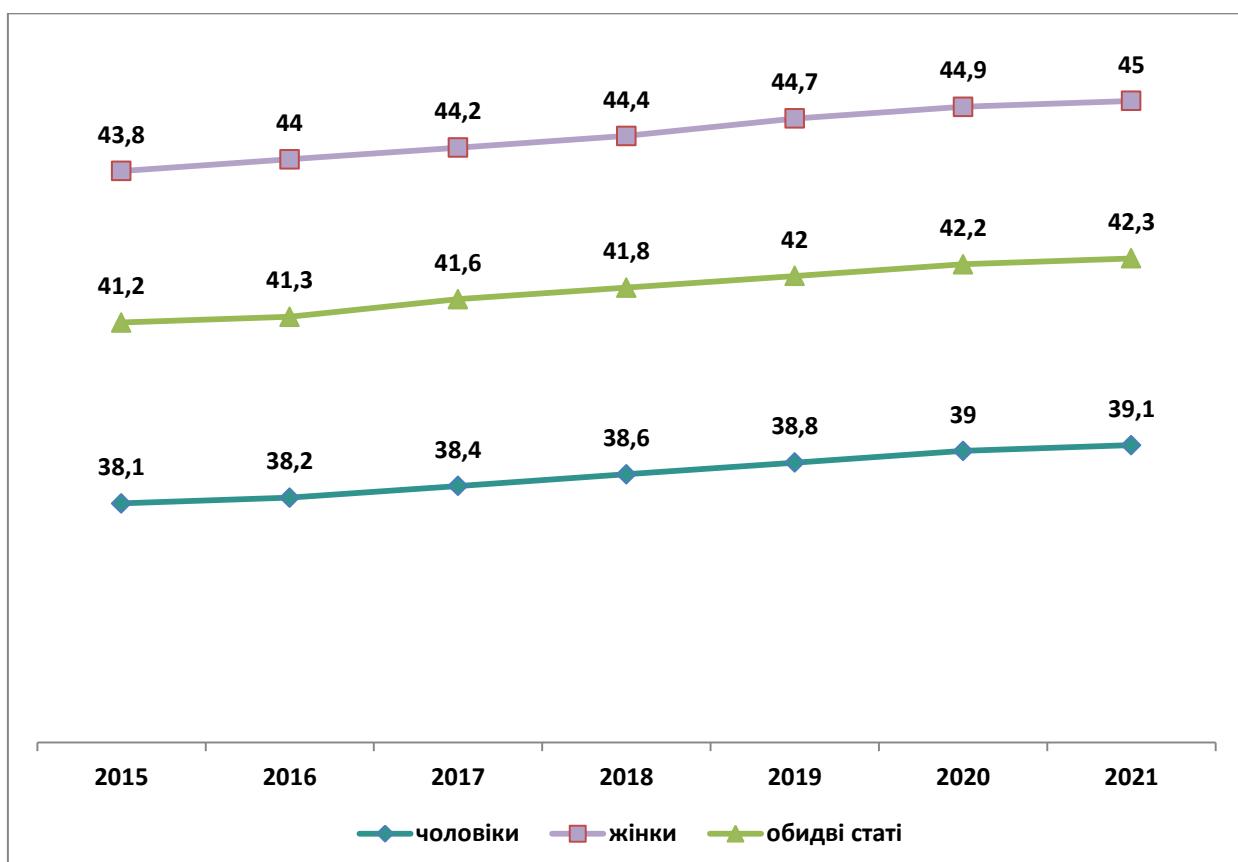

1.18. Середній вік населення області за статтю та типом місцевості

(років)

Роки	обидві статі			чоловіки			жінки		
	все населення	міське	сільське	все населення	міське	сільське	все населення	міське	сільське
2015	41,2	41,2	41,4	38,1	38,0	38,5	43,8	43,8	44,0
2016	41,3	41,3	41,5	38,2	38,2	38,6	44,0	43,9	44,1
2017	41,6	41,5	41,6	38,4	38,4	38,8	44,2	44,2	44,2
2018	41,8	41,7	41,8	38,6	38,5	39,0	44,4	44,4	44,4
2019	42,0	42,0	42,0	38,8	38,8	39,2	44,7	44,7	44,6
2020	42,2	42,2	42,2	39,0	38,9	39,4	44,9	44,9	44,8
2021	42,3	42,3	42,3	39,1	39,1	39,5	45,0	45,0	44,8

Динаміка зростання/зменшення віку населення за роками та статтю

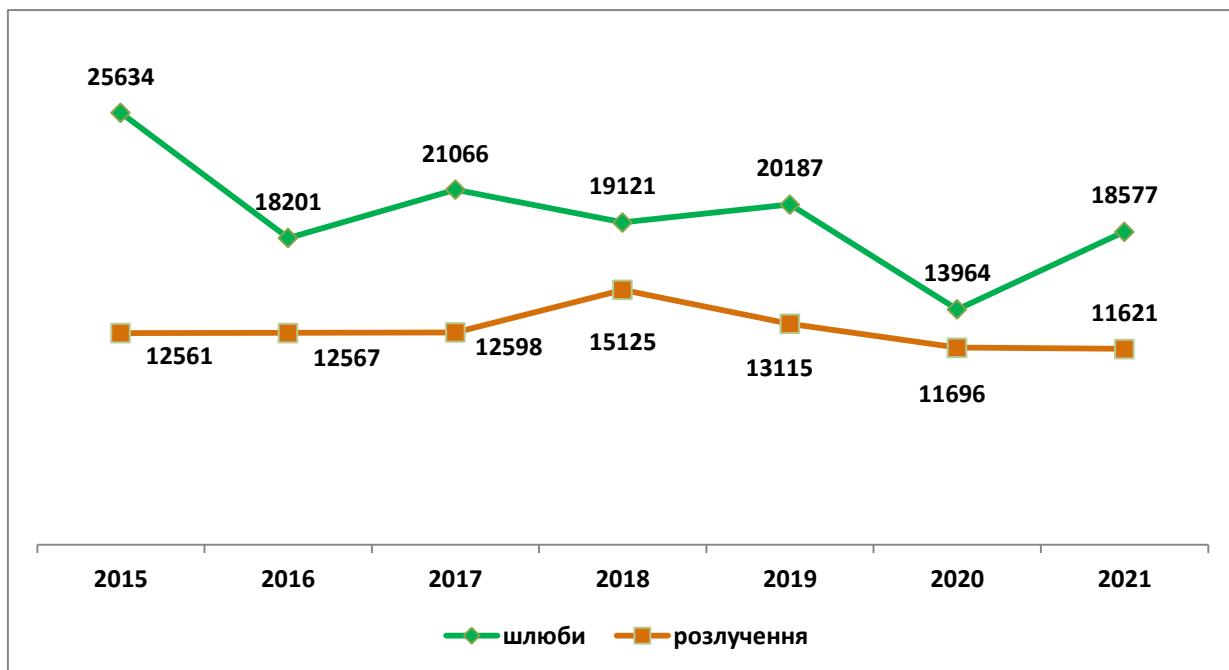

Коефіцієнт народжуваності у 2021 році склав 6,3 %, а коефіцієнт смертності – 20,8 %. У результаті коефіцієнт природного приросту/скорочення населення у Дніпропетровській області становить – (мінус) - 14,5 %, тобто відбувається депопуляція. Спостерігається постійна негативна тенденція до скорочення кількості населення – кількість померлих у 2021 році перевищила кількість народжених у три рази (64 775 померлих проти 19 508 народжених).

1.19. Статистика реєстрації та розірвання шлюбів у області

Роки	Кількість зареєстрованих шлюбів		Кількість розірваних шлюбів	
	одиниць	на 1000 осіб наявного населення	одиниць	на 1000 осіб наявного населення
2015	25 634	7,8	12 561	3,8
2016	18 201	5,6	12 567	3,9
2017	21 066	6,5	12 598	3,9
2018	19 121	5,9	15 125	4,7
2019	20 187	6,3	13 115	4,1
2020	13 964	4,4	11 696	3,7
2021	18 577	6,0	11 621	3,7

Кількість шлюбів / розлучень, зареєстрованих у області

У 2021 році кількість зареєстрованих шлюбів (18 577) перевищувала кількість розірваних (11 621) на 6 936. Щорічно кількість зареєстрованих шлюбів зменшується, як і кількість розлучень, що пов'язано із загальною демографічною ситуацією.

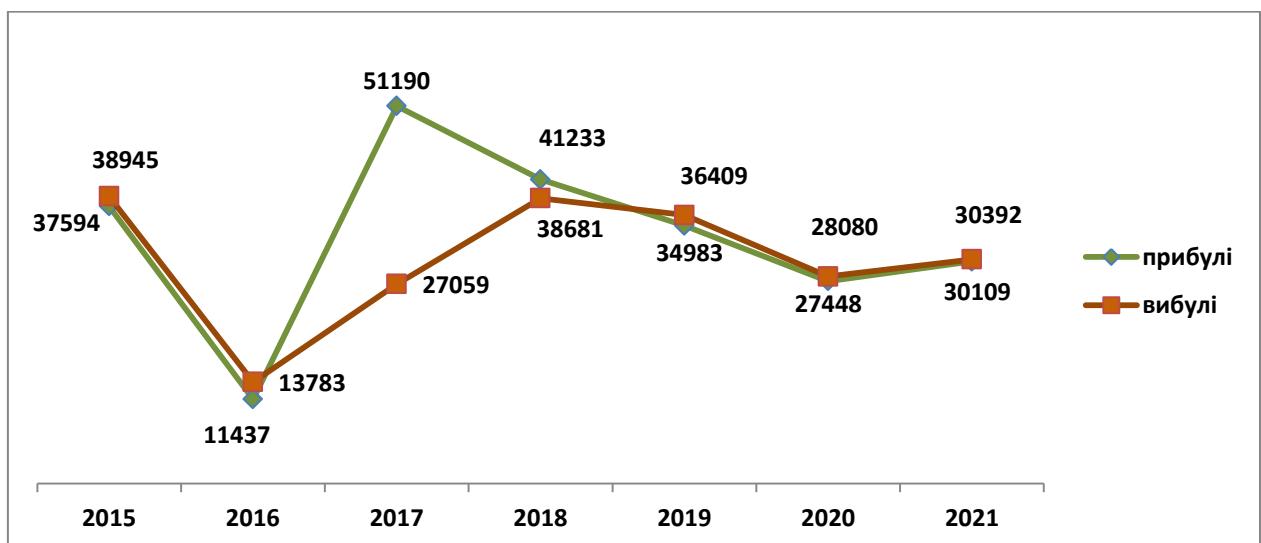
1.20. Стан міграції на території області за роками

Динаміка міграційного руху також свідчить про скорочення населення області

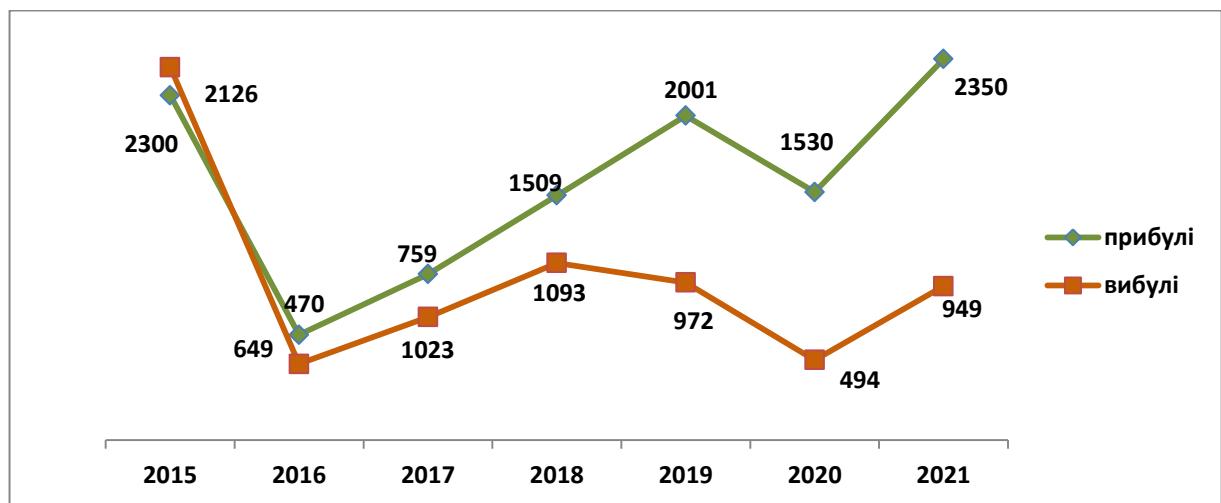
(осіб)

Роки	Усі потоки міграції			Зокрема міждержавна міграція		
	кількість прибулих	кількість вибулих	міграційний приріст, скорочення (-)	кількість прибулих	кількість вибулих	міграційний приріст, скорочення (-)
2015	37594	38945	-1351	2126	2300	-174
2016	11437	13783	-2346	649	470	179
2017	51190	27059	24131	1023	759	264
2018	41233	38681	2552	1509	1093	416
2019	34983	36409	-1426	2001	972	1029
2020	27448	28080	-632	1530	494	1036
2021	30109	30392	-283	2350	949	1401

Загальна міграція

Міждержавна міграція

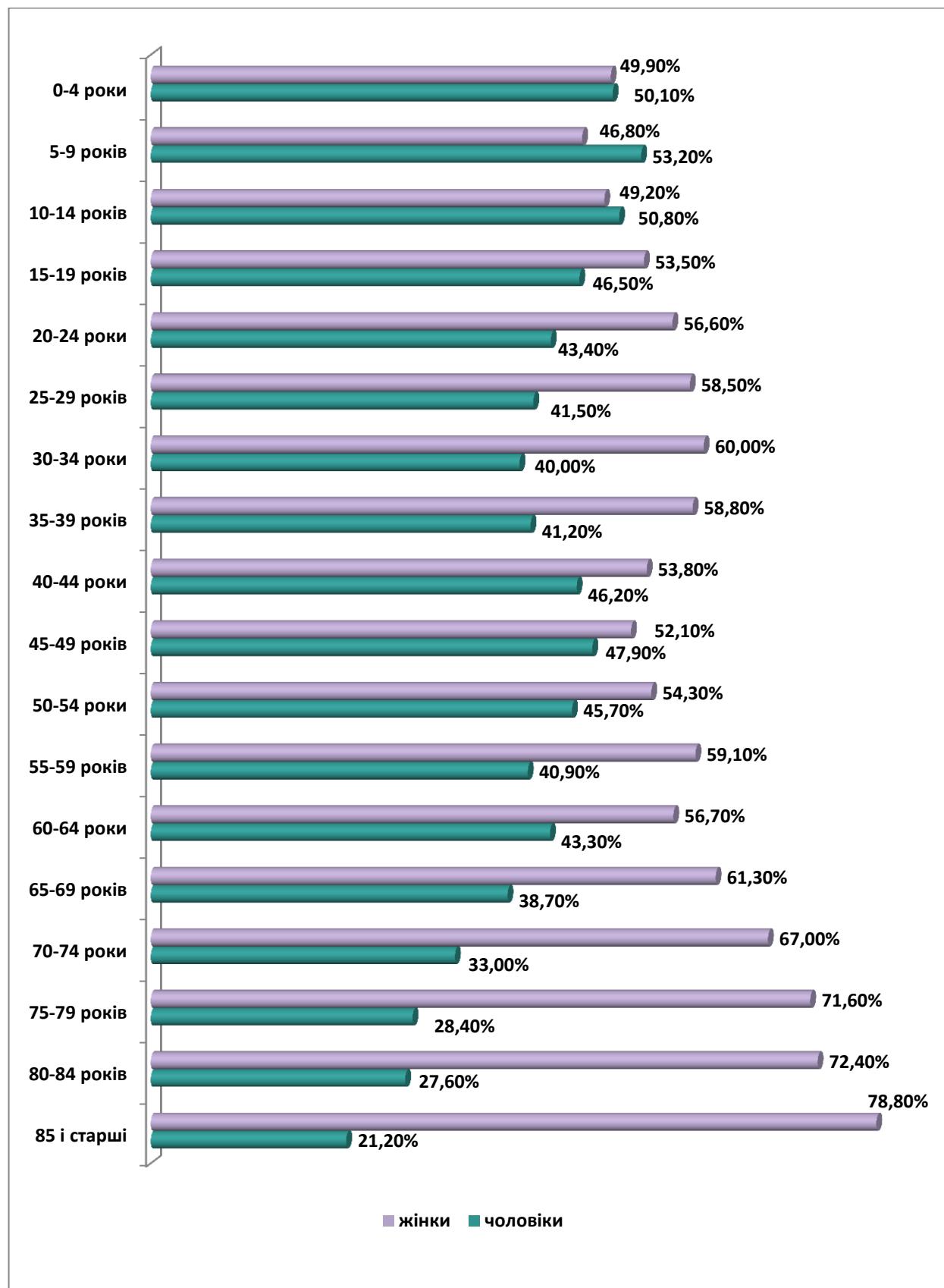

1.21. Загальна міграція за віком

(тис. осіб)

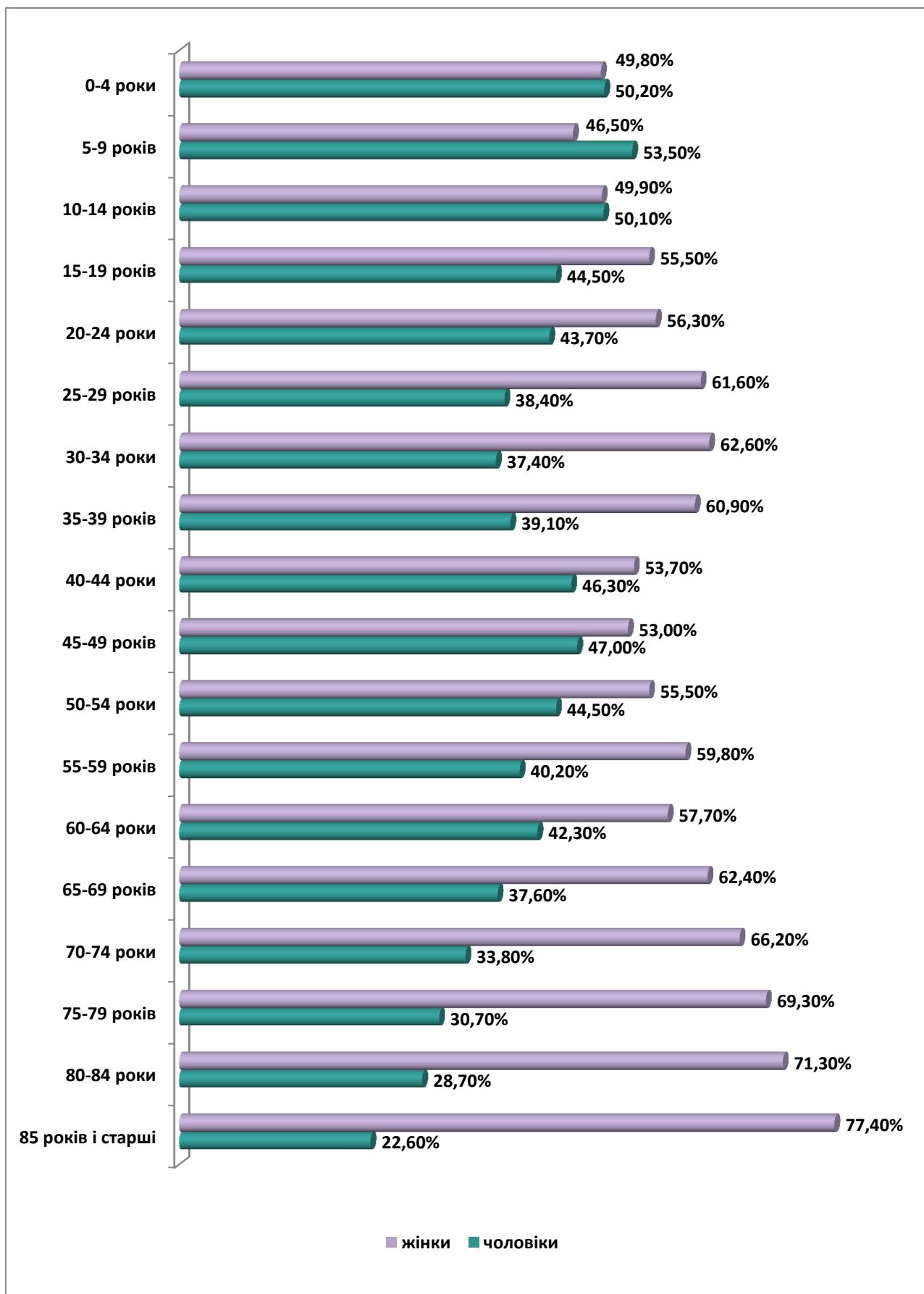
	Кількість прибулих					Кількість вибулих				
	Обидві статі	Чоловіки		Жінки		Обидві статі	Чоловіки		Жінки	
		кількість	%	кількість	%		кількість	%	кількість	%
Усього	30,11	13,14	43,6%	16,97	56,4%	30,39	12,94	42,6%	17,45	57,4%
Зокрема за віком:										
0 – 4	1,12	0,56	50,1%	0,56	49,9%	1,21	0,61	50,2%	0,60	49,8%
5 – 9	1,52	0,81	53,2%	0,71	46,8%	1,60	0,86	53,5%	0,74	46,5%
10 – 14	1,26	0,64	50,8%	0,62	49,2%	1,34	0,67	50,1%	0,67	49,9%
15 – 19	3,88	1,80	46,5%	2,08	53,5%	4,33	1,93	44,5%	2,41	55,5%
20 – 24	4,74	2,06	43,4%	2,69	56,6%	3,78	1,65	43,7%	2,13	56,3%
25 – 29	2,98	1,24	41,5%	1,74	58,5%	2,91	1,12	38,4%	1,79	61,6%
30 – 34	2,97	1,19	40,0%	1,78	60,0%	3,11	1,16	37,4%	1,95	62,6%
35 – 39	2,51	1,03	41,2%	1,48	58,8%	2,64	1,03	39,1%	1,60	60,9%
40 – 44	1,85	0,86	46,2%	1,00	53,8%	1,95	0,90	46,3%	1,05	53,7%
45 – 49	1,45	0,70	47,9%	0,76	52,1%	1,44	0,68	47,0%	0,76	53,0%
50 – 54	1,11	0,51	45,7%	0,61	54,3%	1,15	0,51	44,5%	0,64	55,5%
55 – 59	1,10	0,45	40,9%	0,65	59,1%	1,16	0,46	40,2%	0,69	59,8%
60 – 64	1,16	0,50	43,3%	0,65	56,7%	1,25	0,53	42,3%	0,72	57,7%
65 – 69	0,84	0,33	38,7%	0,52	61,3%	0,88	0,33	37,6%	0,55	62,4%
70 – 74	0,61	0,20	33,0%	0,41	67,0%	0,64	0,22	33,8%	0,43	66,2%
75 – 79	0,32	0,09	28,4%	0,23	71,6%	0,35	0,11	30,7%	0,24	69,3%
80 – 84	0,44	0,12	27,6%	0,32	72,4%	0,43	0,12	28,7%	0,31	71,3%
85 і старші	0,21	0,04	21,2%	0,17	78,8%	0,21	0,05	22,6%	0,16	77,4%

1.22. Прибулі на територію області за віком і статтю

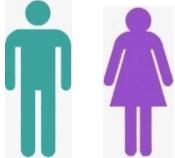
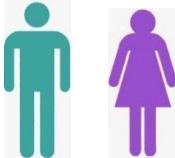
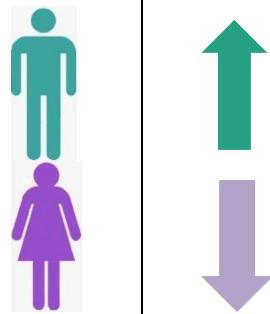
Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.23. Вибулі з території області за віком і статтю

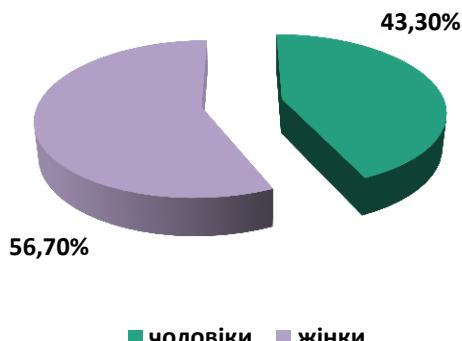

■ жінки ■ чоловіки

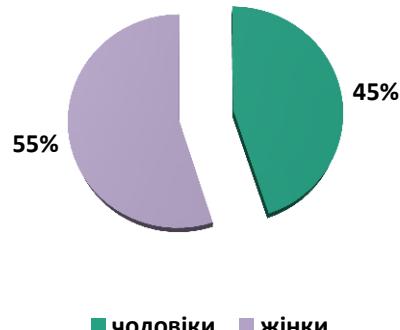
1.24. Міграційний рух населення області за статтю у 2021 році

Кількість прибулих, усього осіб	Чоловіки	Жінки	Міграційний приріст/ скорочення
			 283
30 109	13 139 43,6 %	16 970 56,4 %	
Кількість вибулих, усього осіб			
			 197 480
30 392	12 942 42,6 %	17 450 57,4 %	

Мігранти, прибулі до міст
області у 2021 р.

Мігранти, прибулі до сіл області
у 2021 р.

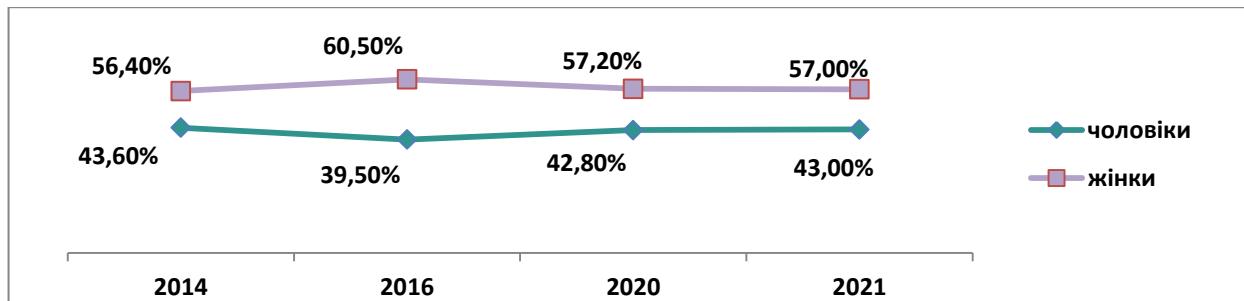

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.25. Відомості про внутрішньо переміщених осіб, зареєстрованих у області

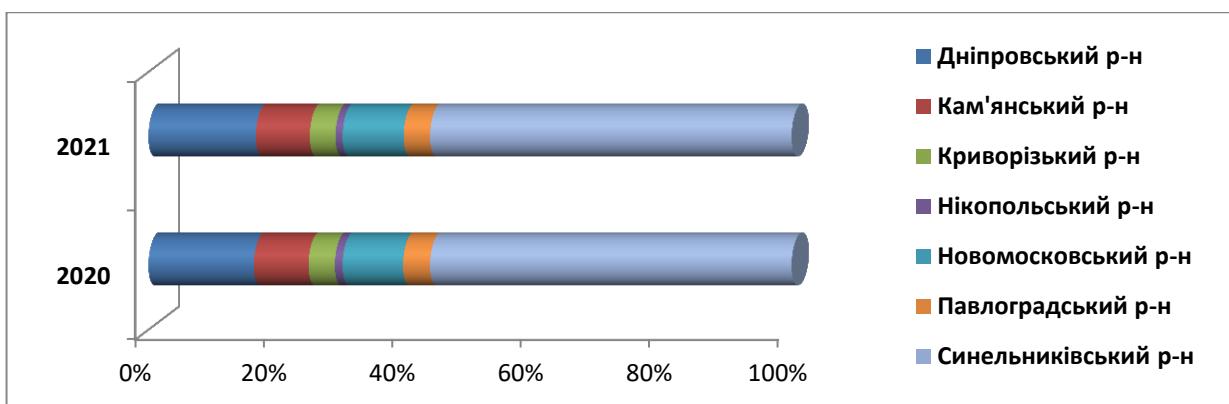
Внутрішньо переміщені особи складають невід'ємну частину громади Дніпропетровської області. Спостерігаємо збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб на території Дніпропетровщини у 2021 році порівняно з 2020 роком. Співвідношення внутрішньо переміщених осіб за статтю залишається приблизно в тих самих пропорціях: у 2014 році чоловіки становили 43,6 % та жінки – 56,4 %; у 2021 році чоловіки становили 43 % та жінки – 57 %.

Роки	Обидві статі	чоловіки		жінки	
		кількість	відсотки	кількість	відсотки
2014	22 203	9 670	43,6%	12 531	56,4%
2016	39 903	15 767	39,5%	24 136	60,5%
2020	74 140	31 751	42,8%	42 389	57,2%
2021	75 439	32 427	43,0%	43 012	57,0%

1.26. Інформація про внутрішньо переміщених облікованих осіб у співвідношенні із загальнообласними показниками

	2020		2021	
	кількість	відсотки	кількість	відсотки
Кількість ВПО за районами області	13 010	100%	13 196	100%
Дніпровський район	2 139	16,4%	2 205	16,7%
Кам'янський район	1 101	8,5%	1 106	8,4%
Криворізький район	537	4,1%	531	4,0%
Нікопольський район	150	1,2%	142	1,1%
Новомосковський район	1 228	9,4%	1 256	9,5%
Павлоградський район	546	4,2%	540	4,1%
Синельниковський район	7 309	56,2%	7 416	56,2%

1.27. Інформація про внутрішньо переміщених осіб по районах за статтю у співвідношенні з районними показниками

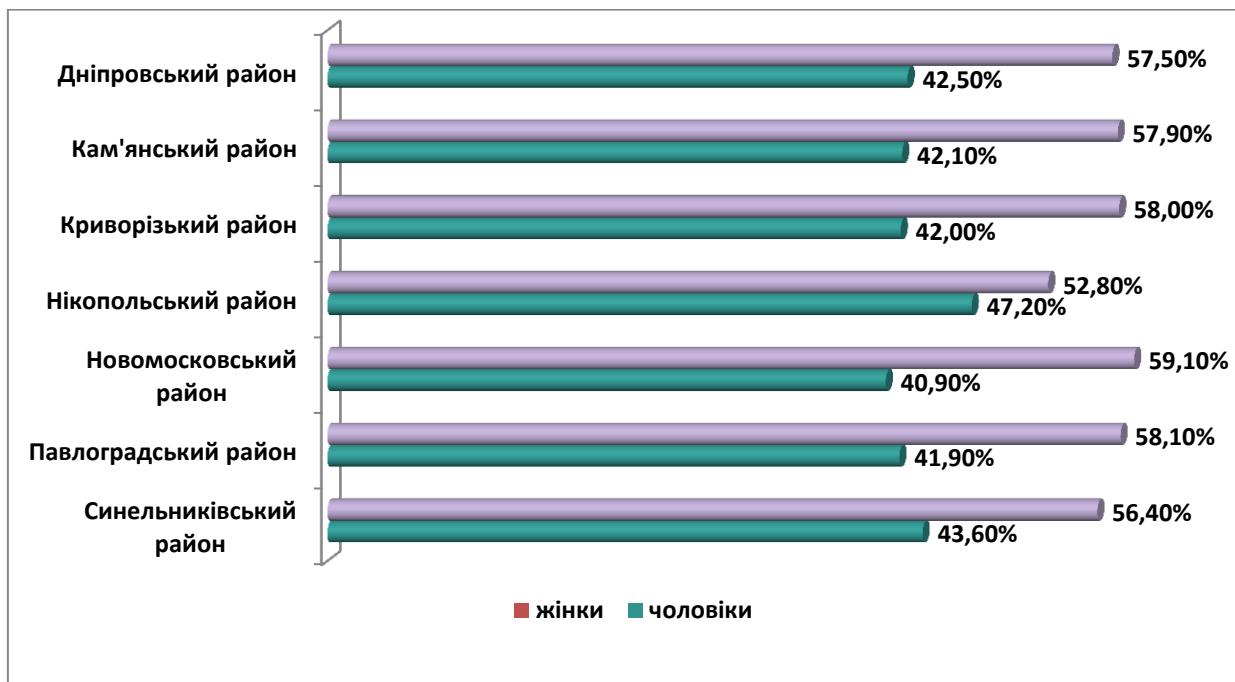
	2020				2021					
	Всього	чоловіки		жінки		Всього	чоловіки		жінки	
		кількість	%	кількість	%		кількість	%	кількість	%
Кількість ВПО за районами	13 010	5 571	42,8 %	7 439	57,2 %	13 196	5 667	42,9 %	7 529	57,1 %
Дніпровський район	2 139	900	42,1 %	1 239	57,9 %	2 205	938	42,5 %	1 267	57,5 %
Кам'янський район	1 101	458	41,6 %	643	58,4 %	1 106	466	42,1 %	640	57,9 %
Криворізький район	537	227	42,3 %	310	57,7 %	531	223	42,0 %	308	58,0 %
Нікопольський район	150	72	48,0 %	78	52,0 %	142	67	47,2 %	75	52,8 %
Новомосковський район	1 228	508	41,4 %	720	58,6 %	1 256	514	40,9 %	742	59,1 %
Павлоградський район	546	227	41,6 %	319	58,4 %	540	226	41,9 %	314	58,1 %
Синельниківський район	7 309	3 179	43,5 %	4 130	56,5 %	7 416	3 233	43,6 %	4 183	56,4 %

1.28. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до районів за статтю у 2021 році

Аналіз територіального розміщення внутрішньо переміщених осіб свідчить про їх проживання переважно у великих розвинених громадах. Найбільше таких осіб проживають у Синельниківському, Дніпровському, Новомосковському районах Дніпропетровської області.

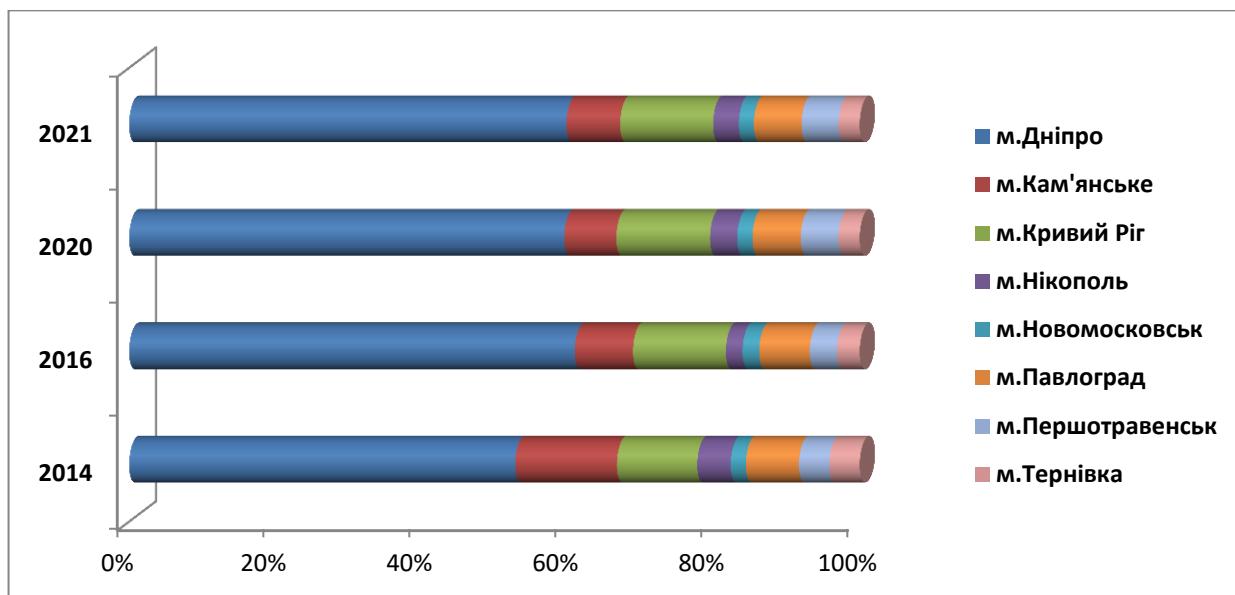
Співвідношення внутрішньо переміщених осіб за статтю в розрізі районів Дніпропетровщини зберігає загальну тенденцію їх співвідношення загалом за регіоном. Однак можемо зазначити, що у 2020 та 2021 роках жінки частіше обирають для проживання Новомосковський (58,6 % та 59,1 % жінок відповідно), Павлоградський (58,4 % та 58,1 % жінок відповідно) та Криворізький райони (57,7 % та 58 % жінок відповідно).

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.29. Інформація про міграцію до міст внутрішньо переміщених облікованих осіб у співвідношенні із загальнообласними показниками

	2014	2016	2020	2021
Кількість ВПО за містами, зокрема:	18 464	33 874	61 130	62 243
	100 %	100 %	100 %	100 %
м. Дніпро	9 371	19 967	35 135	35 985
	50,8 %	58,9 %	57,5 %	57,8 %
м. Кам'янське	2 476	2 617	4 191	4 394
	13,4 %	7,7 %	6,9 %	7,1 %
м. Кривий Ріг	1 956	4 160	7 553	7 630
	10,6 %	12,3 %	12,4 %	12,3 %
м. Вільногірськ	66	85	174	142
	0,4 %	0,3 %	0,3 %	1,1 %
м. Жовті Води	129	195	497	519
	0,7 %	0,6 %	0,8 %	0,8 %
м. Марганець	166	259	486	500
	0,9 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %
м. Нікополь	808	758	2 222	2 111
	4,4 %	2,2 %	3,6 %	3,4 %
м. Новомосковськ	375	744	1 197	1 227
	2,0 %	2,2 %	2,0 %	2,0 %
м. Павлоград	1 295	2 257	3 896	3 937
	7,0 %	6,7 %	6,4 %	6,3 %
м. Первотравенськ	742	1 213	3 087	3 052
	4,0 %	3,6 %	5,0 %	4,9 %
м. Покров	196	249	423	417
	1,1 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
м. Синельникове	152	359	563	559
	0,8 %	1,1 %	0,9 %	0,9 %
м. Тернівка	732	1 011	1 706	1 738
	4,0 %	3,0 %	2,8 %	2,8 %

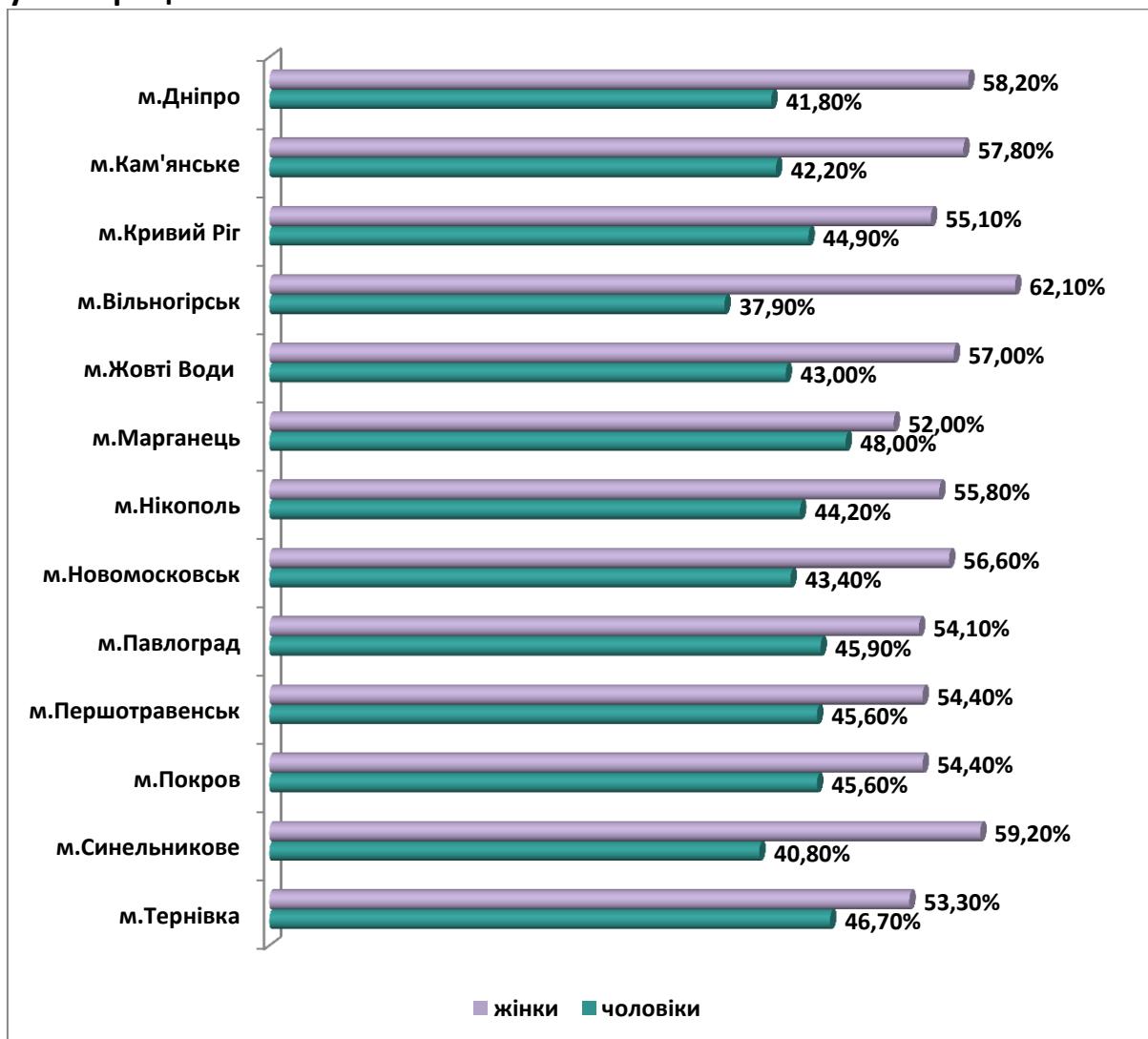
1.30. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до міст за статтю у співвідношенні з міськими показниками

		2014	2016	2020	2021
Кількість ВПО за містами	Всього	18464	33874	61130	62243
	чоловіки	кількість	8047	13326	26180
		відсотки	43,6 %	39,3 %	42,8 %
	жінки	кількість	10417	20548	34950
		відсотки	56,4 %	60,7 %	57,2 %
м. Дніпро	Всього	9371	19967	35135	35985
	чоловіки	кількість	3975	7679	14637
		відсотки	42,4 %	38,5 %	41,7 %
	жінки	кількість	5396	12288	20498
		відсотки	57,6 %	61,5 %	58,3 %
м. Кам'янське	Всього	2476	2617	4191	4394
	чоловіки	кількість	1028	1003	1760
		відсотки	41,5 %	38,3 %	42,0 %
	жінки	кількість	1448	1614	2431
		відсотки	58,5 %	61,7 %	57,8 %
м. Кривий Ріг	Всього	1956	4160	7553	7630
	чоловіки	кількість	885	1631	3371
		відсотки	45,2 %	39,2 %	44,6 %
	жінки	кількість	1071	2529	4182
		відсотки	54,8 %	60,8 %	55,4 %
м. Вільногірськ	Всього	66	85	174	174
	чоловіки	кількість	25	28	66
		відсотки	37,9 %	32,9 %	37,9 %
	жінки	кількість	41	57	108
		відсотки	62,1 %	67,1 %	62,1 %

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

		2014	2016	2020	2021
м. Жовті Води		Всього	129	195	497
		чоловіки	кількість	50	71
			відсотки	38,8 %	36,4 %
		жінки	кількість	79	124
м. Марганець			відсотки	61,2 %	63,6 %
		Всього	166	259	486
		чоловіки	кількість	87	120
			відсотки	52,4 %	46,3 %
м. Павлоград		жінки	кількість	79	139
			відсотки	47,6 %	53,7 %
		Всього	1295	2257	3896
		чоловіки	кількість	592	964
м. Першотравенськ			відсотки	45,7 %	42,7 %
		жінки	кількість	703	1293
			відсотки	54,3 %	57,3 %
		Всього	742	1213	3087
м. Покров		чоловіки	кількість	366	534
			відсотки	49,3 %	44,0 %
		жінки	кількість	376	679
			відсотки	50,7 %	56,0 %
м. Синельникове		Всього	196	249	423
		чоловіки	кількість	95	111
			відсотки	48,5 %	44,6 %
		жінки	кількість	101	138
м. Тернівка			відсотки	51,5 %	55,4 %
		Всього	152	359	563
		чоловіки	кількість	70	140
			відсотки	46,1 %	39,0 %
м. Синельникове		жінки	кількість	82	219
			відсотки	53,9 %	61,0 %
		Всього	732	1011	1706
		чоловіки	кількість	328	442
м. Тернівка			відсотки	44,8 %	43,7 %
		жінки	кількість	404	569
			відсотки	55,2 %	56,3 %
		Всього	732	1011	1738
		чоловіки	кількість	328	442
			відсотки	44,8 %	43,7 %
		жінки	кількість	404	569
			відсотки	55,2 %	56,3 %
		Всього	732	1011	1726
		чоловіки	кількість	328	442
			відсотки	44,8 %	43,7 %
		жінки	кількість	404	569
			відсотки	55,2 %	56,3 %
		Всього	732	1011	1726

1.31. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до міст за статтю у 2021 році

1.32. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до загальнообласних показників у розрізі міст

		2014	2016	2020	2021
Кількість ВПО за містами	Всього	8534	1757	31648	31982
	діти	кількість	370	1968	9882
		відсотки	100 %	100 %	100 %
	особи до 60 років	кількість	8164	1560	21766
		відсотки	100 %	100 %	100 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	1200
		відсотки	100 %	100 %	100 %
м. Дніпро	Всього	9371	19967	35135	35985
	діти	кількість	109	1177	5335
		відсотки	29,5 %	59,8 %	54,0 %
	особи до 60 років	кількість	4445	8649	11446
		відсотки	54,4 %	55,4 %	52,6 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	603
		відсотки	0,0 %	0,0 %	50,3 %
					48,6 %

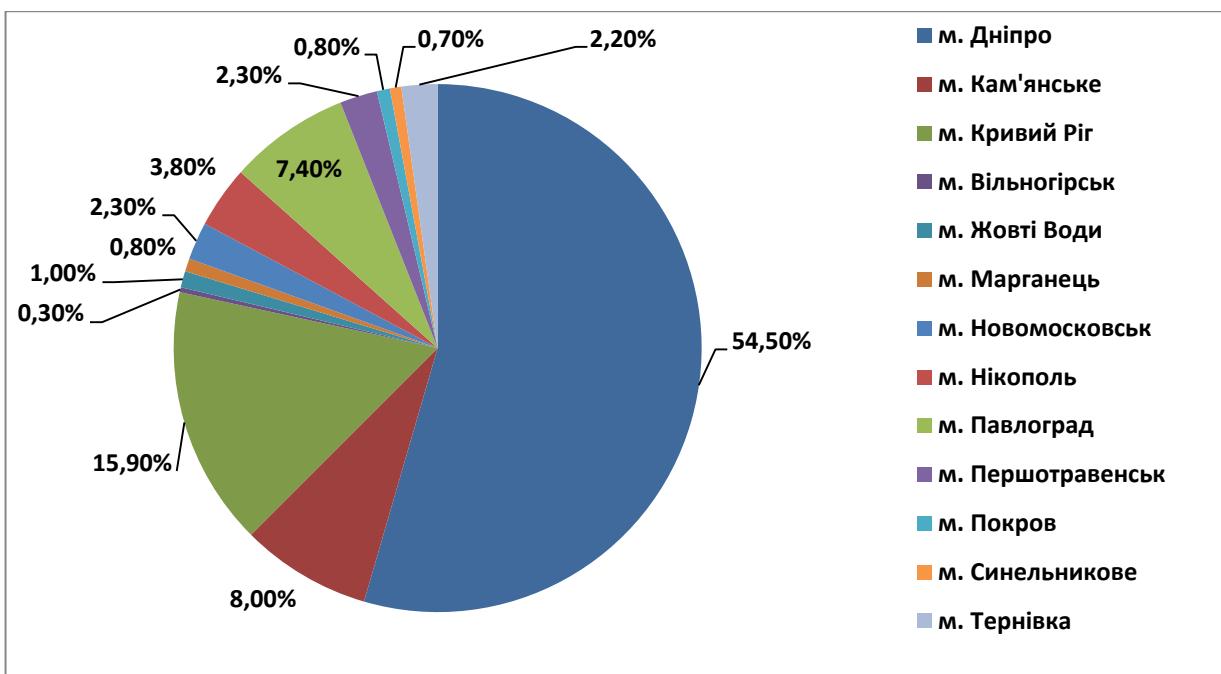
Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

			2014	2016	2020	2021
м. Кам'янське	Всього		2477	2617	4191	4394
	діти	кількість	68	235	752	827
		відсотки	18,4 %	11,9 %	7,6 %	8,0 %
	особи до 60 років	кількість	929	1192	1553	1573
		відсотки	11,4 %	7,6 %	7,1 %	7,3 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	115	148
		відсотки	0,0 %	0,0 %	9,6 %	8,9 %
	Всього		1956	4160	7553	7630
	діти	кількість	36	203	1581	1647
		відсотки	9,7 %	10,3 %	16,0 %	15,9 %
	особи до 60 років	кількість	655	1640	2250	2198
		відсотки	8,0 %	10,5 %	10,3 %	10,2 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	205	295
		відсотки	0,0 %	0,0 %	17,1 %	17,7 %
м. Кривий Ріг	Всього		66	85	174	174
	діти	кількість	0	0	33	36
		відсотки	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,3 %
	особи до 60 років	кількість	32	58	76	72
		відсотки	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	7	11
		відсотки	0,0 %	0,0 %	0,6 %	0,7 %
	Всього		129	195	497	519
	діти	кількість	2	3	99	99
		відсотки	0,5 %	0,2 %	1,0 %	1,0 %
	особи до 60 років	кількість	52	125	191	199
		відсотки	0,6 %	0,8 %	0,9 %	0,9 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	20	26
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,6 %
м. Вільногірськ	Всього		166	259	486	500
	діти	кількість	1	2	76	84
		відсотки	0,3 %	0,1 %	0,8 %	0,8 %
	особи до 60 років	кількість	77	146	226	221
		відсотки	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	13	27
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,6 %
	Всього		808	758	2222	2111
	діти	кількість	1	6	439	397
		відсотки	0,3 %	0,3 %	4,4 %	3,8 %
	особи до 60 років	кількість	178	414	861	845
		відсотки	2,2 %	2,7 %	4,0 %	3,9 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	54	91
		відсотки	0,0 %	0,0 %	4,5 %	5,5 %
м. Нікополь	Усього		375	744	1197	1227
	діти	кількість	0	7	233	238
		відсотки	0	0,4 %	2,4 %	2,3 %
	особи до 60 років	кількість	177	460	475	482
		відсотки	2,2 %	2,9 %	2,2 %	2,2 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	31	54
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,6 %	3,2 %
	Всього		166	259	486	500
	діти	кількість	1	2	76	84
		відсотки	0,3 %	0,1 %	0,8 %	0,8 %
	особи до 60 років	кількість	77	146	226	221
		відсотки	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	13	27
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,6 %
м. Новомосковськ	Всього		808	758	2222	2111
	діти	кількість	1	6	439	397
		відсотки	0,3 %	0,3 %	4,4 %	3,8 %
	особи до 60 років	кількість	178	414	861	845
		відсотки	2,2 %	2,7 %	4,0 %	3,9 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	54	91
		відсотки	0,0 %	0,0 %	4,5 %	5,5 %
	Усього		166	259	486	500
	діти	кількість	1	2	76	84
		відсотки	0,3 %	0,1 %	0,8 %	0,8 %
	особи до 60 років	кількість	77	146	226	221
		відсотки	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	13	27
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,6 %

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

		2014	2016	2020	2021
м. Павлоград	Всього		1295	2257	3896
	діти	кількість	149	316	748
		відсотки	40,3 %	16,1 %	7,6 %
	особи до 60 років	кількість	596	1001	1351
		відсотки	7,3 %	6,4 %	6,2 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	69
		відсотки	0,0 %	0,0 %	5,8 %
	Всього		742	1213	3087
	діти	кількість	0	2	216
		відсотки		0,1 %	2,2 %
	особи до 60 років	кількість	488	950	2092
		відсотки	6,0 %	6,1 %	9,6 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	26
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,2 %
м. Первотравенськ	Всього		196	249	423
	діти	кількість	4	6	84
		відсотки	1,1 %	0,3 %	0,9 %
	особи до 60 років	кількість	92	142	168
		відсотки	1,1 %	0,9 %	0,8 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	16
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,3 %
	Всього		152	359	563
	діти	кількість	0	10	73
		відсотки		0,5 %	0,7 %
м. Синельникове	особи до 60 років	кількість	44	202	255
		відсотки	0,5 %	1,3 %	1,2 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	9
		відсотки	0,0 %	0,0 %	0,8 %
	Всього		732	1011	1706
	діти	кількість	0	1	213
		відсотки	0,0 %	0,1 %	2,2 %
	особи до 60 років	кількість	399	623	822
		відсотки	4,9 %	4,0 %	3,8 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	32
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,7 %

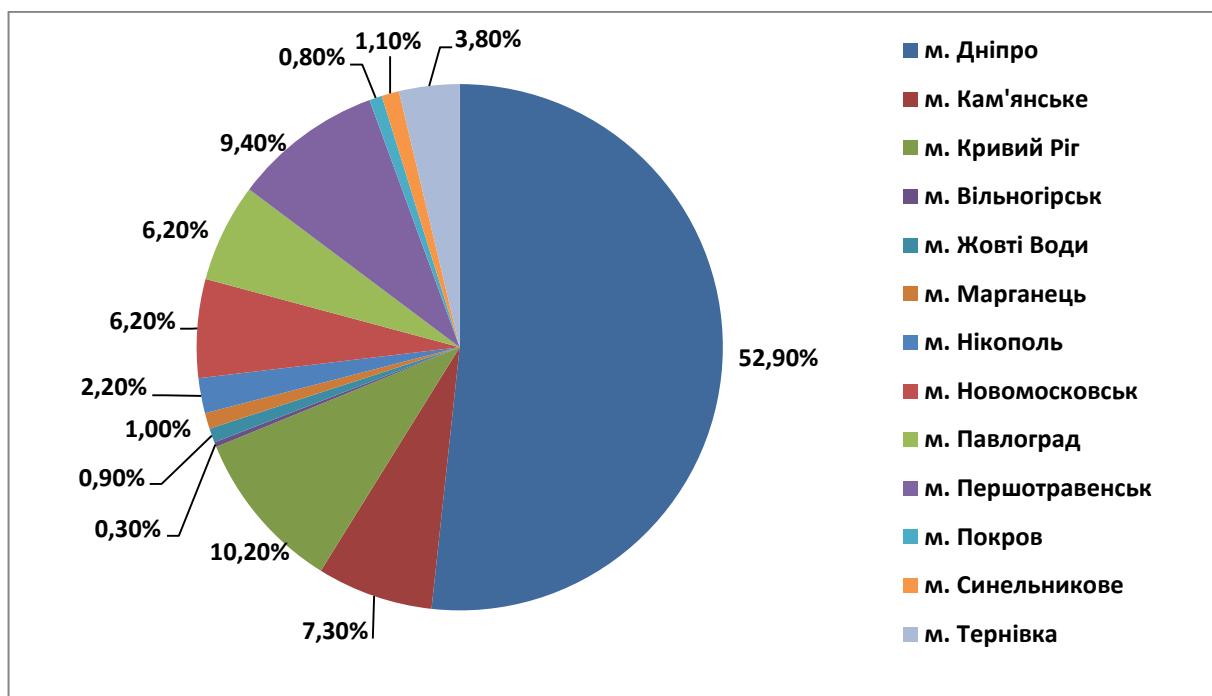
1.33. Інформація про внутрішньо переміщених дітей у загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі міст

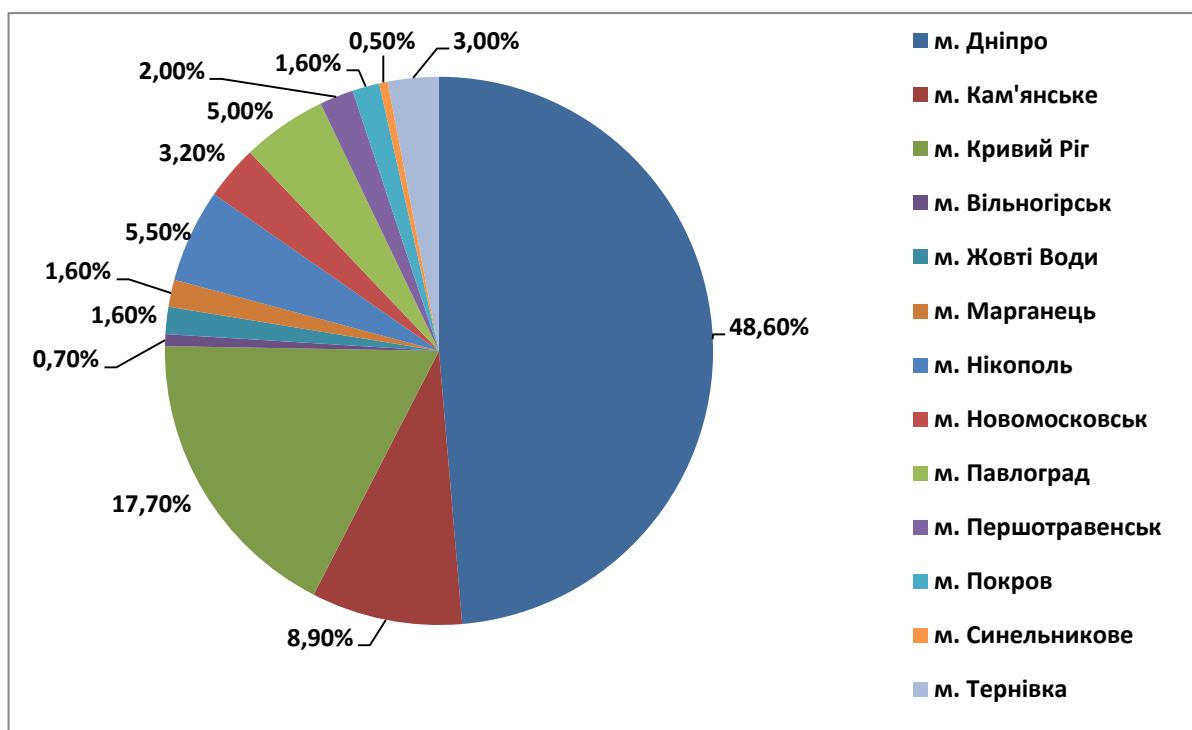
Можемо спостерігати тенденцію до урбанізації внутрішньо переміщених осіб, які для проживання обирають переважно великі міста Дніпропетровської області. Так, м. Дніпро в період з 2014 до 2021 року тримає першість згідно наведеної статистики, адже кількість внутрішньо переміщених осіб складає 50,8 % у 2014 році, 58,9 % – у 2016, 57,5 % – у 2020, 57,8 % – у 2021 від загальної кількості таких осіб у регіоні. Також громади м. Кривий Ріг (10,6 % у 2014 році, 12,3 % – у 2016, 12,4 % – у 2020, 12,3 % – у 2021), м. Кам'янське (13,4 % у 2014 році, 7,7 % – у 2016, 6,9 % – у 2020, 7,1 % – у 2021) та м. Павлоград (7 % у 2014 році, 6,7 % – у 2016, 6,4 % – у 2020, 6,3 % – у 2021) прийняли найбільше внутрішньо переміщених осіб.

Традиційно співвідношення внутрішньо переміщених осіб за статтю в містах Дніпропетровської області у 2021 році коливається на користь жінок у співвідношенні 43 % та 57 %. Найчастіше жінки обирають для проживання м. Вільногірськ (62,1 %), м. Синельникове (59,2 %), м. Дніпро (58,2 %). Більше ніж інші чоловіки обирають для проживання м. Марганець (48 %), м. Тернівка (46,7 %), м. Павлоград (45,9 %). У всіх містах зберігається тенденція до збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб.

1.34. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до 60 років у загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі міст

1.35. Інформація про внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю в загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі міст

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.36. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до міських показників

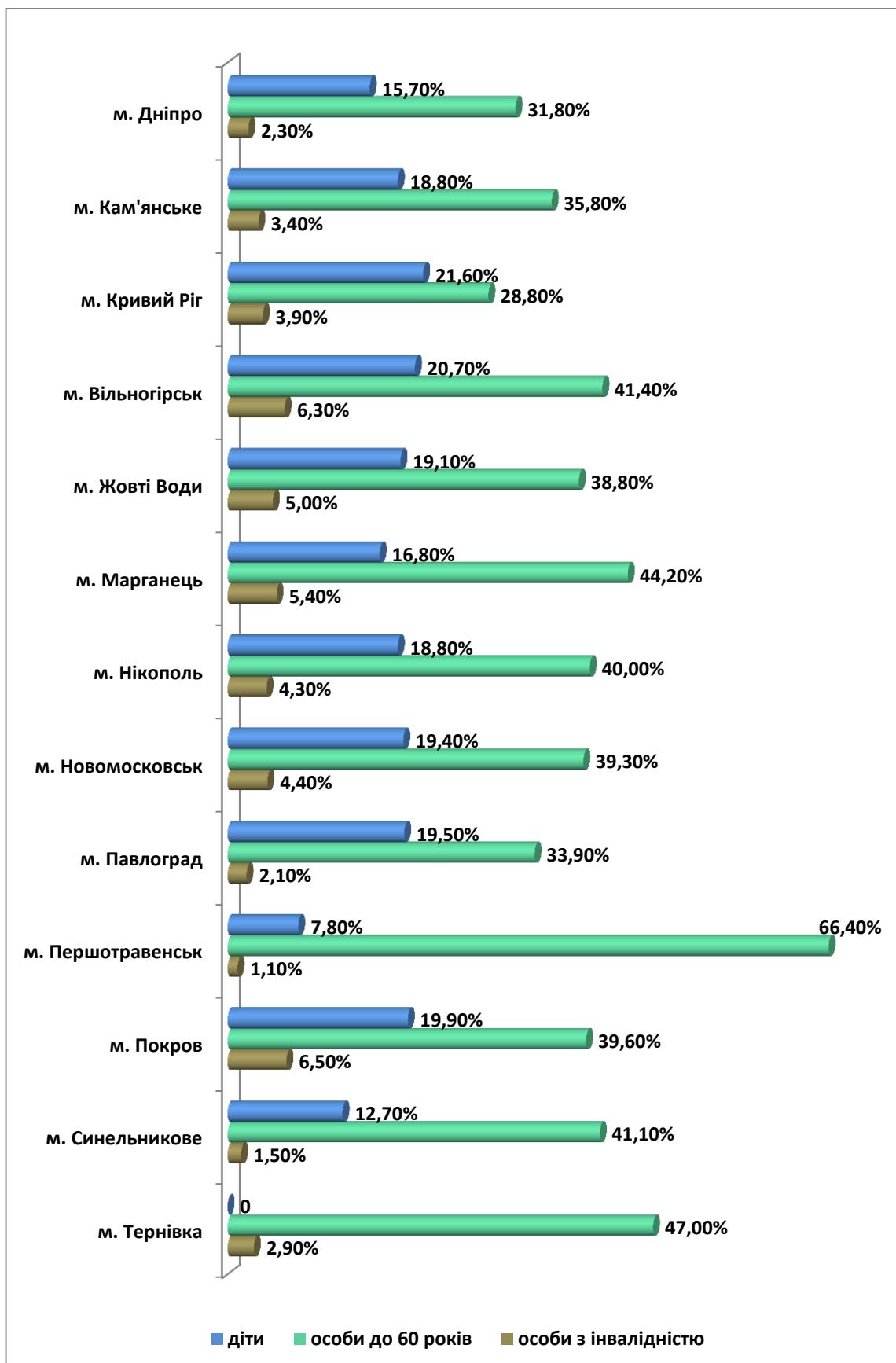
			2014	2016	2020	2021
Кількість ВПО за містами	Всього		8534	1757	31648	31982
	діти	кількість	370	1968	9882	10363
		відсотки	4,3 %	11,2 %	31,2 %	32,4 %
	особи до 60 років	кількість	8164	1560	21766	21619
		відсотки	95,7 %	88,8 %	68,8 %	67,6 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	1200	1665
		відсотки	0,0 %	0,0 %	3,8 %	5,2 %
	Всього		9371	19967	35135	35985
	діти	кількість	109	1177	5335	5643
		відсотки	1,2 %	59,8 %	54,0 %	15,7 %
м. Дніпро	особи до 60 років	кількість	4445	8649	11446	11442
		відсотки	47,4 %	43,3 %	32,6 %	31,8 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	603	810
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,8 %	2,3 %
	Всього		2477	2617	4191	4394
	діти	кількість	68	235	752	827
		відсотки	2,7 %	9,0 %	17,9 %	18,8 %
	особи до 60 років	кількість	929	1192	1553	1573
		відсотки	37,5 %	45,5 %	37,1 %	35,8 %
м. Кам'янське	особи з інвалідністю	кількість	0	0	115	148
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,7 %	3,4 %
	Всього		1956	4160	7553	7630
	діти	кількість	36	203	1581	1647
		відсотки	1,8 %	33,5 %	20,9 %	21,6 %
	особи до 60 років	кількість	655	1640	2250	2198
		відсотки	33,5 %	39,4 %	29,8 %	28,8 %
м. Кривий Ріг	особи з інвалідністю	кількість	0	0	205	295
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,7 %	3,9 %
	Всього		66	85	174	174
	діти	кількість	0	0	33	36
		відсотки	0 %	0 %	19,0 %	20,7 %
	особи до 60 років	кількість	32	58	76	72
		відсотки	48,5 %	68,2 %	43,7 %	41,4 %
м. Вільногорськ	особи з інвалідністю	кількість	0	0	7	11
		відсотки	0,0 %	0,0 %	4,0 %	6,3 %
	Всього		129	195	497	519
	діти	кількість	2	3	99	99
		відсотки	1,6 %	1,5 %	64,1 %	19,1 %
	особи до 60 років	кількість	52	125	191	199
		відсотки	40,3 %	64,1 %	38,4 %	38,3 %
м. Жовті Води	особи з інвалідністю	кількість	0	0	20	26
		відсотки	0,0 %	0,0 %	4,0 %	5,0 %
	Всього		166	259	486	500
	діти	кількість	1	2	76	84
		відсотки	0,6 %	0,8 %	15,6 %	16,8 %
	особи до 60 років	кількість	77	146	226	221
		відсотки	46,4 %	56,4 %	46,5 %	44,2 %
м. Марганець	особи з інвалідністю	кількість	0	0	13	27
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,7 %	5,4 %

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

			2014	2016	2020	2021
м. Нікополь	Всього		808	758	2222	2111
	діти	кількість	1	6	439	397
		відсотки	0,1 %	0,8 %	19,8 %	18,8 %
	особи до 60 років	кількість	178	414	861	845
		відсотки	22,0 %	54,6 %	38,7 %	40,0 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	54	91
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,4 %	4,3 %
	Всього		375	744	1197	1227
м. Новомосковськ	діти	кількість	0	7	233	238
		відсотки	0 %	0,9 %	19,5 %	19,4 %
	особи до 60 років	кількість	177	460	475	482
		відсотки	47,2 %	61,8 %	39,7 %	39,3 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	31	54
		відсотки	0,0 %	0,0 %	2,6 %	4,4 %
	Всього		1295	2257	3896	3937
	діти	кількість	149	316	748	768
		відсотки	11,5 %	14,0 %	19,2 %	19,5 %
м. Павлоград	особи до 60 років	кількість	596	1001	1351	1334
		відсотки	46 %	44,4 %	34,7 %	33,9 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	69	84
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,8 %	2,1 %
	Всього		742	1213	3087	3052
	діти	кількість	0	2	216	238
		відсотки	0 %	0,2 %	7,0 %	7,8 %
	особи до 60 років	кількість	488	950	2092	2026
		відсотки	65,8 %	78,3 %	67,8 %	66,4 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	26	33
		відсотки	0,0 %	0,0 %	0,8 %	1,1 %
м. Покров	Всього		196	249	423	417
	діти	кількість	4	6	84	83
		відсотки	2,0 %	2,4 %	19,9 %	19,9 %
	особи до 60 років	кількість	92	142	168	165
		відсотки	46,9 %	57,0 %	39,7 %	39,6 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	16	27
		відсотки	0,0 %	0,0 %	3,8 %	6,5 %
	Всього		152	359	563	559
м. Синельникове	діти	кількість	0	10	73	76
		відсотки	0 %	2,8 %	13,0 %	12,7 %
	особи до 60 років	кількість	44	202	255	246
		відсотки	28,9 %	56,3 %	45,3 %	41,1 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	9	9
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,6 %	1,5 %
	Всього		732	1011	1706	1738
	діти	кількість	0	1	213	227
		відсотки	0 %	0,1 %	12,5 %	13,1 %
м. Тернівка	особи до 60 років	кількість	399	623	822	816
		відсотки	54,5 %	61,6 %	48,2 %	47,0 %
	особи з інвалідністю	кількість	0	0	32	50
		відсотки	0,0 %	0,0 %	1,9 %	2,9 %

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.37. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у 2021 році в розрізі міст

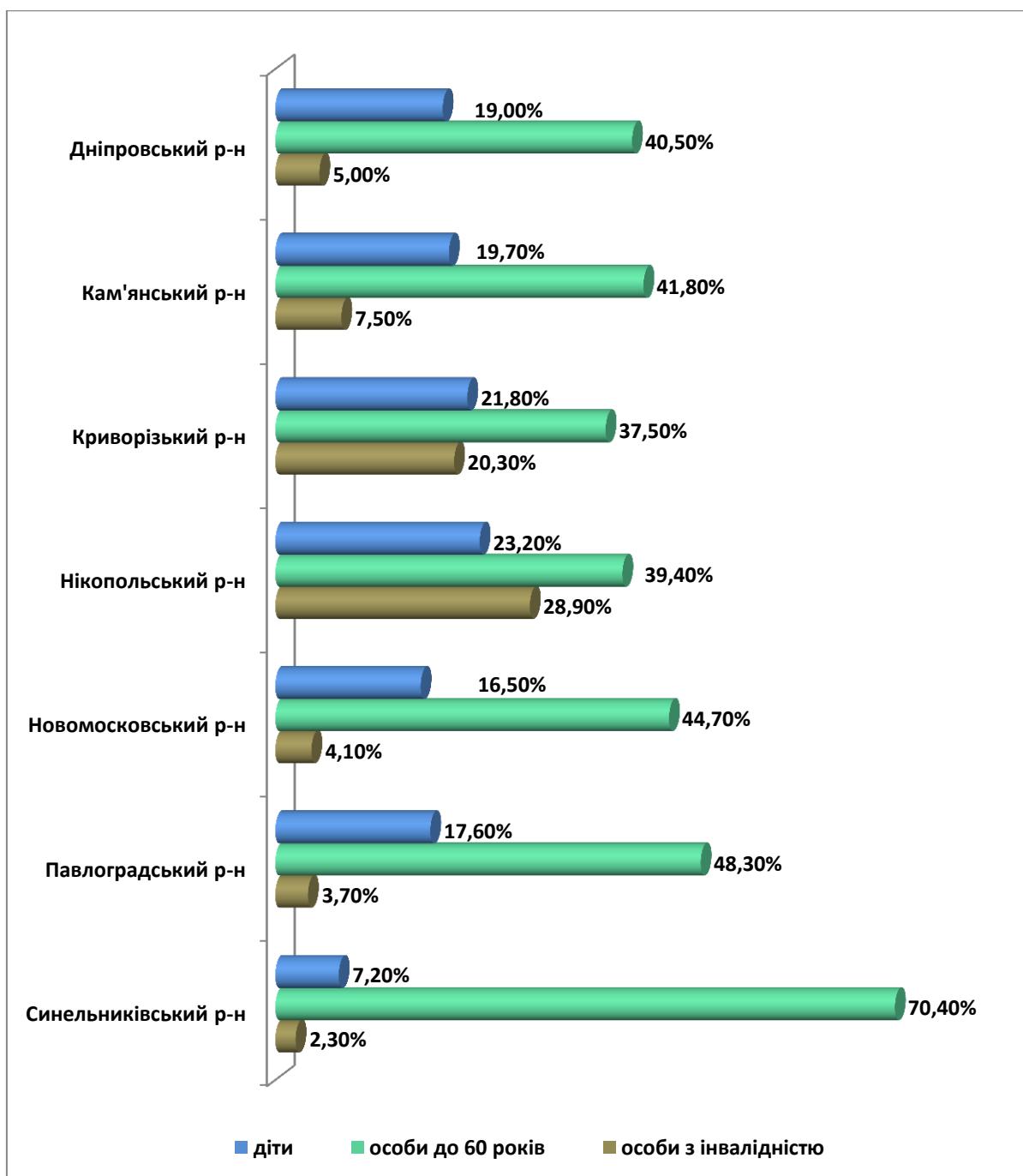
1.38. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до районних показників

				2020	2021
Кількість ВПО за районами	Всього		13010	13196	
	діти	кількість	1561	1626	
		відсотки	12,0 %	12,3 %	
	особи до 60 років	кількість	7668	7651	
		відсотки	58,9 %	58,0 %	
	особи з інвалідністю	кількість	314	584	
		відсотки	2,4 %	4,4 %	
	Всього		2139	2205	
	діти	кількість	401	420	
		відсотки	18,7 %	19,0 %	
Дніпровський район	особи до 60 років	кількість	893	894	
		відсотки	41,7 %	40,5 %	
	особи з інвалідністю	кількість	78	111	
		відсотки	3,6 %	5,0 %	
	Всього		1101	1106	
	діти	кількість	214	218	
		відсотки	19,4 %	19,7 %	
	особи до 60 років	кількість	464	462	
		відсотки	42,1 %	41,8 %	
	особи з інвалідністю	кількість	61	83	
		відсотки	5,5 %	7,5 %	
Криворізький район	Всього		537	531	
	діти	кількість	120	116	
		відсотки	22,3 %	21,8 %	
	особи до 60 років	кількість	199	199	
		відсотки	37,1 %	37,5 %	
	особи з інвалідністю	кількість	17	108	
		відсотки	3,2 %	20,3 %	
	Всього		150	142	
	діти	кількість	36	33	
		відсотки	24,0 %	23,2 %	
Нікопольський район	особи до 60 років	кількість	60	56	
		відсотки	40,0 %	39,4 %	
	особи з інвалідністю	кількість	6	41	
		відсотки	4,0 %	28,9 %	
	Всього		1228	1256	
	діти	кількість	199	207	
		відсотки	16,2 %	16,5 %	
	особи до 60 років	кількість	560	561	
		відсотки	45,6 %	44,7 %	
	особи з інвалідністю	кількість	36	52	
		відсотки	2,9 %	4,1 %	
Павлоградський район	Всього		546	540	
	діти	кількість	96	95	
		відсотки	17,6 %	17,6 %	
	особи до 60 років	кількість	264	261	
		відсотки	48,4 %	48,3 %	
	особи з інвалідністю	кількість	13	20	
		відсотки	2,4 %	3,7 %	

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

		2020	2021
Синельниківський район	Всього	7309	7416
	діти	кількість 495	537
		відсотки 6,8 %	7,2 %
	особи до 60 років	кількість 5228	5218
		відсотки 71,5 %	70,4 %
	особи з інвалідністю	кількість 103	169
		відсотки 1,4 %	2,3 %

1.39. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у 2021 році в розрізі районів

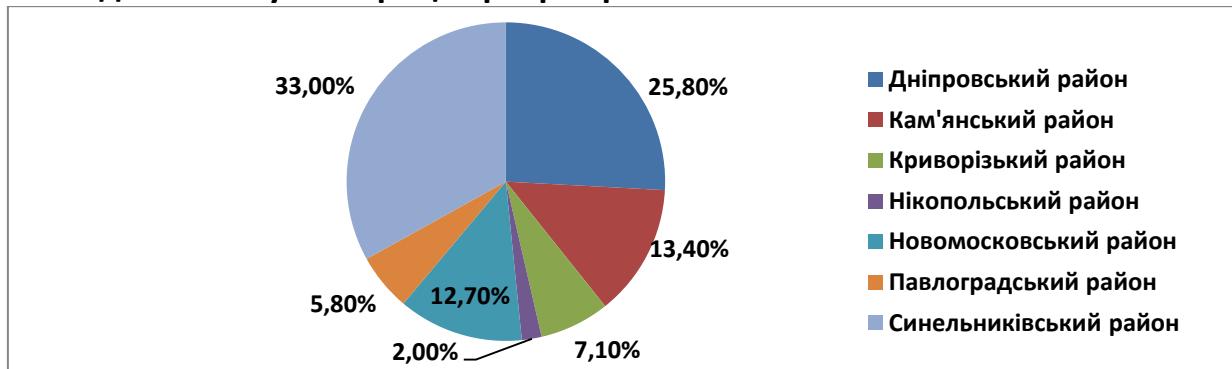
1.40. Інформація про внутрішньо переміщених осіб у співвідношенні до загальнообласних показників у розрізі районів

				2020	2021
Кількість ВПО по районах	Всього		13010	13196	
	діти	кількість	1561	1626	
		відсотки	100 %	100 %	
	особи до 60 років	кількість	7668	7651	
		відсотки	100 %	100 %	
	особи з інвалідністю	кількість	314	584	
		відсотки	100 %	100 %	
	Всього		2139	2205	
	діти	кількість	401	420	
		відсотки	25,7 %	25,8 %	
Дніпровський район	особи до 60 років	кількість	893	894	
		відсотки	11,6 %	11,7 %	
	особи з інвалідністю	кількість	78	111	
		відсотки	24,8 %	19,0 %	
	Всього		1101	1106	
	діти	кількість	214	218	
		відсотки	13,7 %	13,4 %	
	особи до 60 років	кількість	464	462	
		відсотки	6,1 %	6,0 %	
	особи з інвалідністю	кількість	61	83	
		відсотки	19,4 %	14,2 %	
Криворізький район	Всього		537	531	
	діти	кількість	120	116	
		відсотки	7,7 %	7,1 %	
	особи до 60 років	кількість	199	199	
		відсотки	2,6 %	2,6 %	
	особи з інвалідністю	кількість	17	108	
		відсотки	5,4 %	18,5 %	
	Всього		150	142	
	діти	кількість	36	33	
		відсотки	2,3 %	2,0 %	
Нікопольський район	особи до 60 років	кількість	60	56	
		відсотки	0,8 %	0,8 %	
	особи з інвалідністю	кількість	6	41	
		відсотки	1,9 %	7,0 %	
	Всього		1228	1256	
	діти	кількість	199	207	
		відсотки	12,7 %	12,7 %	
	особи до 60 років	кількість	560	561	
		відсотки	7,3 %	7,3 %	
	особи з інвалідністю	кількість	36	52	
		відсотки	11,5 %	8,9 %	
Новомосковський район	Всього		546	540	
	діти	кількість	96	95	
		відсотки	6,1 %	5,8 %	
	особи до 60 років	кількість	264	261	
		відсотки	3,4 %	3,4 %	
	особи з інвалідністю	кількість	13	20	
		відсотки	4,1 %	3,4 %	

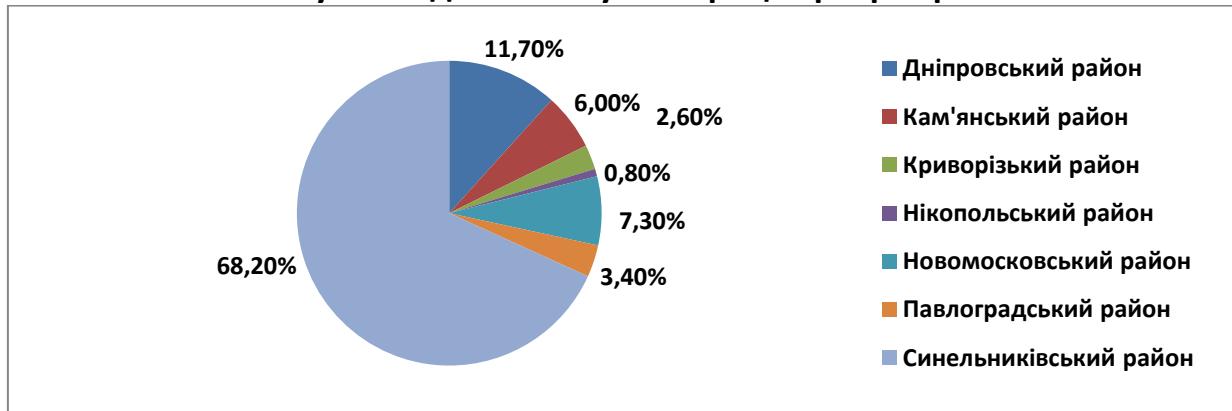
Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

		2020	2021	
Синельниківський район	Всього	7309	7416	
	діти	кількість	495	537
		відсотки	31,7 %	33,0 %
	особи до 60 років	кількість	5228	5218
		відсотки	68,2 %	68,2 %
	особи з інвалідністю	кількість	103	169
		відсотки	41,4 %	28,9 %

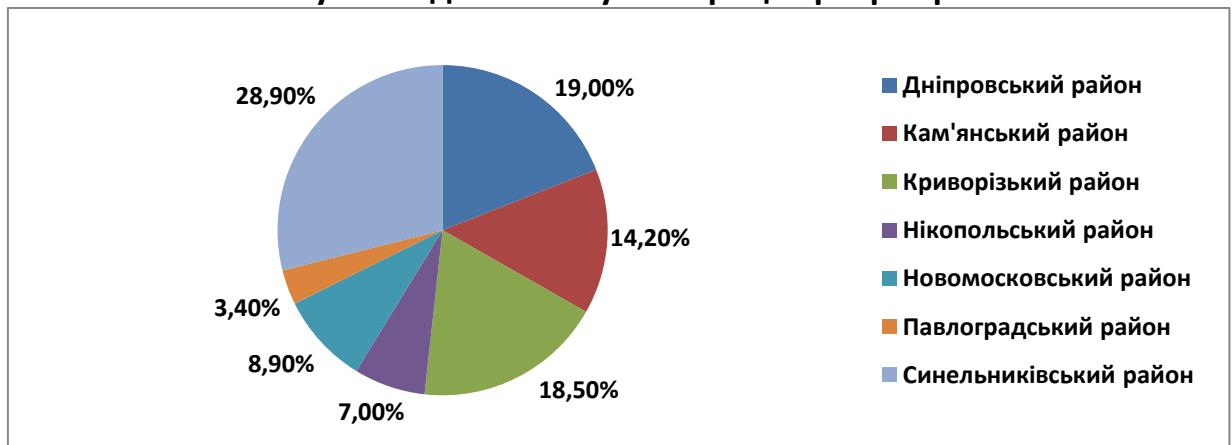
1.41. Інформація про внутрішньо переміщених дітей у загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі районів

1.42. Інформація про внутрішньо переміщених осіб до 60 років у загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі районів

1.43. Інформація про внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю в загальнообласному співвідношенні у 2021 році в розрізі районів

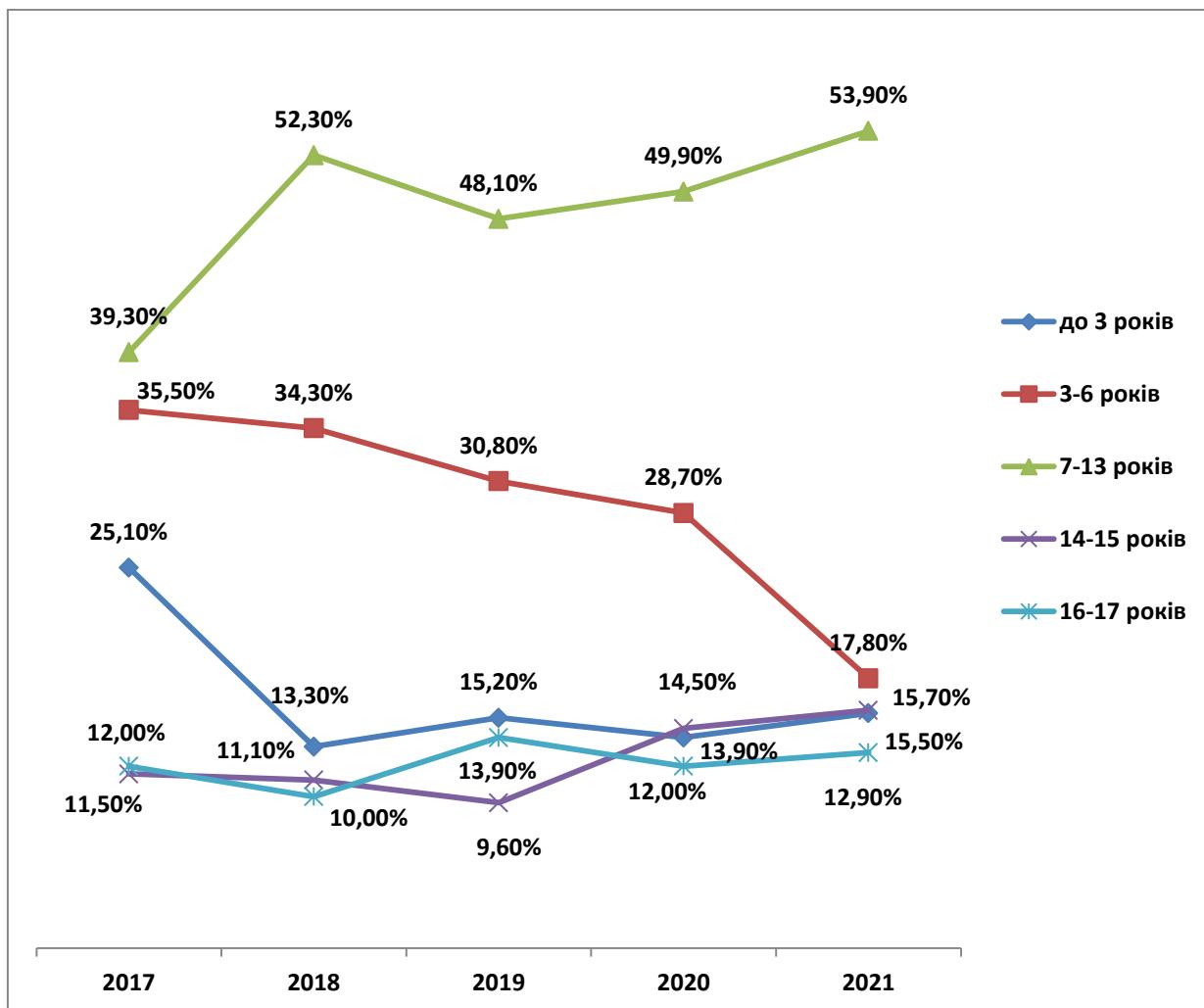

1.44. Характеристика домогосподарств із дітьми

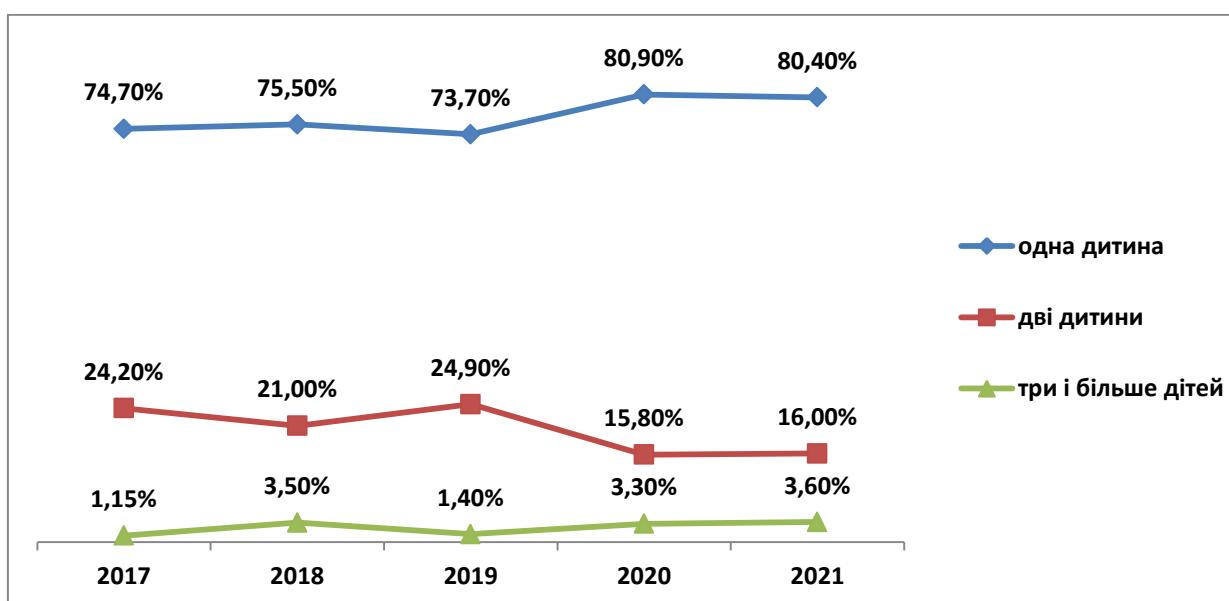
	2017	2018	2019	2020	2021
Домогосподарств із дітьми	469,0	466,0	467,0	463,07	459,2
Частка домогосподарств із дітьми у віці:					
до 3 років	25,1 %	13,3 %	15,2 %	13,9 %	15,5 %
3 – 6 років	35,5 %	34,3 %	30,8 %	28,7 %	17,8 %
7 – 13 років	39,3 %	52,3 %	48,1 %	49,9 %	53,9 %
14 – 15 років	11,5 %	11,1 %	9,6 %	14,5 %	15,7 %
16 – 17 років	12,0 %	10,0 %	13,9 %	12,0 %	12,9 %
Розподіл домогосподарств із дітьми за кількістю дітей у їх складі:					
одна дитина	74,7 %	75,5 %	73,7 %	80,9 %	80,4 %
дві дитини	24,2 %	21,0 %	24,9 %	15,8 %	16,0 %
три дитини і більше	1,1 %	3,5 %	1,4 %	3,3 %	3,6 %
Розподіл домогосподарств із дітьми за кількістю дорослих осіб у їх складі:					
одна особа	20,6 %	21,4 %	23,3 %	11,3 %	8,9 %
дві особи	55,8 %	57,1 %	52,9 %	74,4 %	74,7 %
три особи і більше	23,6 %	21,5 %	23,8 %	14,3 %	16,4 %
Частка домогосподарств із дітьми, що складаються лише з дітей, непрацюючих пенсіонерів	2,2	1,3	2,5	-	2,8
Розподіл домогосподарств із однією дорослою особою за кількістю дітей у їх складі					
одна дитина	83,9 %	87,4 %	88,9 %	81,8 %	98,3 %
дві дитини і більше	16,1 %	12,6 %	11,1 %	18,2 %	1,7 %

Розділ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.45. Частка домогосподарств із дітьми в розрізі вікових груп

1.46. Розподіл домогосподарств із дітьми за кількістю дітей у їх складі

Окремо звертається увага на такі категорії осіб, як діти, особи до 60 років, особи з інвалідністю. Найбільше дітей внутрішньо переміщених осіб проживають у м. Дніпро: 54,5 % у 2021 році від загальної кількості таких дітей у регіоні; м. Кривий Ріг (15,9 %); м. Кам'янське (8 %). Найменше дітей внутрішньо переміщених осіб проживають у м. Вільногірськ (0,3 %), м. Синельникове (0,7 %), м. Покров (0,8 %), м. Марганець (0,8 %).

У 2021 році більшість внутрішньо переміщених осіб до 60 років для проживання крім м. Дніпро (52,9 % від загальної кількості внутрішньо переміщених осіб до 60 років регіону) обирали також м. Кривий Ріг (10,2 %), м. Кам'янське (7,3 %), м. Першотравенськ (9,4 %). Найменше таких осіб прийняли громади м. Вільногірськ (0,3 %), м. Покров (0,8 %), м. Жовті Води (0,9 %).

Серед внутрішньо переміщених осіб, зареєстрованих у Дніпропетровській області, у 2020 році 12 % та у 2021 році 12,3 % складали діти; у 2020 році 2,4 % та у 2021 році 4,4 % – особи з інвалідністю. Найбільша частка внутрішньо переміщених осіб до 60 років проживали у 2021 році в Синельниківському (70,4 %), Павлоградському (48,3 %) та Новомосковському (44,7 %) районах. Найбільше дітей серед внутрішньо переміщених осіб проживають на території Нікопольського (23,2 %), Криворізького (21,8 %), Кам'янського (19,7 %) районів.

48 % внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, які мешкають у Дніпропетровській області, перебувають у м. Дніпро. Також найбільше таких осіб прийняли громади м. Кривий Ріг (17,7 %), Кам'янське (8,9 %), м. Нікополь (5,5 %). Найменше внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю проживають на території м. Синельникове (0,5 %) та м. Першотравенськ (2 %).

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 1. ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЛАСТІ

Демографічна ситуація в Дніпропетровській області відповідає загальнодержавній. На депопуляцію українського населення у 2021 році, окрім традиційних чинників (високий рівень смертності, серцево-судинні, онкологічні, інфекційні захворювання), впливала пандемія COVID-19.

Соціально-демографічна ситуація в будь-якій державі формується відповідно до відтворення населення та міграційних процесів. Також на демографічну ситуацію в країні суттєво впливає стан здоров'я населення, що останніми роками в Україні помітно погіршується. Здоров'я як соціальна категорія тісно пов'язане з конкретним середовищем проживання та характером діяльності людини¹. Тому в цьому дослідженні приділено увагу відповідній статистиці.

Підвищення народжуваності та міграційні процеси – два основних способи подолати демографічну кризу. Через економічні чинники та зміни репродуктивної поведінки більшість українців не готові народжувати двох і більше дітей. А для мігрантів Україна залишається менш привабливою державою Європи через економічні та безпекові фактори. Отже, для України важливо підвищити рівень та якість життя суспільства.

На думку аналітиків ООН, населення України скорочується одним із найшвидших у світі темпів, і, ймовірно, зменшиться до 35 мільйонів до 2050 року. Інвестиції в людський капітал протягом усього життя людини, експерти вважають найбільш доцільними та

стійкими політичними заходами, з особливим акцентом на охорону здоров'я, освіті, зниження рівня бідності, гідну працю, соціальний захист і охорону навколошнього середовища². Демографічна криза має гендерні першопричини – жінкам все важче поєднувати материнство з працею, що у складних соціально-економічних умовах є не вибором, а гострою необхідністю.

Регіональні соціально-економічні програми розвитку Дніпропетровської області мають бути гендерно орієнтованими для досягнення позитивної демографічної динаміки.

Для покращення демографічної ситуації в Дніпропетровській області, що є потужним промисловим регіоном України з відповідно переважаючою промисловою формою розселення населення, важливо контролювати та покращувати екологічну ситуацію. Враховуючи стан здоров'я населення, що залежить зокрема від безпеки навколошнього природного середовища.

Водночас внутрішньо переміщені особи є невід'ємною частиною громади Дніпропетровської області, а їх кількість кожного року збільшується. Прибуття внутрішньо переміщених осіб до громад Дніпропетровської області суттєво покращує демографічну ситуацію.

Співвідношення внутрішньо переміщених осіб за статтю відповідає загальнодержавній тенденції, а превалювання урбанізованого способу життя – внутрішньо державним міграційним процесам.

¹ Ковальчук А. Ю. Характеристика соціально-демографічної ситуації та соціально значущих захворювань в Україні. URL: <https://www.umj.com.ua/article/71500/xarakteristika-socialno-demografichnoi-situacii-ta-socialno-znachushhix-zaxvoryuvan-v-ukraini>.

² Аналітична довідка ООН: Демографічні процеси. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2021-11/UN%20Policy%20Paper%20on%20Population%20Dynamics_FINAL%20UKR.pdf.

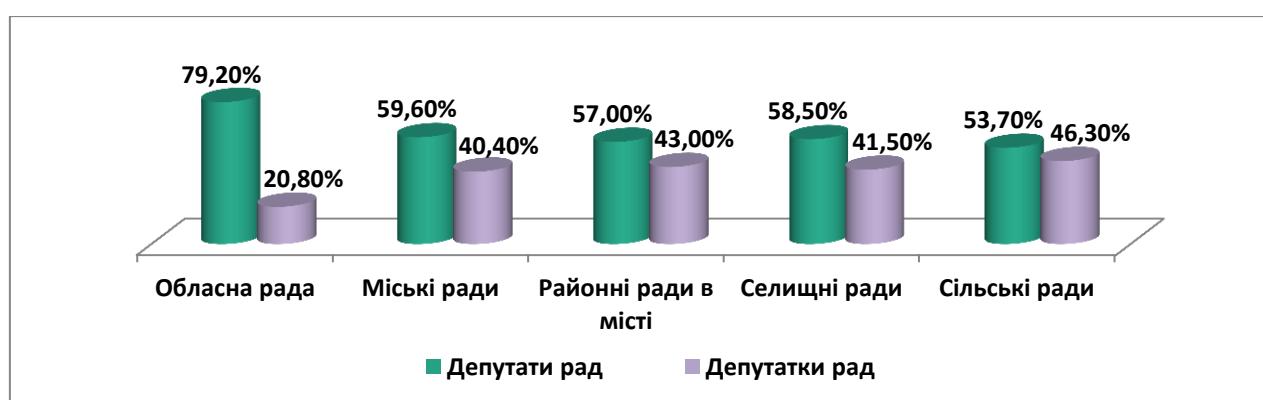
Розділ 2

ПОЛІТИКА, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

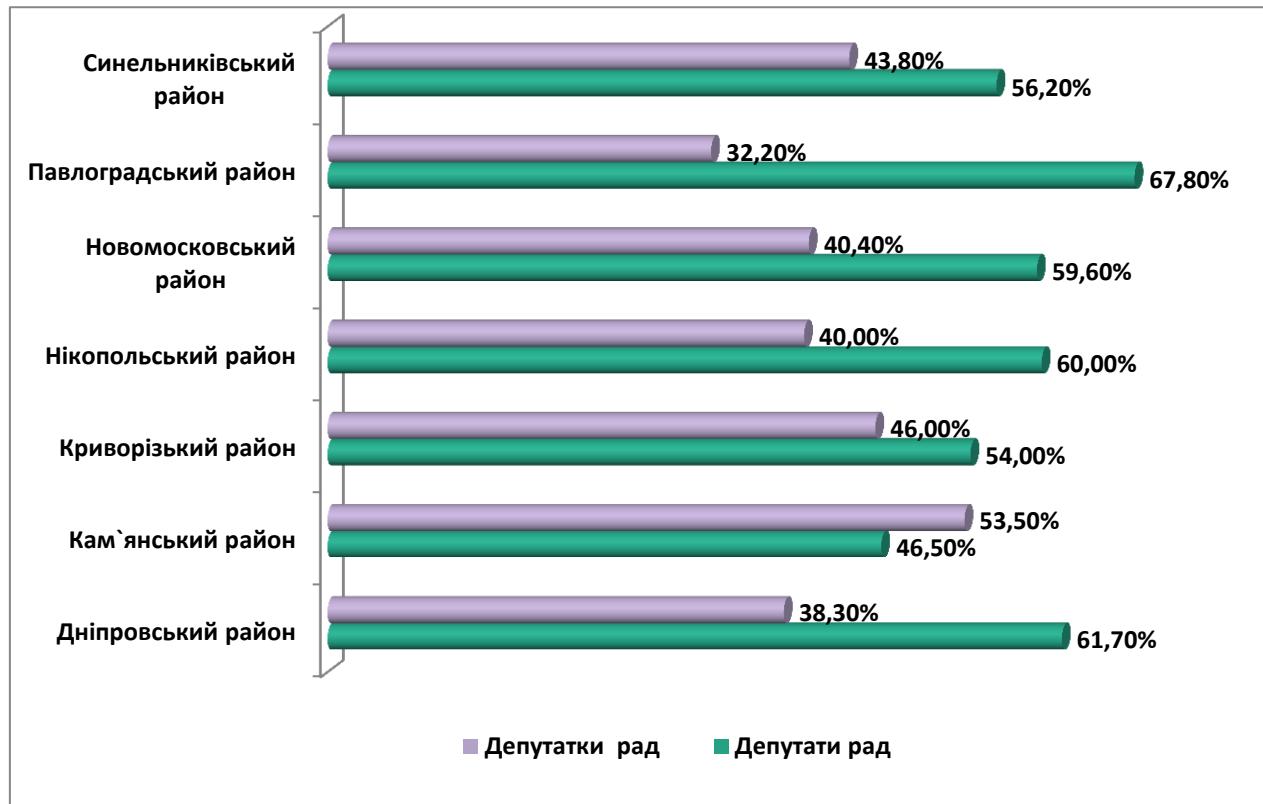
2.1. Склад депутатського корпусу області VIII скликання за статтю

(станом на 01.01.2022 р.)

Місцева рада	Кількість рад	Кількість жінок/чоловіків у складі ради	Чоловіки		Жінки	
			Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Обласна рада	1	120	95	79,2 %	25	20,8 %
Міські ради	20	658	392	59,6 %	266	40,4 %
Районні ради в місті	7	258	147	57,0 %	111	43,0 %
Селищні ради	25	602	352	58,5 %	250	41,5 %
Сільські ради	41	914	491	53,7 %	423	46,3 %
Всього	93	2432	1382	56,8 %	1050	43,2 %

2.2. Склад депутатського корпусу області за статтю в розрізі районів

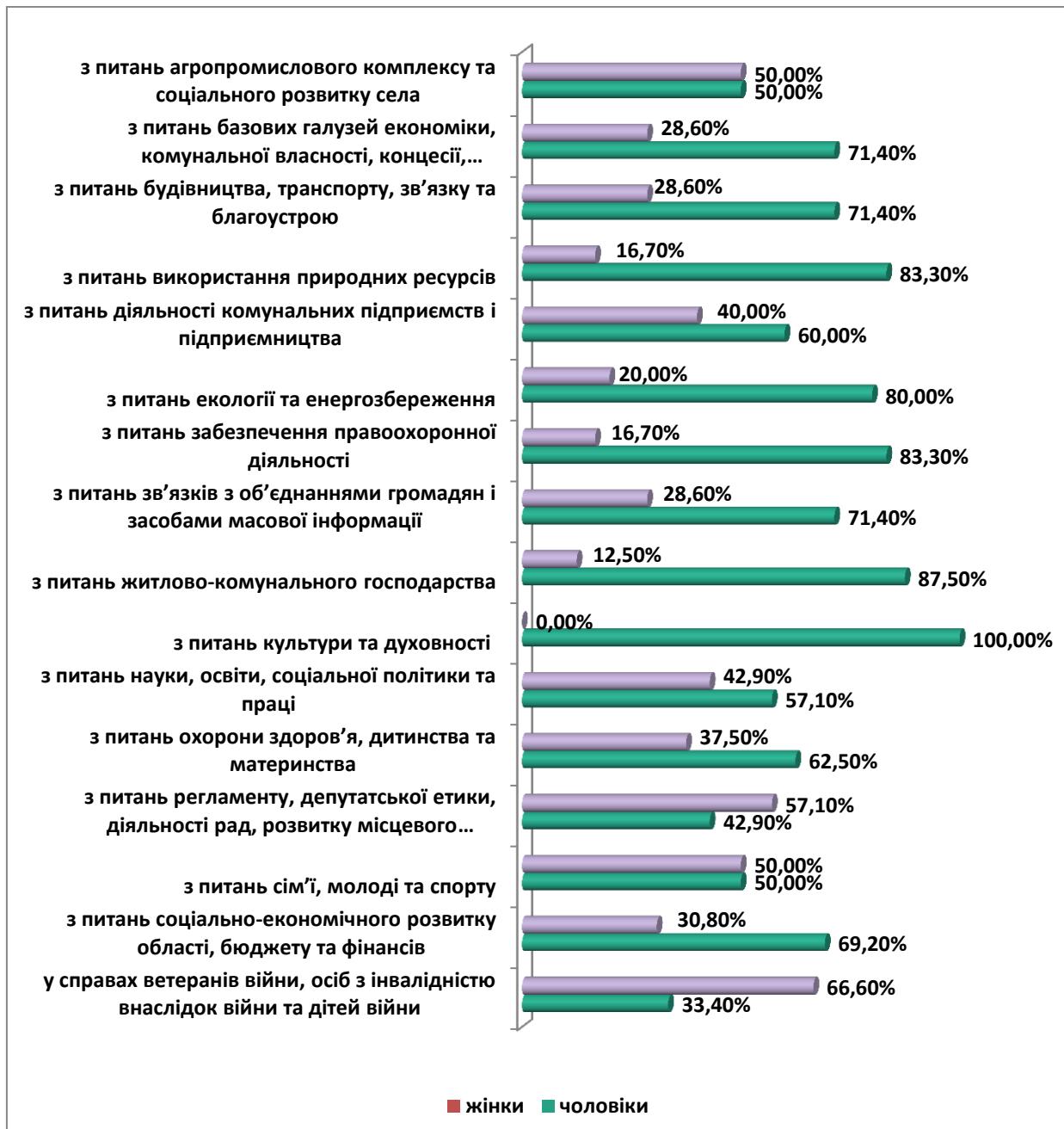
2.3. Склад депутатського корпусу області в розрізі міських, селищних сільських і районних у місті рад

Місцева рада	Кількість рад	Кількість депутатів / депутаток у складі ради	Чоловіки		Жінки	
			Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Дніпровський район						
Міські ради	2	90	65	72,2 %	25	27,8 %
Селищні ради	6	148	86	58,1 %	62	41,9 %
Сільські ради	9	198	118	59,6 %	80	40,4 %
Всього	17	436	269	61,7 %	167	38,3 %
Кам'янський район						
Міські ради	6	176	74	42 %	102	58,0 %
Селищні ради	4	92	53	57,6 %	39	42,4 %
Сільські ради	2	44	18	40,9 %	26	59,1 %
Всього	12	312	145	46,5 %	167	53,5 %
Криворізький район						
Міські ради	3	106	64	60,4 %	42	39,6 %
Районні ради в місті	7	258	147	57,0 %	111	43,0 %
Селищні ради	2	52	28	53,8 %	24	46,2 %
Сільські ради	10	228	109	47,8 %	119	52,2 %
Всього	22	644	348	54,0 %	296	46,0 %
Нікопольський район						
Міські ради	3	106	67	63,2 %	39	36,8 %
Селищні ради	2	48	32	66,7 %	16	33,3 %
Сільські ради	3	66	33	50,0 %	33	50,0 %
Всього	8	220	132	60,0 %	88	40,0 %
Новомосковський район						
Міські ради	2	64	40	62,5 %	24	37,5 %
Селищні ради	3	74	43	58,1 %	31	41,9 %
Сільські ради	3	70	41	58,6 %	29	41,4 %
Всього	8	208	124	59,6 %	84	40,4 %
Павлоградський район						
Міські ради	2	64	47	73,4 %	17	26,6 %
Селищні ради	1	22	15	68,2 %	7	31,8 %
Сільські ради	4	88	56	63,6 %	32	36,4 %
Всього	7	174	118	67,8 %	56	32,2 %
Синельниківський район						
Міські ради	2	52	35	67,3 %	17	32,7 %
Селищні ради	7	166	95	57,2 %	71	42,8 %
Сільські ради	10	220	116	52,7 %	104	47,3 %
Всього	19	438	246	56,2 %	192	43,8 %

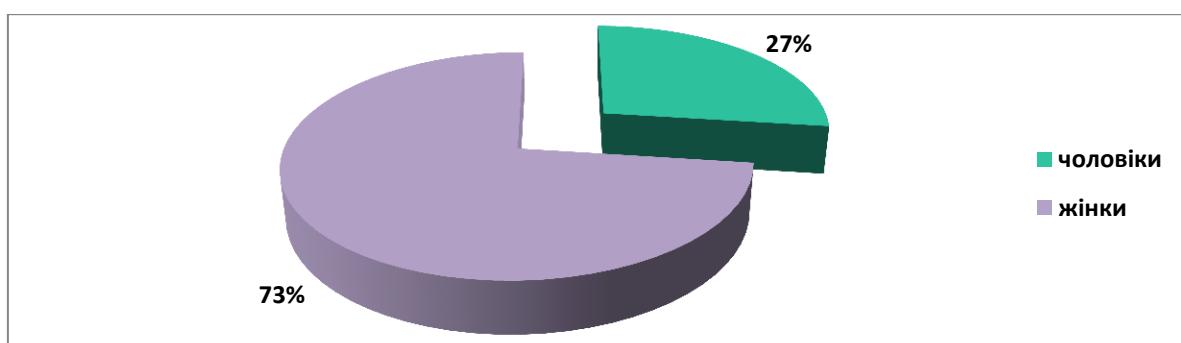
2.4. Склад постійних депутатських комісій Дніпропетровської обласної ради

	членів комісії	чоловіків		жінок	
		кількість	відсотки	кількість	відсотки
Постійна комісія обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села	6	3	50,0 %	3	50,0 %
Постійна комісія обласної ради з питань базових галузей економіки, комунальної власності, концесії, корпоративних прав, інвестицій та міжрегіонального співробітництва	7	5	71,4 %	2	28,6 %
Постійна комісія обласної ради з питань будівництва, транспорту, зв'язку та благоустрою	7	5	71,4 %	2	28,6 %
Постійна комісія обласної ради з питань використання природних ресурсів	6	5	83,3 %	1	16,7 %
Постійна комісія обласної ради з питань діяльності комунальних підприємств і підприємництва	5	3	60,0 %	2	40 %
Постійна комісія обласної ради з питань екології та енергозбереження	10	8	80,0 %	2	20,0 %
Постійна комісія обласної ради з питань забезпечення правоохоронної діяльності	6	5	83,3 %	1	16,7 %
Постійна комісія обласної ради з питань зв'язків з об'єднаннями громадян і засобами масової інформації	7	5	71,4 %	2	28,6 %
Постійна комісія обласної ради з питань житлово-комунального господарства	8	7	87,5 %	1	12,5 %
Постійна комісія обласної ради з питань культури та духовності	7	7	100 %	0	0,0 %
Постійна комісія обласної ради з питань науки, освіти, соціальної політики та праці	7	4	57,1 %	3	42,9 %
Постійна комісія обласної ради з питань охорони здоров'я, дитинства та материнства	8	5	62,5 %	3	37,5 %
Постійна комісія обласної ради з питань регламенту, депутатської етики, діяльності рад, розвитку місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою	7	3	42,9 %	4	57,1 %
Постійна комісія обласної ради з питань сім'ї, молоді та спорту	6	3	50,0 %	3	50,0 %
Постійна комісія обласної ради з питань соціально-економічного розвитку області, бюджету та фінансів	13	9	69,2 %	4	30,8 %
Постійна комісія обласної ради у справах ветеранів війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни та дітей війни	6	2	33,4 %	4	66,6 %

2.5. Склад постійних депутатських комісій обласної ради за статтю

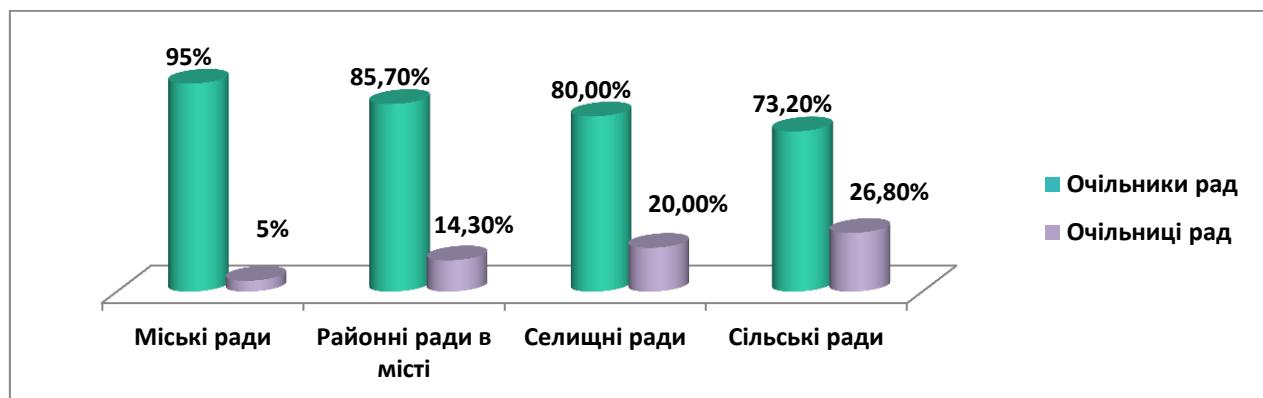

2.6. Склад виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради

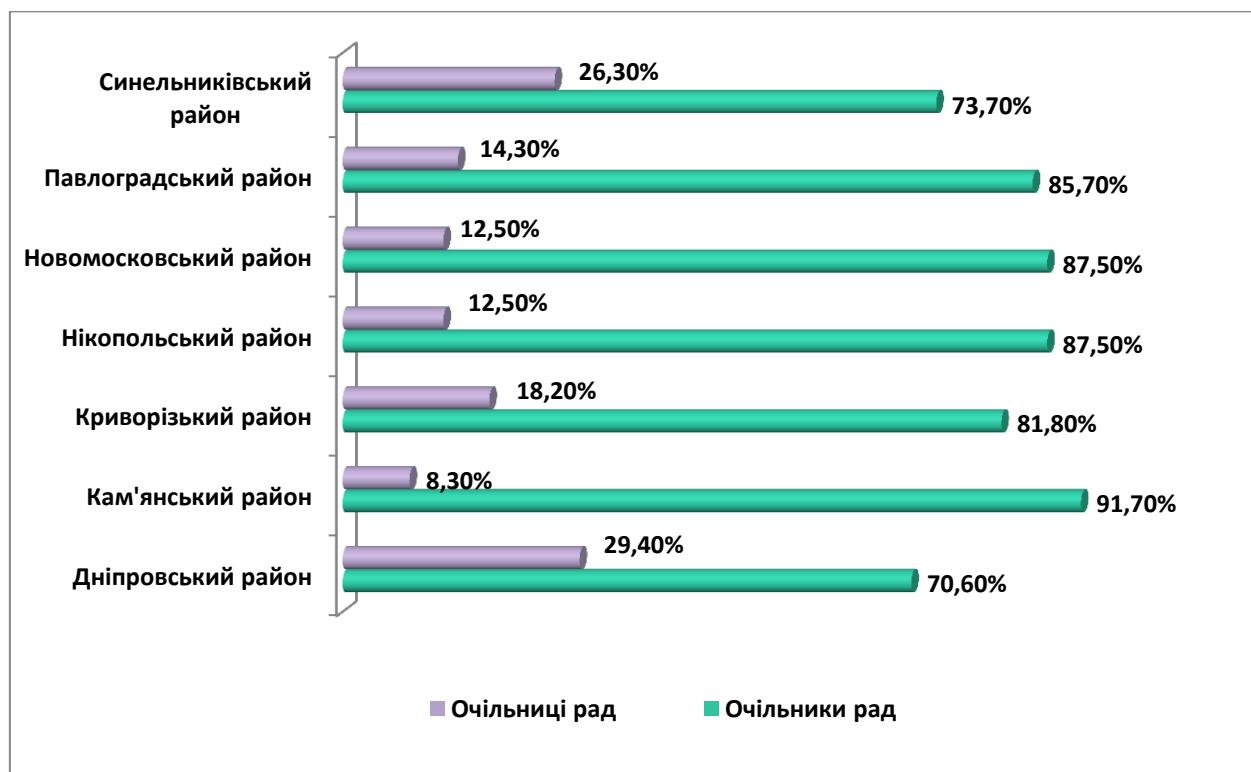

2.7. Очільники/очільниці органів місцевого самоврядування області

Місцеві ради	Кількість рад	Очільники рад		Очільниці рад	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Обласна рада	1	1	100 %	0	0,0 %
Міські ради	20	19	95,0 %	1	5,0 %
Районні ради у місті	7	6	85,7 %	1	14,3 %
Селищні ради	25	20	80,0 %	5	20,0 %
Сільські ради	41	30	73,2 %	11	26,8 %
Всього	94	76	80,7 %	18	19,3 %

2.8. Очільники/очільниці органів місцевого самоврядування в розрізі районів

Розділ 2. ПОЛІТИКА, ПУБЛЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

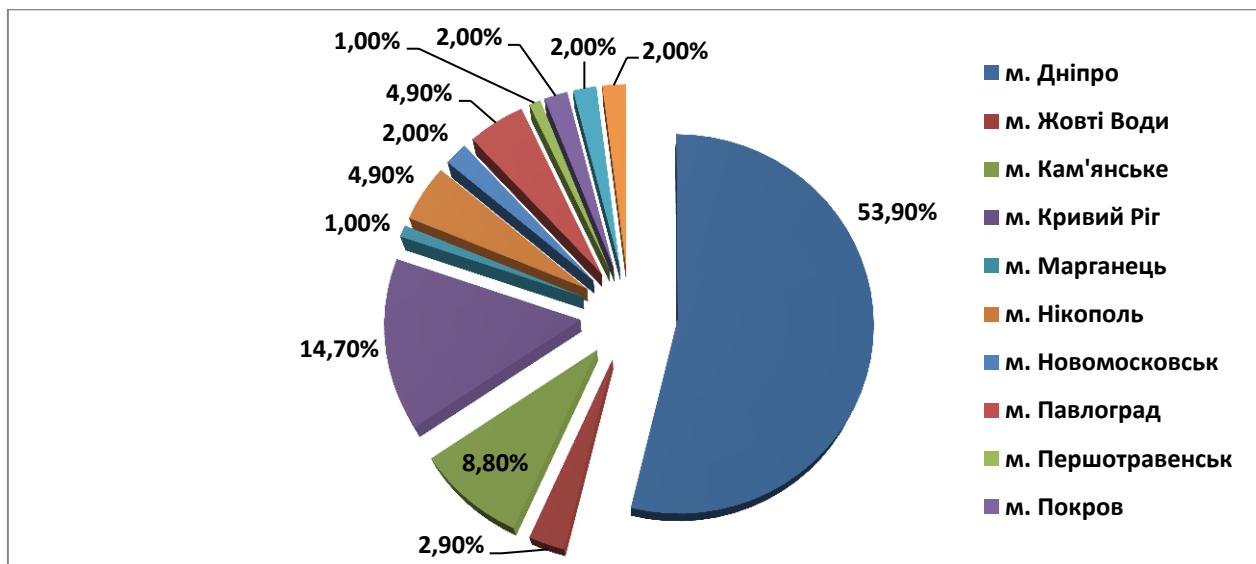
2.9. Відомості стосовно очільників/очільниць органів місцевого самоврядування в розрізі міських, селищних, сільських і районних у місті рад

Місцеві ради	Кількість рад	Очільники рад		Очільниці рад	
		кількість	%	кількість	%
Дніпровський район					
Міські ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Селищні ради	6	4	66,7 %	2	33,3 %
Сільські ради	9	6	66,7 %	3	33,3 %
Всього	17	12	70,6 %	5	29,4 %
Кам'янський район					
Міські ради	6	6	100,0 %	0	0,0 %
Селищні ради	4	3	75,0 %	1	25,0 %
Сільські ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Всього	12	11	91,7 %	1	8,3 %
Криворізький район					
Міські ради	3	3	100,0 %	0	0,0 %
Районні ради в місті	7	6	85,7 %	1	14,3 %
Селищні ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Сільські ради	10	7	70,0 %	3	30,0 %
Всього	22	18	81,8 %	4	18,2 %
Нікопольський район					
Міські ради	3	3	100,0 %	0	0,0 %
Селищні ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Сільські ради	3	2	66,7 %	1	33,3 %
Всього	8	7	87,5 %	1	12,5 %
Новомосковський район					
Міські ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Селищні ради	3	3	100,0 %	0	0,0 %
Сільські ради	3	2	66,7 %	1	33,3 %
Всього	8	7	87,5 %	1	12,5 %
Павлоградський район					
Міські ради	2	2	100,0 %	0	0,0 %
Селищні ради	1	1	100,0 %	0	0,0 %
Сільські ради	4	3	75,0 %	1	25,0 %
Всього	7	6	85,7 %	1	14,3 %
Синельниківський район					
Міські ради	2	1	50,0 %	1	50,0 %
Селищні ради	7	5	71,4 %	2	28,6 %
Сільські ради	10	8	80,0 %	2	20,0 %
Всього	19	14	73,7 %	5	26,3 %

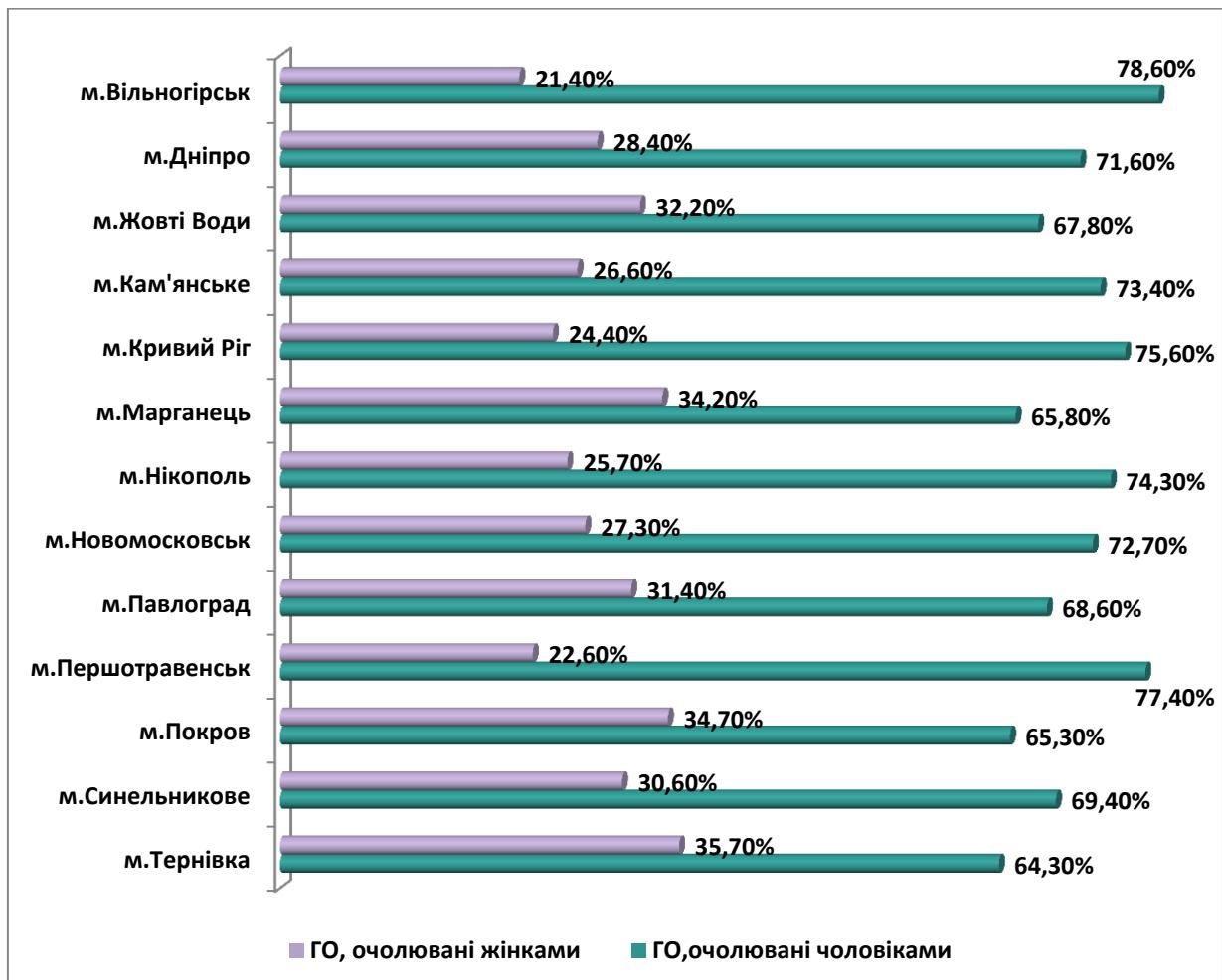
2.10. Громадські організації, зареєстровані в містах області з 2000 року

Місто	Кількість ГО	Жіночі ГО		Очолювані чоловіками		Очолювані жінками		Зокрема утворені у 2021 році						
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість ГО	Кількість	%	Очолювані чоловіками	Кількість	%	
м. Вільногірськ	23	0	0%	18	78,6%	5	21,4%	0	0	0%	0	0%	0	0%
м. Дніпро	2518	43	1,7%	1802	71,6%	716	28,4%	107	2	1,9%	73	68,2%	34	31,8%
м. Жовті Води	67	3	3,3%	50	67,8%	17	32,2%	3	0	0%	1	33,3%	2	66,7%
м. Кам'янське	418	5	1,8%	304	73,4%	114	26,6%	21	1	4,8%	8	38,0%	13	62,0%
м. Кривий Ріг	1018	5	1,3%	824	75,6%	194	24,4%	9	0	0%	5	55,6%	4	44,4%
м. Марганець	103	2	0,9%	67	65,8%	36	34,2%	2	0	0%	0	0%	0	0%
м. Нікополь	308	7	1,5%	229	74,3%	79	25,7%	21	0	0%	7	33,3%	14	66,7%
м. Новомосковськ	77	1	2%	57	72,7%	20	27,3%	5	0	0%	5	100%	0	0%
м. Павлоград	211	2	1,9%	145	68,6%	66	31,4%	6	0	0%	6	100%	0	0%
м. Першотравенськ	73	0	1,2%	57	77,4%	16	22,6%	3	0	0%	0	0%	0	0%
м. Покров	55	2	2,7%	36	65,3%	19	34,7%	3	0	0%	1	33,3%	2	66,7%
м. Синельникове	62	2	3,2%	43	69,4%	19	30,6%	4	0	0%	2	50,0%	2	50,0%
м. Тернівка	62	2	2,9%	37	64,3%	25	35,7%	4	1	25%	2	50%	2	50%
Всього	5854	102	1,7%	4197	71,7%	1657	28,3%	188	4	2,1%	115	61,2%	73	38,8%

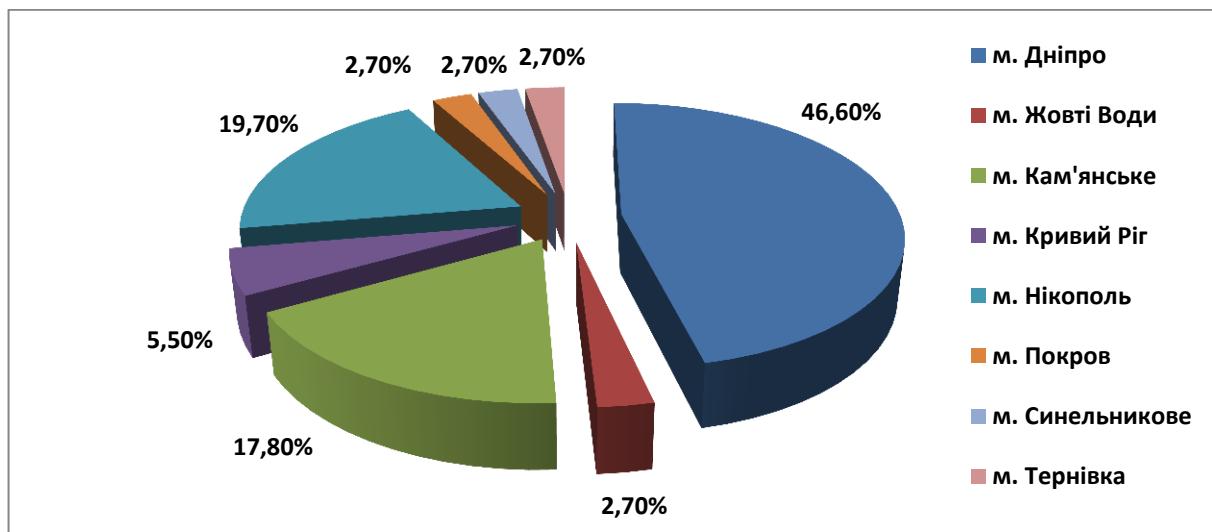
2.11. Жіночі громадські організації у розрізі міст області

2.12. Керівництво громадських організацій області в гендерному співвідношенні

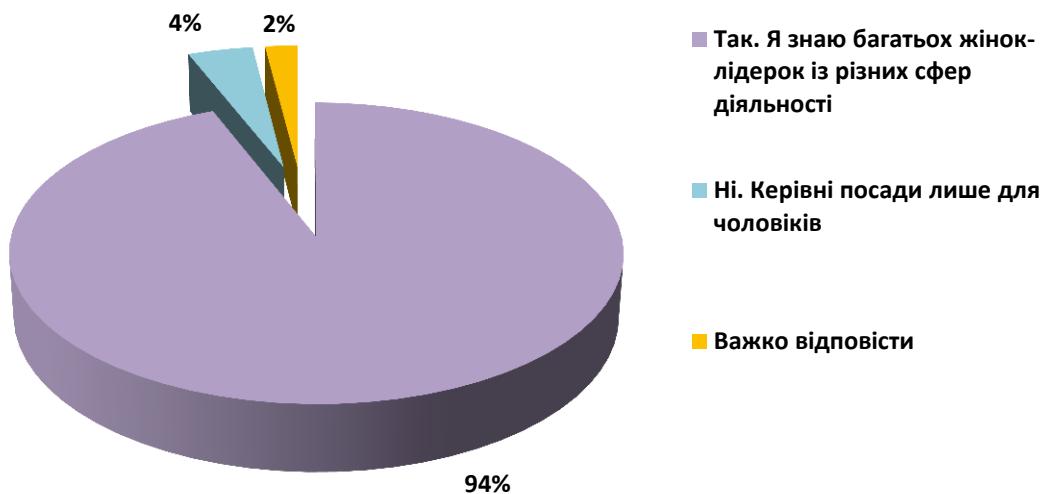

2.13. Жінки - очільниці громадських організацій, утворених протягом 2021 року, у розрізі міст області

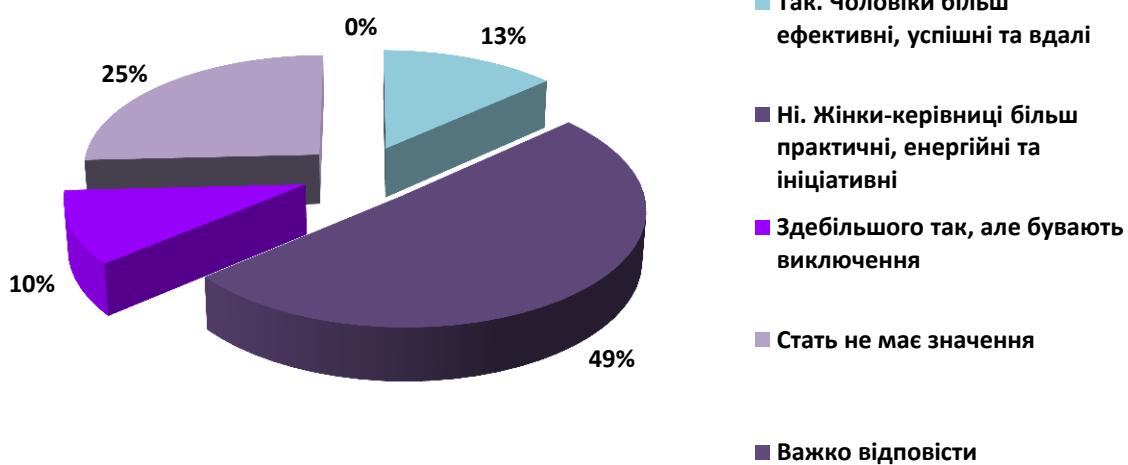

2.14. Результати опитування на гендерну тематику, проведеного у 2021 році громадською організацією «ЖІНКИ плюс»

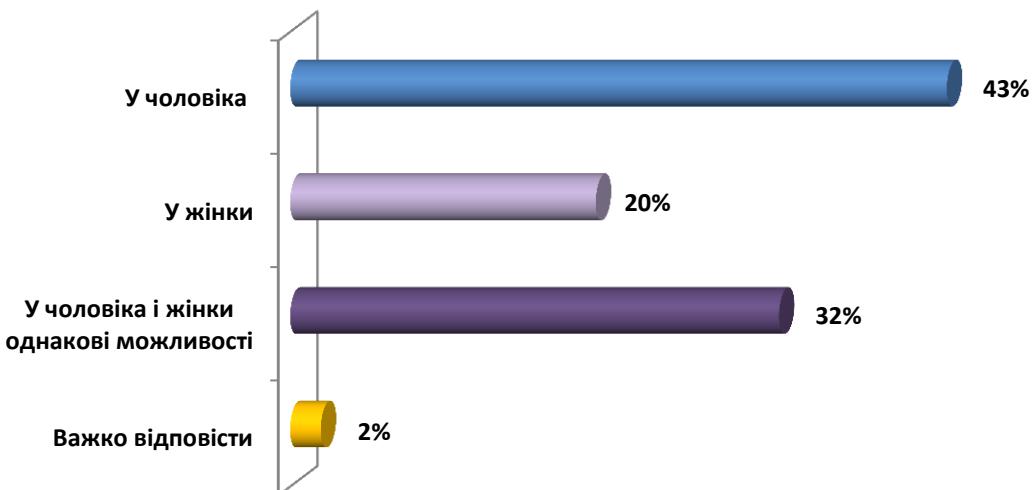
1. Чи може жінка обіймати керівні пости?

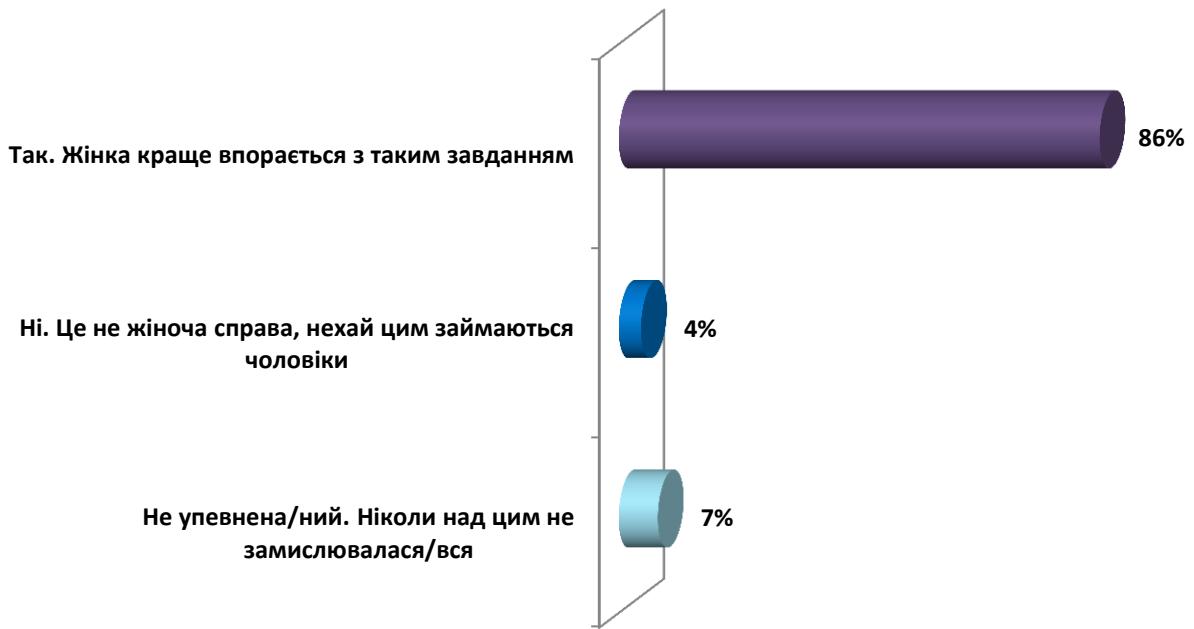
2. Чи згодні Ви з тим, що "чоловік-керівник здатний успішніше вирішувати поставлені завдання, ніж жінка"?

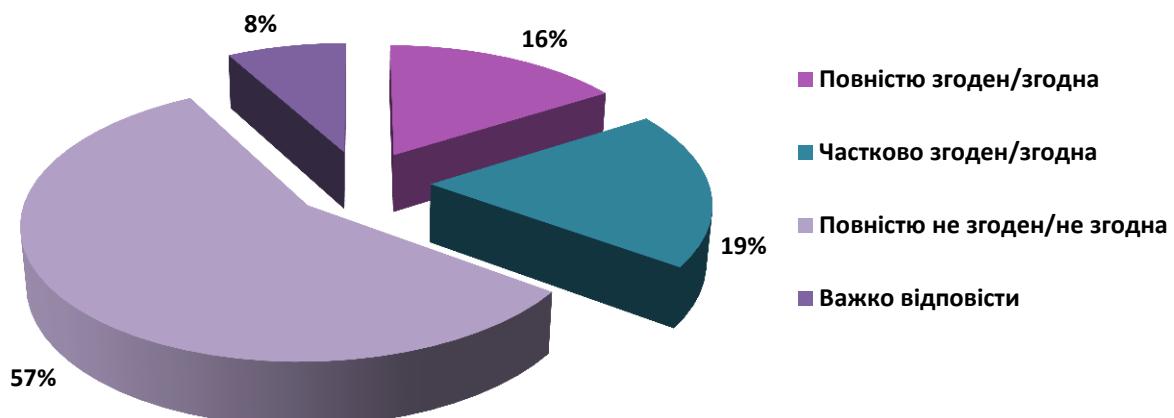
3. У кого більше шансів зайняти високопоставлену і високооплачувану посаду - у чоловіка або у жінки?

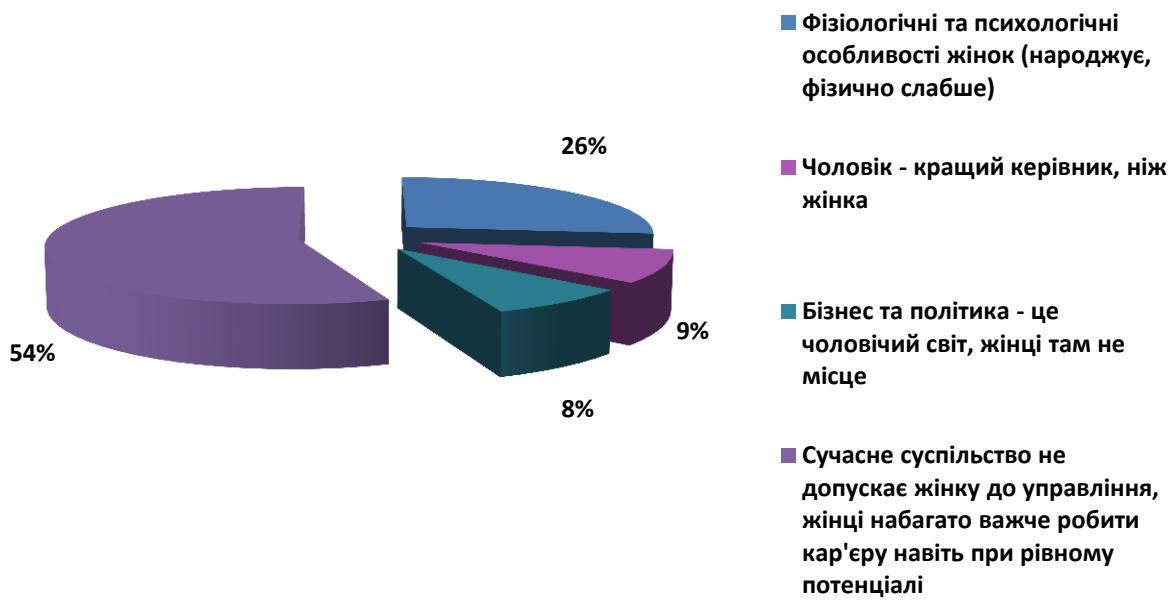
4. Чи повинна жінка брати участь у процесі прийняття рішень стосовно розвитку громади, в якій проживає?

5. Чи згодні Ви із твердженням, що "кар'єра та сім'я для жінки не сумісні"?

6. Чому серед вищого керівництва в бізнесі та політиці переважають чоловіки?

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 2. ПОЛІТИКА, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Суспільство, в якому чітко дотримуються принципу гендерної рівності, є вільним від перешкод для будь-якої людини в досягненні своїх цілей. Таке суспільство орієнтується на професіоналізм особи, а не на стереотип про «жіночі» або «чоловічі» професії.

Опитування, проведене громадською організацією «Жінки плюс», що зареєстрована у Дніпропетровській області, продемонструвало ставлення українського суспільства до жінок у владі.

Так, на питання «Чи може жінка обійтися керівні посади?» 94 % респондентів відповіли позитивно. 49 % респондентів вважають, що жінки-керівниці більш практичні, енергійні й ініціативні, та лише 13 % респондентів вважають, що чоловіки більш ефективні й успішні керівники.

Разом з тим, більшість опитуваних (43 %) вважають, що в чоловіків більше шансів зайняти високопоставлену посаду. Хоча 86 % респондентів переконані, що саме жінка стане більш ефективним очільником громади.

I 54 % опитуваних переконані, що сучасне суспільство не допускає жінку до управління.

З метою урівноваження ситуації Дніпропетровською обласною радою затверджено Регіональну цільову соціальну програму розвитку сімейної та гендерної політики у Дніпропетровській області на 2012 – 2022 роки. Серед її заходів – підвищення статусу жінки в політичному житті області: стажування осіб, які перебувають у кадровому резерві на керівні посади в органах місцевого самоврядування, з дотриманням вимог гендерної рівності; врахування показника пропорційно збалансованого представництва кандидатур кожної статі під час формування кадрового резерву та

затвердження осіб на керівні посади в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування; проведення гендерного аналізу регіональних програм; проведення для посадових осіб місцевого самоврядування, працівників комунальних підприємств, установ та організацій, методичних навчань з питань забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, протидії дискримінації за ознакою статі, гендерного портретування тощо.

На вирішення проблеми гендерного дисбалансу в політикумі країни спрямована Державна соціальна програма забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, у числі завдань якої – збільшення частки жінок серед народних депутатів України, депутатів обласних і місцевих рад. Аналогічну мету має стаття 220 Виборчого кодексу України, що визначає: «під час формування переліку кандидатів до відповідної ради організація партії повинна забезпечити представництво не менше 30 % осіб однієї статі в загальній кількості кандидатів до відповідної ради».

У 2020 році до Дніпропетровської обласної ради VIII скликання було обрано 120 депутатів, серед яких 83 чоловіки (69,2 %) та 37 жінок (30,8 %). Для порівняння: до депутатського корпусу обласної ради попереднього VII скликання були обрані 95 чоловіків (79,2 %) та 25 жінок (20,8 %).

До 20 міських рад області – 658 депутатів, серед яких 392 (59,6 %) чоловіків та 266 (40,4 %) – жінок. У попередньому скликанні ці показники становили 70,2 % чоловіків та 29,8 % жінок.

До 25 селищних рад обрано 602 депутати, серед яких 352 (58,5 %) чоловіків та 250 (41,5 %) жінок. До

41 сільської ради області обрано 914 депутатів, серед яких 491 (53,7 %) чоловіків та 423 (46,3 %) жінок. Загалом по області чоловіків-депутатів на 13,6 % більше ніж жінок, обраних до місцевих рад.

Найбільше жіноче представництво в депутатському корпусі Кам'янського району – 53,5 %. Їх найбільше – серед депутатів міських (58 %) та сільських рад (59,1 %). Більше половини депутаток у сільських радах Криворізького району (52,2 %), 50 % жінок – у сільських радах Нікопольського району. Найменше жінок-депутаток – у Павлоградському районі (32,2 %).

З 16 постійних комісій Дніпропетровської обласної ради з різних напрямів 13 очолювані чоловіками і лише 3 – з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села, з питань регламенту, депутатської етики, діяльності рад, розвитку місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою та з питань охорони здоров'я, дитинства та материнства – очолювані жінками. Шість жінок обрані заступниками голів постійних комісій і 8 жінок – секретарями.

Переважна більшість чоловіків – серед очільників органів місцевого самоврядування області. Жінки очолили лише 1 міську раду з 20, 5 селищних рад з 25 та 11 сільських рад з 41. Загалом, жінки очолили лише 19 % органів місцевого самоврядування області. Цей показник майже не змінився з попереднього скликання, коли жінки – очільниці об'єднаних громад становили 18 % від загальної кількості голів міських, сільських, селищних об'єднаних територіальних громад. Найбільша кількість жінок – голів місцевих рад – у Дніпровському районі – 29,4 % (вони

склали третину очільників сільських і селищних рад) та в Синельниківському районі – 26,3 %. Найменше жінок-очільниць місцевих рад – у промисловому Кам'янському районі – лише 8,3 %, або 1 раду з 11.

Буквально протилежна ситуація серед працівників виконавчих апаратів місцевих рад. Зокрема, у виконавчому апараті Дніпропетровської обласної ради 73 % жінок і відповідно 27 % чоловіків. Аналогічна ситуація та на рівні міських, сільських і селищних рад.

Існують усталені та все більші докази того, що лідерство жінок у процесах прийняття політичних рішень покращує їх. Наприклад, дослідження панчаят (місцевих рад) в Індії виявили, що кількість проектів з питною водою в районах з радами, очолюваними жінками, була на 62 % вищою, ніж у радах, очолюваних чоловіками. У Норвегії було виявлено пряний причинно-наслідковий зв'язок між присутністю жінок у муніципальних радах та охопленням заходами дітей.

Натомість дослідження ООН у 133 країнах світу продемонстрували, що жінки складають 2,18 мільйона (36 %) обраних членів місцевих дорадчих органів. Лише дві країни досягли 50 %, а ще 18 країн мають понад 40 % жінок у місцевих органах влади.

Підсумовуючи сказане, варто зауважити, що недостатнє представництво жінок у сфері прийняття рішень суперечить цінностям демократичного розвитку, а рівноправна участь жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства не лише засвідчує дотримання принципів демократії та соціальної справедливості, але і забезпечує стабільний економічний розвиток.

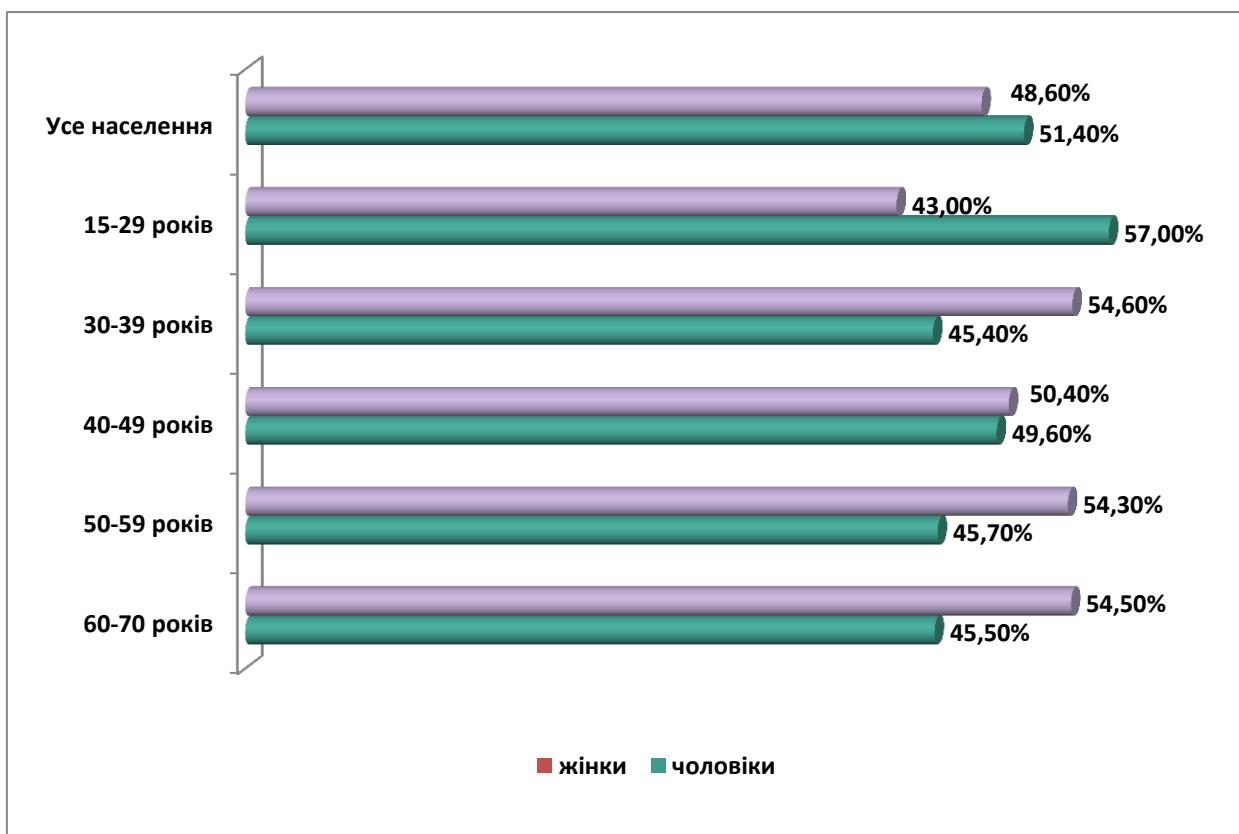
Розділ 3

ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ

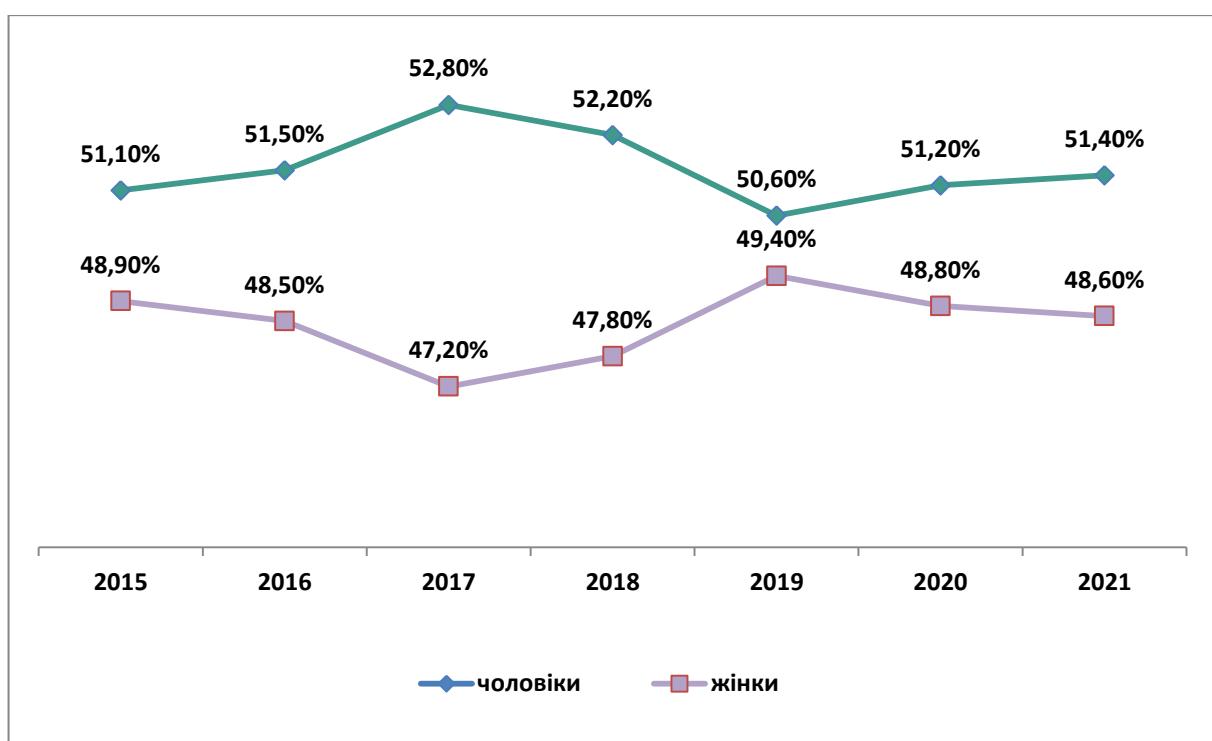
3.1. Розподіл робочої сили за віковими групами та статтю

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Усе населення	Всього	1594,9	1547,1	1520,1	1523,8	1538,3	1502,4	1482,9
	чоловіки	кількість	814,5	796,9	802,4	794,8	777,8	769,3
		відсотки	51,1 %	51,5 %	52,8 %	52,2 %	50,6 %	51,2 %
	жінки	кількість	780,4	750,2	717,7	729,0	760,5	733,1
		відсотки	48,9 %	48,5 %	47,2 %	47,8 %	49,4 %	48,8 %
	Всього	355,4	312,5	289,0	277,8	283,9	269,9	256,6
15 – 29 років	чоловіки	кількість	199,1	177,1	173,1	164,0	158,6	151,6
		відсотки	56,0 %	56,7 %	59,9 %	59,0 %	55,9 %	56,2 %
	жінки	кількість	156,3	135,4	115,9	113,8	125,3	118,3
		відсотки	44,0 %	43,3 %	40,1 %	41,0 %	44,1 %	43,8 %
30 – 39 років	Всього	454,2	456,1	455,4	462,8	465,3	457,5	446,5
	чоловіки	кількість	241,4	243,0	244,5	247,7	252,4	251,3
		відсотки	53,1 %	53,3 %	53,7 %	53,5 %	54,2 %	54,9 %
	жінки	кількість	212,8	213,1	210,9	215,1	212,9	206,2
		відсотки	46,9 %	46,7 %	46,3 %	46,5 %	45,8 %	45,1 %
40 – 49 років	Всього	399,3	396,0	396,7	404,5	407,1	399,0	403,4
	чоловіки	кількість	187,4	192,0	199,1	203,4	198,9	195,9
		відсотки	46,9 %	48,5 %	50,2 %	50,3 %	48,9 %	49,1 %
	жінки	кількість	211,9	204,0	197,6	201,1	208,2	203,1
		відсотки	53,1 %	51,5 %	49,8 %	49,7 %	51,1 %	50,9 %
50 – 59 років	Всього	350,2	344,0	334,4	342,0	334,3	331,5	329,2
	чоловіки	кількість	168,5	164,7	163,9	164,3	151,8	152,4
		відсотки	48,1 %	47,9 %	49,0 %	48,0 %	45,4 %	46,0 %
	жінки	кількість	181,7	179,3	170,5	177,7	182,5	179,1
		відсотки	51,9 %	52,1 %	51,0 %	52,0 %	54,6 %	54,0 %
60 – 70 років	Всього	35,8	38,5	44,6	36,7	47,7	44,5	47,5
	чоловіки	кількість	18,1	20,1	21,8	15,4	16,1	18,1
		відсотки	50,6 %	52,2 %	48,9 %	42,0 %	33,8 %	40,7 %
	жінки	кількість	17,7	18,4	22,8	21,3	31,6	26,4
		відсотки	49,4 %	47,8 %	51,1 %	58,0 %	66,2 %	59,3 %

3.2. Розподіл робочої сили за віком і статтю за 2021 рік

3.3. Динаміка розподілу робочої сили за роками та статтю

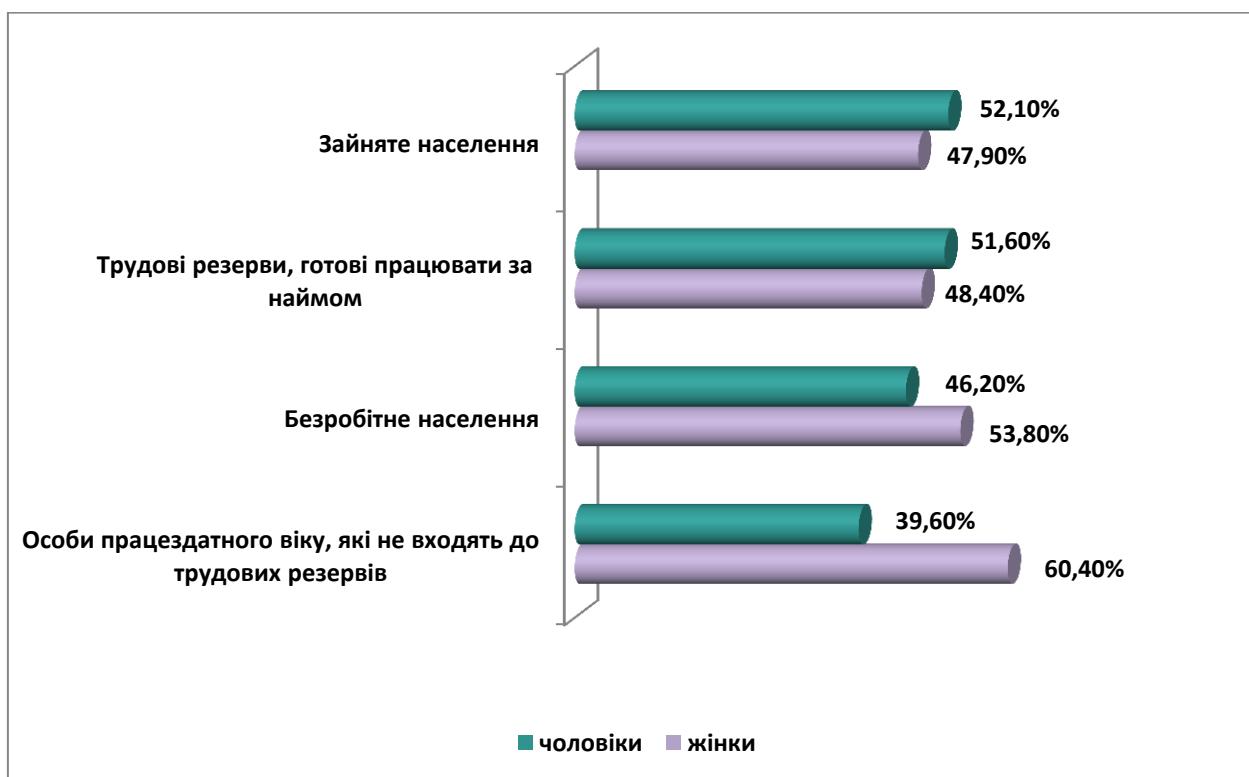

3.4. Зайнятість працездатного населення (15 – 59 років) області за статтю

(у середньому за 2021 рік)

	Всього осіб	чоловіки		жінки	
		кількість	відсотки	кількість	відсотки
Трудові резерви, готові працювати за наймом (тис. осіб)	1435,4	740,2	51,6 %	695,2	48,4 %
Рівень участі населення в робочій силі (% до населення відповідної вікової групи)	76,2		80,6 %		71,9 %
Зайняте населення (тис. осіб)	1304,4	679,7	52,1 %	624,7	47,9 %
Рівень зайнятості населення працездатного віку (% до населення відповідної вікової групи)	69,2		74,0 %		64,6 %
Безробітне населення працездатного віку (тис. осіб)	131,0	60,5	46,2 %	70,5	53,8 %
Безробітне населення працездатного віку (за методологією МОП) (% до населення відповідної вікової групи)	9,1		8,2 %		10,1 %
Особи працездатного віку, які не входять до складу трудових резервів (тис. осіб)	448,9	177,8	39,6 %	271,1	60,4 %

Співвідношення працездатного населення області за статтю

3.5. Зайнятість працездатного населення за місцем проживання

	Всього осіб	Міська місцевість		Сільська місцевість	
		кількість	відсотки	кількість	відсотки
Трудові резерви, готові працювати за наймом (тис. осіб)	1 435,4	1 237,2	86,2 %	198,2	13,8 %
Рівень участі населення в робочій силі (% до населення відповідної вікової групи)	76,2		77,7 %		67,7 %
Зайняте населення (тис. осіб)	1 304,4	1 132,5	86,8 %	171,9	13,2 %
Рівень зайнятості населення працездатного віку (% до населення відповідної вікової групи)	69,2		71,2 %		58,7 %
Безробітне населення (тис. осіб)	131,0	104,7	79,9 %	26,3	20,1 %
Рівень безробіття населення (за методологією МОП) (% до населення відповідної вікової групи)	9,1		8,5 %		13,3 %
Особи, які не входять до складу робочої сили (тис. осіб)	448,9	354,5	79,0 %	94,4	21,0 %

Співвідношення працездатного населення області за місцем проживання

Розділ 3. ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ

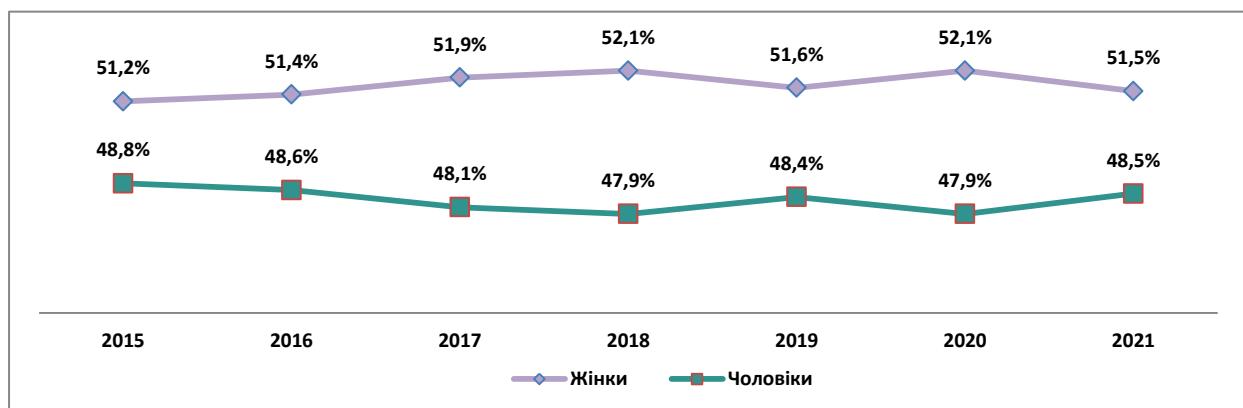
3.6. Кількісне та відсоткове співвідношення працівників за видами економічної діяльності та статтю

Вид економічної діяльності		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
		жінки	чоловіки	жінки	чоловіки										
Всього	кількість	212,2	202,3	208,8	197,5	210,8	195,4	210,6	193,6	199,7	187,3	198,4	182,4	187,9	177,0
	%	51,2%	48,8%	51,4%	48,6%	51,9%	48,1%	52,1%	47,9%	51,6%	48,4%	52,1%	47,9%	51,5%	48,5%
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	кількість	4,2	7,4	3,0	5,9	3,3	6,7	2,7	5,5	2,3	4,7	2,1	4,4	2,1	4,5
	%	36,3%	63,7%	33,4%	66,6%	33,2%	66,8%	33,1%	66,9%	32,7%	67,3%	31,9%	68,1%	32,2%	67,8%
Промисловість	кількість	35,2	68,1	34,1	65,2	33,5	63,2	33,1	61,7	35,0	64,2	33,4	61,8	32,1	59,9
	%	34,1%	65,9%	34,3%	65,7%	34,6%	65,4%	34,9%	65,1%	35,3%	64,7%	35,1%	64,9%	34,9%	65,1%
Будівництво	кількість	1,1	3,5	0,8	2,8	0,8	2,9	0,8	2,7	0,8	3,3	0,8	3,0	0,8	3,2
	%	23,5%	76,5%	21,6%	78,4%	22,1%	77,9%	22,1%	77,9%	19,9%	80,1%	21%	79%	21%	79%
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	кількість	22,1	18,7	21,9	20,0	24,4	20,8	28,8	22,9	29,2	23,0	30,5	22,9	31,1	24,0
	%	54,1%	45,9%	52,3%	47,7%	54%	46%	55,7%	44,3%	55,9%	44,1%	57%	43%	56,4%	43,6%
Транспорт, складське господарство, поштова діяльність	кількість	9,5	15,4	9,2	15,8	8,9	15,1	8,8	15,1	8,8	14,4	8,2	13,3	8,1	13,2
	%	38,3%	61,7%	36,9%	63,1%	37,1%	62,9%	36,9%	63,1%	38%	62%	38,1%	61,9%	38,1%	61,9%
Тимчасове розміщування й організація харчування	кількість	3,0	1,1	2,9	1,0	3,2	0,9	3,2	1,2	3,0	1,3	2,2	1,0	2,3	1,0
	%	72,4%	27,6%	73,2%	26,8%	77,9%	22,1%	72,3%	27,7%	69,8%	30,2%	68,4%	31,6%	69,1%	30,9%
Інформація та телекомунікації	кількість	1,8	2,0	1,5	1,8	1,6	1,8	1,4	1,6	2,0	1,7	1,9	1,5	1,3	1,3
	%	46,5%	53,5%	45,1%	54,9%	47,3%	52,7%	47%	53%	54,6%	45,4%	55,5%	44,5%	49,9%	50,1%
Фінансова та страхова діяльність	кількість	7,1	4,3	7,0	4,0	7,0	3,9	7,5	4,1	8,2	4,2	8,1	4,5	6,8	3,5
	%	62,4%	37,6%	63,7%	36,3%	64,1%	35,9%	64,8%	35,2%	66,1%	33,9%	64,2%	35,8%	66,3%	33,7%
Операції з нерухомим майном	кількість	1,2	1,6	1,1	1,4	0,9	1,4	1,3	1,9	1,6	1,6	0,9	1,3	0,9	1,2
	%	43,1%	56,9%	44%	56%	39,6%	60,4%	41%	59%	50,6%	49,4%	39,7%	60,3%	41,5%	58,5%
Наукова та технічна діяльність	кількість	5,8	5,0	6,0	5,1	5,8	5,2	6,8	6,5	4,2	4,0	4,6	4,1	5,2	4,0
	%	53,6%	46,4%	54%	46%	52,8%	47,2%	50,8%	49,2%	51,6%	48,4%	52,7%	47,3%	56,5%	43,5%
Діяльність у сфері адміністративного обслуговування	кількість	5,3	5,7	5,3	5,7	5,0	5,2	4,2	4,3	2,5	3,5	3,0	3,4	2,5	3,5
	%	48,5%	51,5%	48,4%	51,6%	49%	51%	49,1%	50,9%	41,8%	58,2%	47,3%	52,7%	41,8%	58,2%
Державне управління й оборона; соціальне страхування	кількість	13,5	6,5	13,0	6,2	15,4	6,6	15,0	6,3	11,8	5,5	13,0	5,5	12,8	5,3
	%	67,5%	32,5%	67,7%	32,3%	69,9%	30,1%	70,2%	29,8%	68,4%	31,6%	70,2%	29,8%	70,4%	29,6%
Освіта	кількість	74,9	17,4	75,1	16,3	74,7	16,2	71,4	16,9	67,6	14,8	69,0	14,6	62,3	13,3
	%	81,1%	18,9%	82,2%	17,8%	82,2%	17,8%	80,9%	19,1%	82%	18%	82,5%	17,5%	82,4%	17,6%
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	кількість	55,0	10,8	54,5	10,8	53,2	10,9	52,0	10,3	48,4	9,5	46,3	9,2	44,1	8,7
	%	83,5%	16,5%	83,4%	16,6%	83%	17%	83,5%	16,5%	83,6%	16,4%	83,4%	16,6%	83,5%	16,5%
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	кількість	3,9	2,0	5,1	2,0	4,7	1,7	3,7	1,5	3,5	1,4	3,5	1,7	3063,0	1495,0
	%	66,4%	33,6%	71,7%	28,3%	72,6%	27,4%	72%	28%	70,8%	29,2%	67,6%	32,4%	67,2%	32,8%
Надання інших видів послуг	кількість	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5	0,3	0,4
	%	56,5%	43,5%	51,2%	48,8%	45,1%	54,9%	44,7%	55,3%	43,4%	56,6%	37,9%	62,1%	42,1%	57,9%

3.7. Співвідношення працівників за видами діяльності у 2021 році

3.8. Динаміка зайнятості працівників за роками та статтю

Розділ 3. ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ

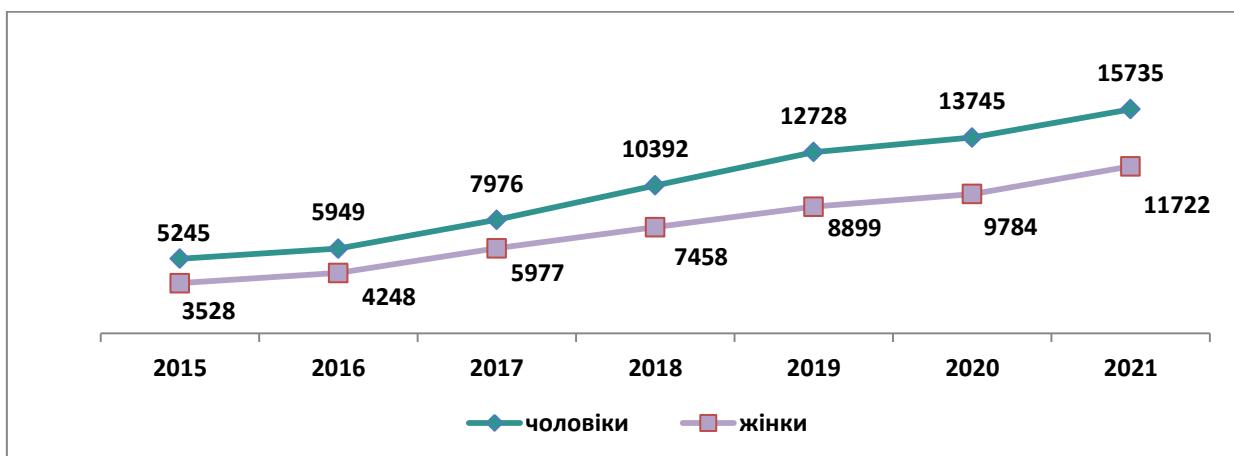
3.9. Заробітна плата працівників за видами діяльності

Вид економічної діяльності		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
		жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки
Всього	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,53	5,24	4,25	5,95	5,98	7,98	7,46	10,39	8,90	12,73	9,78	13,74	11,72	15,73
	Співвідношення зарплати чоловіків до жінок	67,3 %		71,4 %		74,9 %		71,8 %		69,9 %		71,2 %		74,5 %	
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,98	6,06	3,46	3,74	5,01	6,12	5,79	7,050	6,47	7,77	7,63	8,88	9,30	10,54
	Співвідношення зарплати	84,4 %		92,6 %		81,8 %		82,1 %		83,3 %		85,9 %		88,3 %	
Промисловість	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,98	6,06	4,62	6,90	5,98	8,81	7,77	11,76	9,60	14,48	10,30	15,19	11,95	17,46
	Співвідношення зарплати	65,6 %		67,0 %		67,8 %		66,1 %		66,3 %		67,8 %		68,5 %	
Будівництво	Середньомісячна зарплата, тис. грн	2,70	3,27	3,49	4,11	4,73	5,66	6,56	8,33	8,45	9,47	7,71	9,82	9,83	11,34
	Співвідношення зарплати	82,7 %		84,8 %		83,5 %		78,7 %		89,2 %		78,6 %		86,6 %	
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,39	3,87	4,16	4,62	5,57	6,90	6,73	8,22	7,88	10,64	8,38	13,11	10,01	15,03
	Співвідношення зарплати	87,6 %		90,0 %		80,8 %		81,8 %		74,0 %		63,9 %		66,6 %	
Транспорт, складське господарство, поштова діяльність	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,69	4,72	4,41	5,31	5,89	7,44	7,82	10,04	9,45	12,32	9,08	12,01	10,45	13,76
	Співвідношення зарплати	78,1 %		83,0 %		79,2 %		77,9 %		76,7 %		75,6 %		76,0 %	
Тимчасове розміщування й організація харчування	Середньомісячна зарплата, тис. грн	2,43	2,48	2,84	2,92	3,97	4,73	4,92	5,65	5,65	6,59	5,87	6,56	7,80	8,14
	Співвідношення зарплати	98,3 %		97,1 %		84,0 %		87,1 %		85,8 %		89,5 %		95,7 %	
Інформація та телекомунікації	Середньомісячна зарплата, тис. грн	4,01	4,49	4,97	5,47	5,81	7,09	7,58	8,50	10,89	10,37	13,43	14,48	14,09	19,47
	Співвідношення зарплати	89,3 %		91,0 %		81,9 %		89,2 %		105,0 %		92,8 %		72,3 %	
Фінансова та страхова діяльність	Середньомісячна зарплата, тис. грн	6,23	10,32	7,23	10,26	10,02	16,39	12,54	23,68	16,01	29,51	17,88	30,64	20,25	31,01
	Співвідношення зарплати	60,4 %		70,4 %		61,1 %		52,9 %		54,3 %		58,4 %		65,3 %	
Операції з нерухомим майном	Середньомісячна зарплата, тис. грн	2,57	2,52	2,90	3,26	4,32	5,31	6,10	6,43	7,10	6,51	7,49	8,13	8,32	8,74
	Співвідношення зарплати	102,0 %		88,9 %		81,4 %		94,8 %		109,1 %		92,1 %		95,2 %	

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вид економічної діяльності		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
		жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки								
Професійна, наукова та технічна діяльність	Середньомісячна зарплата, тис. грн	4,98	6,86	5,84	8,49	8,28	10,55	9,33	12,14	11,05	14,87	10,69	14,77	12,88	17,22
	Співвідношення зарплати чоловіків до жінок	72,7%		68,8%		78,5%		76,9%		74,3%		72,4%		74,8%	
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	Середньомісячна зарплата, тис. грн	2,15	2,79	2,88	3,27	4,66	5,28	6,36	7,35	7,82	8,47	7,88	9,81	9,67	10,49
	Співвідношення зарплати	76,8%		88,2%		88,1%		86,6%		92,3%		80,4%		92,2%	
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Середньомісячна зарплата, тис. грн	4,20	4,54	5,74	5,99	8,88	9,39	12,23	12,46	13,73	14,17	15,15	16,37	16,95	19,25
	Співвідношення зарплати	92,5%		95,9%		94,6%		98,2%		96,9%		92,5%		88,0%	
Освіта	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,17	3,28	3,81	4,02	5,81	6,00	6,98	6,99	8,03	8,12	9,020	9,43	11,38	11,66
	Співвідношення зарплати	96,7%		94,8%		96,8%		99,8%		98,9%		95,6%		97,6%	
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Середньомісячна зарплата, тис. грн	2,94	3,27	3,57	4,11	5,15	5,85	5,93	6,83	7,20	7,92	8,88	10,22	11,57	12,92
	Співвідношення зарплати	89,9%		87,1%		87,9%		86,8%		90,9%		86,9%		89,6%	
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	Середньомісячна зарплата, тис. грн	3,18	20,13	3,62	11,53	5,01	7,49	5,99	7,17	6,74	7,68	7,15	8,16	9,46	10,87
	Співвідношення зарплати	15,8%		31,4%		66,9%		83,6%		87,6%		87,6%		87,0%	
Надання інших видів послуг	Середньомісячна зарплата, тис. грн	6,92	8,97	6,60	8,31	7,96	8,72	8,08	8,77	7,84	8,21	10,58	10,08	13,01	12,59
	Співвідношення зарплати	77,2%		79,4%		91,3%		92,2%		95,6%		105,0%		103,4%	

3.10. Динаміка зростання середньомісячної заробітної плати за роками та статтю

3.11. Рівень заробітної плати працівників області за видами діяльності у 2021 році

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 3. ЗАЙНЯТІСТЬ І БЕЗРОБІТТЯ

Аналіз даних щодо зайнятості громадян у Дніпропетровській області показав, що спостерігається тенденція щодо збільшення частки чоловіків серед робочої сили у віці від 15 до 39 років (51,4 % у 2021 році). При цьому, починаючи з віку 40 років частка чоловіків починає поступово зменшуватись (49,6 % чоловіків у віці 40 - 49 років у 2021 році) й у віці 60 - 70 років частка чоловіків серед робочої сили складає вже 45,5 %.

Разом з тим, у 2019 році показник робочої сили чоловіків у віковій категорії 60 - 70 років складав 33,8 %.

Вказані показники підтверджують загальну тенденцію щодо більшої тривалості життя, а отже і триваліше перебування в активній життєдіяльності серед жінок в Україні.

Гендерний розподіл працездатного населення у 2021 році показує, що серед зайнятого населення переважають чоловіки (52,1 %), тоді як серед безробітних більше жінок (53,8 %). А частка жінок серед осіб працездатного віку, які не входять до трудових резервів, складає 60,4 %.

На перший погляд складається враження більшої активності чоловіків у питанні трудової зайнятості. Проте, враховуючи фізіологічні та соціальні аспекти життя жінок, пов'язані з народженням дітей, їх подальшим вихованням і тривалих періодів декретних відпусток, різниця в трудовій активності не така значна.

Так, у віці 15 - 39 років серед працездатного населення переважають чоловіки (у середньому 55,8 %) і це складає 390,2 тис. осіб, тоді як частка жіночого працездатного населення у цьому віці 44,2 %, або 312,9 тис. осіб.

Згідно даних Міністерства юстиції України у 2021 році в Україні народилося 273 772 дитини (51,5 % хлопчиків і 48,5 % дівчаток), з яких близько 2-3 % двійнят і близько 0,1 - 0,2 % тройні. Таким чином,

можемо говорити значну кількість жінок у віці від 18 до 39 років, які у зв'язку з народженням дитини тимчасово, а деякі й постійно, знаходяться у стані безробіття.

Що ж до видів економічної діяльності та зайнятості населення, то зібрани дані дозволяють виокремити ті, яким перевагу віддають чоловіки та ті, що більше зайняті жінками.

Зокрема, переважаюча більшість чоловіків обирають зайнятість у:

- сільському господарстві, лісовому та рибному господарстві;
- промисловості;
- будівництві;
- транспорті;
- інформації та телекомунікації;
- операціях з нерухомістю.

Жінки віддали перевагу таким видам економічної діяльності:

- торгівля;
- харчування та тимчасове проживання;
- фінанси та страхова діяльність;
- наукова та технічна діяльність;
- державне управління та оборона, соціальне страхування;
- освіта;
- охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;
- мистецтво, спорт, розваги та відпочинок.

Найбільш привабливою з точки зору заробітної плати є фінансова та страхова діяльність, що також демонструє значний розрив у розмірі середньої заробітної плати між чоловіками та жінками.

Так, у жінок у фінансовій і страховій діяльності середня заробітна плата складає 20253 грн., тоді як у чоловіків 31 010 грн.

Вказаний факт демонструє тенденцію, що висвітлена в попередньому розділі, де більшість керівних посад займають чоловіки, а отже й посадові оклади в них вищі.

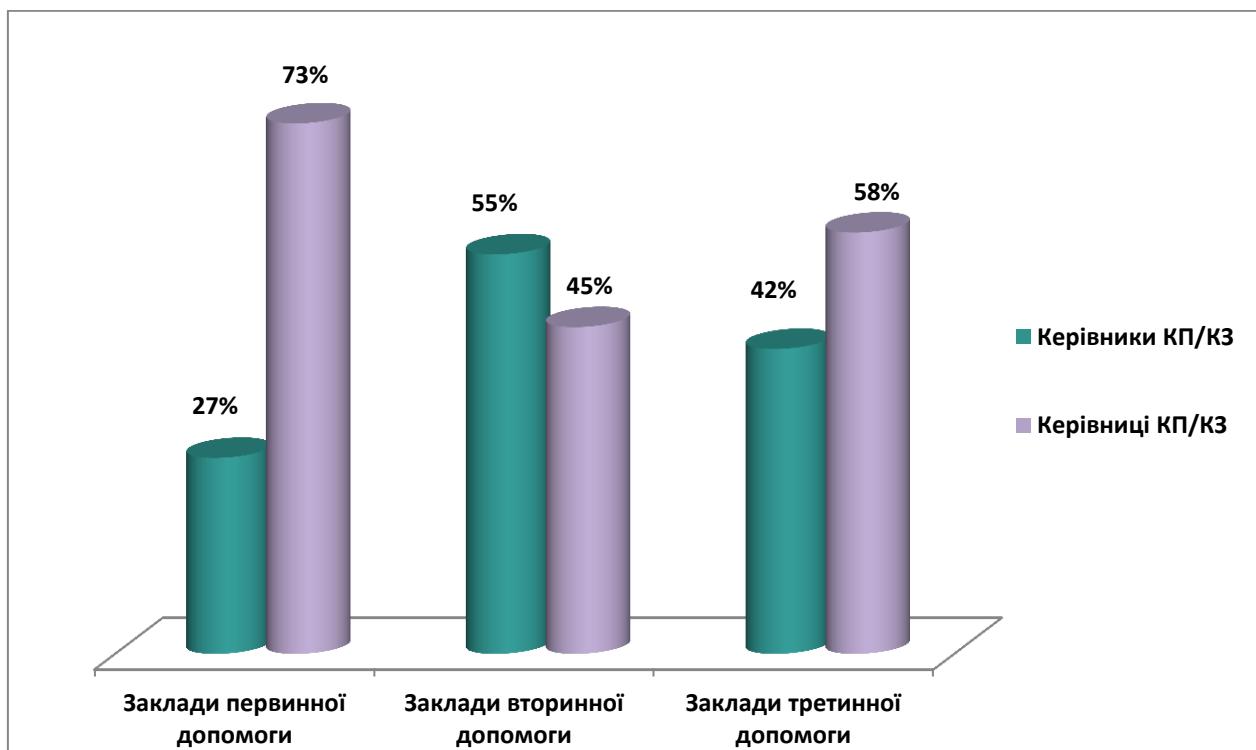
Розділ 4

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У Дніпропетровській області працюють 179 комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я. З них – 68 первинної медико-санітарної допомоги, 80 – вторинної медичної допомоги, 31 – третинної медичної допомоги.

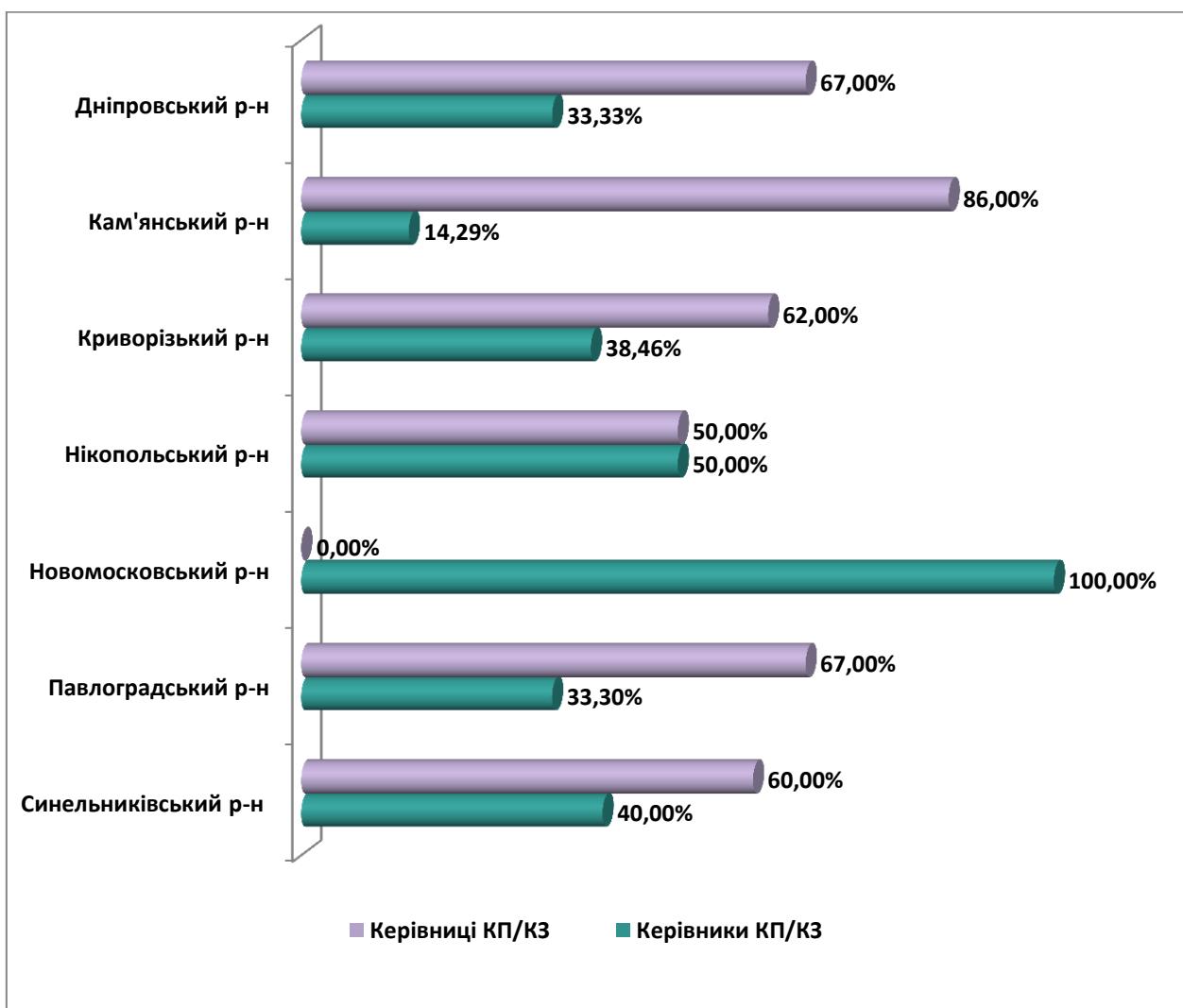
4.1. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я за рівнями медичної допомоги

	Всього Закладів/ підприємств	Керівники КП/КЗ		Керівниці КП/КЗ	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Первинна медико-санітарна допомога					
Центри первинної медико-санітарної допомоги області	68	18	27,0 %	50	73,0 %
Вторинна медична допомога					
Заклади/підприємства сфери охорони здоров'я області	80	44	55,0 %	36	45,0 %
Третинна медична допомога					
Заклади/підприємства сфери охорони здоров'я області	31	13	42,0 %	18	58,0 %
з них:					
структурні підрозділи закладів/підприємств області	307	122	40,0 %	185	60,0 %

4.2. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я в розрізі районів області

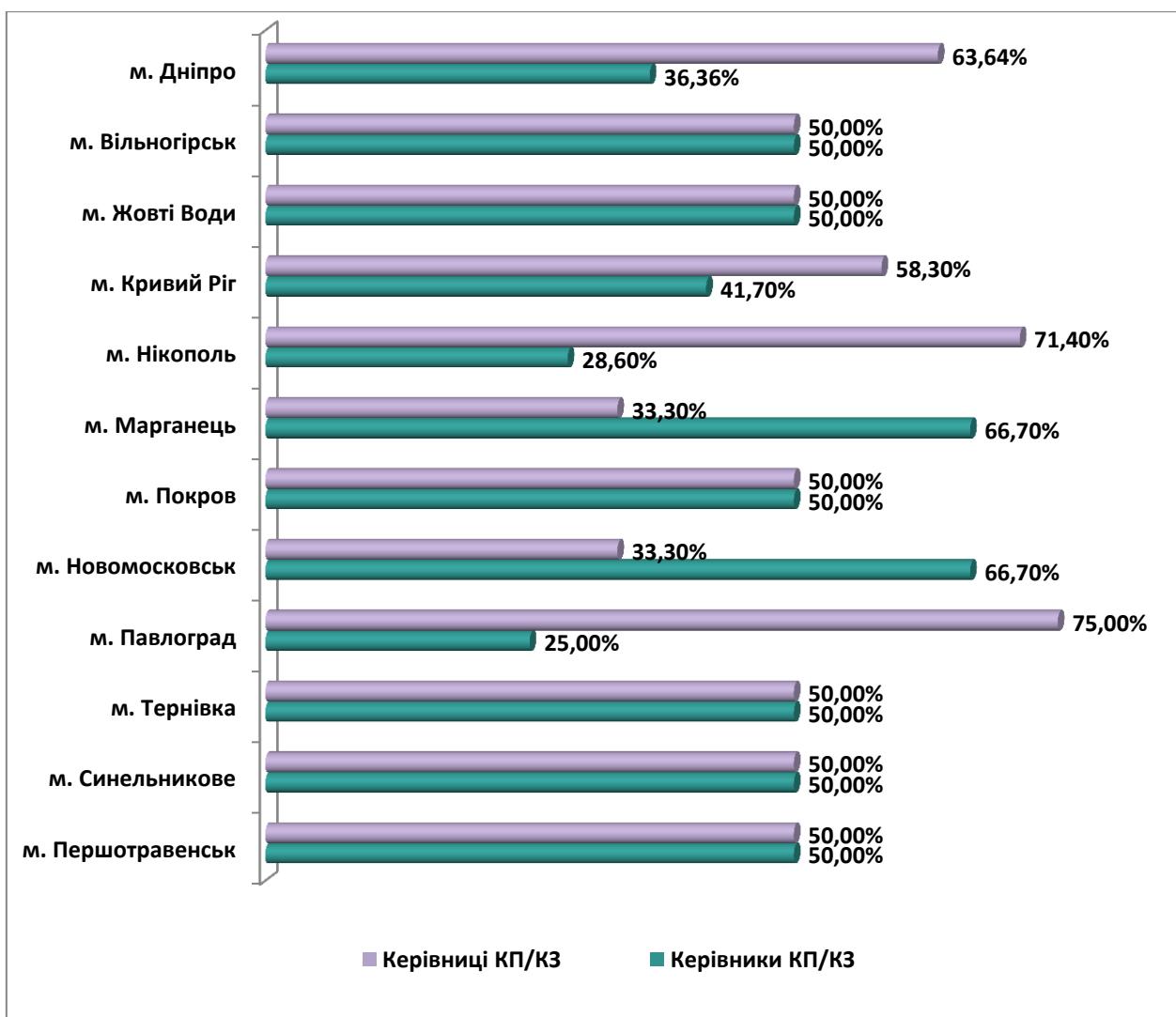
	Всього закладів/ підприємств	Керівники КП/КЗ		Керівниці КП/КЗ	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
Дніпровський район	9	3	33,33 %	6	67,0 %
Кам'янський район	7	1	14,29 %	6	86,0 %
Криворізький район	13	5	38,46 %	8	62,0 %
Нікопольський район	4	2	50,0 %	2	50,0 %
Новомосковський район	4	4	100 %	0	0 %
Павлоградський район	6	2	33,3 %	4	67,0 %
Синельниківський район	10	4	40,0 %	6	60,0 %
Всього	53	21	39,62 %	32	60,0 %

Розділ 4. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

4.3. Інформація про гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я у розрізі міст області

	Всього закладів	Керівники КП/КЗ		Керівниці КП/КЗ	
		Кількість	Відсотки	Кількість	Відсотки
м. Дніпро	44	16	36,36 %	28	63,64 %
м. Вільногірськ	2	1	50,0 %	1	50,0 %
м. Жовті Води	2	1	50,0 %	1	50,0 %
м. Кам'янське	10	5	50,0 %	5	50,0 %
м. Кривий Ріг	36	15	41,7 %	21	58,3 %
м. Нікополь	7	2	28,6 %	5	71,4 %
м. Марганець	3	2	66,7 %	1	33,3 %
м. Покров	2	1	50,0 %	1	50,0 %
м. Новомосковськ	3	2	66,7 %	1	33,3 %
м. Павлоград	4	1	25,0 %	3	75,0 %
м. Тернівка	2	1	50,0 %	1	50,0 %
м. Синельникове	2	1	50,0 %	1	50,0 %
м. Першотравенськ	2	1	50,0 %	1	50,0 %
Всього	119	49	41,18 %	70	58,82 %

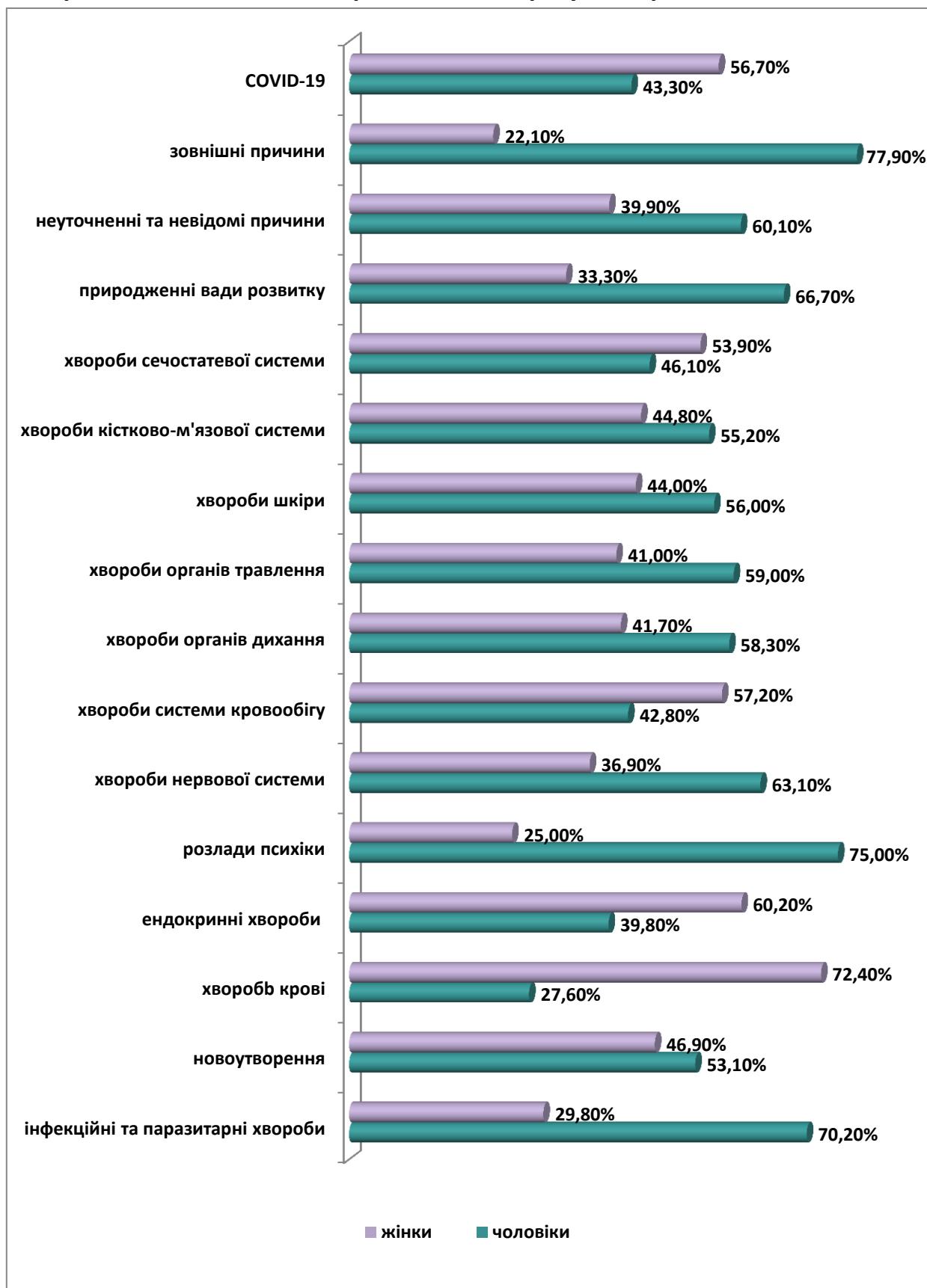
4.4. Скорочення населення за причинами смерті

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Кількість померлих, зокрема:	Всього		53827	53126	50906	52336	50929	55290	64775
	чоловіки	кількість	26394	26142	24841	25601	24916	27048	30704
		відсотки	49,0 %	49,2 %	48,8 %	48,9 %	48,9 %	48,9 %	47,4 %
	жінки	кількість	27433	26984	26065	26735	26013	28242	34071
		відсотки	51,0 %	50,8 %	51,2 %	51,1 %	51,1 %	51,1 %	52,6 %
	деяких інфекційних і паразитарних хвороб		1724	1733	1467	1470	1325	1199	1042
	чоловіки	кількість	1201	1165	987	990	879	830	731
		відсотки	69,7 %	67,2 %	67,3 %	67,3 %	66,3 %	69,2 %	70,2 %
	жінки	кількість	523	568	480	480	446	369	311
		відсотки	30,3 %	32,8 %	32,7 %	32,7 %	33,7 %	30,8 %	29,8 %
новоутворень	Всього		7400	7544	7418	7442	7204	7291	7058
	чоловіки	кількість	4012	4051	4062	4020	3842	3860	3745
		відсотки	54,2 %	53,7 %	54,8 %	54,0 %	53,3 %	52,9 %	53,1 %
	жінки	кількість	3388	3493	3356	3422	3362	3431	3313
		відсотки	45,8 %	46,3 %	45,2 %	46,0 %	46,7 %	47,1 %	46,9 %
	хвороб крові та кровотворних органів із зачлененням імунного механізму		30	18	27	27	31	21	29
	чоловіки	кількість	15	10	12	15	19	6	8
		відсотки	50,0 %	55,6 %	44,4 %	55,6 %	61,3 %	28,6 %	27,6 %
	жінки	кількість	15	8	15	12	12	15	21
		відсотки	50,0 %	44,4 %	55,6 %	44,4 %	38,7 %	71,4 %	72,4 %
ендокринних хвороб, розладів харчування та порушень обміну речовин	Всього		83	74	75	67	82	69	98
	чоловіки	кількість	39	35	26	29	41	39	39
		відсотки	47,0 %	47,3 %	34,7 %	43,3 %	50,0 %	56,5 %	39,8 %
	жінки	кількість	44	39	49	38	41	30	59
		відсотки	53,0 %	52,7 %	65,3 %	56,7 %	50,0 %	43,5 %	60,2 %
	роздадів психіки та поведінки		10	11	8	13	7	4	4
	чоловіки	кількість	8	7	5	12	6	3	3
		відсотки	80,0 %	63,6 %	62,5 %	92,3 %	85,7 %	75,0 %	75,0 %
	жінки	кількість	2	4	3	1	1	1	1
		відсотки	20,0 %	36,4 %	37,5 %	7,7 %	14,3 %	25,0 %	25,0 %
хвороб нервової системи	Всього		217	267	209	226	194	218	198
	чоловіки	кількість	137	169	134	150	124	138	125
		відсотки	63,1 %	63,3 %	64,1 %	66,4 %	63,9 %	63,3 %	63,1 %
	жінки	кількість	80	98	75	76	70	80	73
		відсотки	36,9 %	36,7 %	35,9 %	33,6 %	36,1 %	36,7 %	36,9 %
	хвороб системи кровообігу		36430	35743	34106	35123	34518	37225	39954
	чоловіки	кількість	15497	15504	14515	14990	14852	16182	17098
		відсотки	42,5 %	43,4 %	42,6 %	42,7 %	43,0 %	43,5 %	42,8 %
	жінки	кількість	20933	20239	19591	20133	19666	21043	22856
		відсотки	57,5 %	56,6 %	57,4 %	57,3 %	57,0 %	56,5 %	57,2 %
хвороб органів дихання	Всього		1162	1070	898	1026	885	1259	2161
	чоловіки	кількість	877	781	673	766	654	820	1260
		відсотки	75,5 %	73,0 %	74,9 %	74,7 %	73,9 %	65,1 %	58,3 %

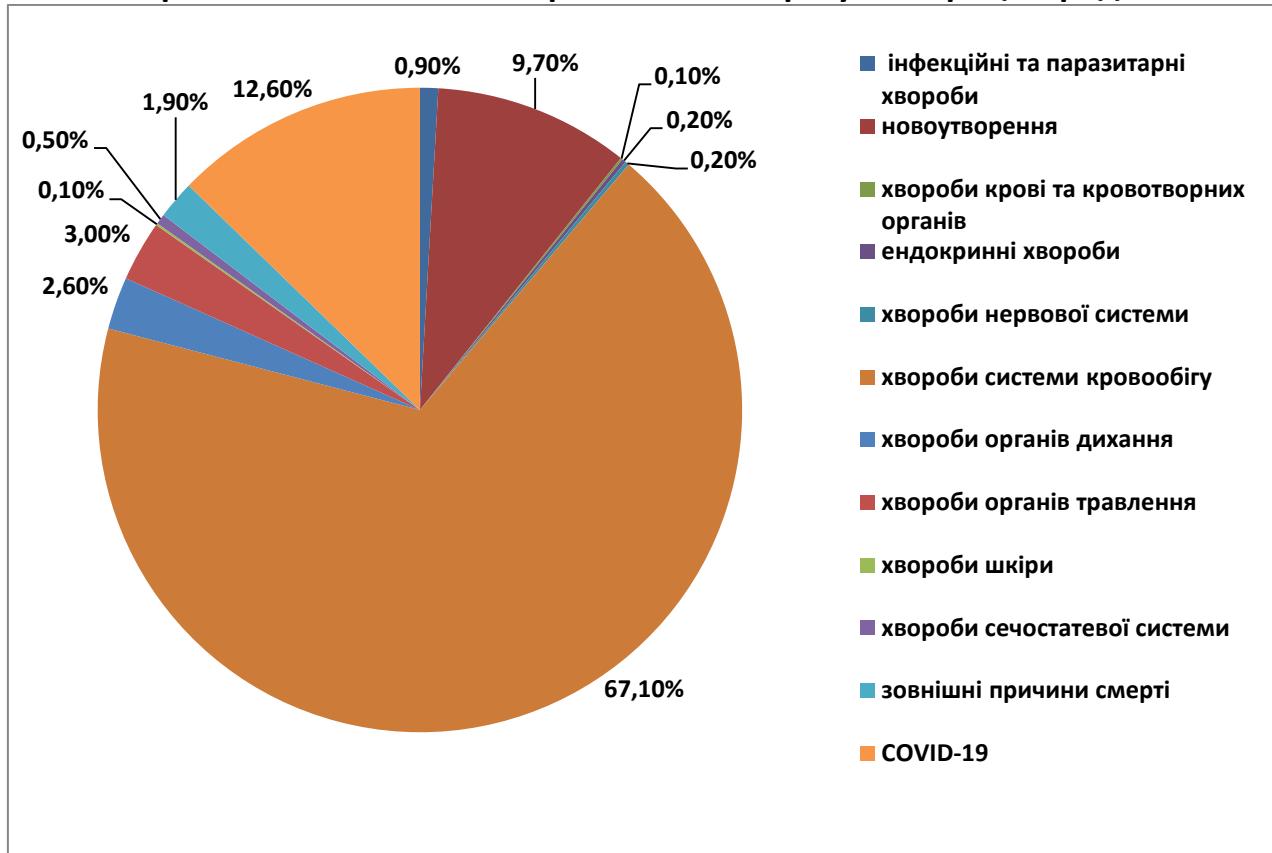
Розділ 4. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	жінки	кількість	285	289	225	260	231	439	901
		відсотки	24,5 %	27,0 %	25,1 %	25,3 %	26,1 %	34,9 %	41,7 %
хвороб органів травлення	Всього		2453	2344	2284	2441	2460	2434	2523
	чоловіки	кількість	1462	1411	1366	1449	1470	1437	1489
		відсотки	59,6 %	60,2 %	59,8 %	59,4 %	59,8 %	59,0 %	59,0 %
	жінки	кількість	991	933	918	992	990	997	1034
		відсотки	40,4 %	39,8 %	40,2 %	40,6 %	40,2 %	41,0 %	41,0 %
хвороб шкіри та підшкірної клітковини	Всього		61	83	75	71	66	70	75
	чоловіки	кількість	35	44	39	36	29	41	42
		відсотки	57,4 %	53,0 %	52,0 %	50,7 %	43,9 %	58,6 %	56,0 %
	жінки	кількість	26	39	36	35	37	29	33
		відсотки	42,6 %	47,0 %	48,0 %	49,3 %	56,1 %	41,4 %	44,0 %
хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини	Всього		35	45	35	41	37	27	29
	чоловіки	кількість	14	17	15	19	17	13	16
		відсотки	40,0 %	37,8 %	42,9 %	46,3 %	45,9 %	48,1 %	55,2 %
	жінки	кількість	21	28	20	22	20	14	13
		відсотки	60,0 %	62,2 %	57,1 %	53,7 %	54,1 %	51,9 %	44,8 %
хвороб сечостатевої системи	Всього		324	280	315	313	284	330	323
	чоловіки	кількість	162	136	155	156	169	155	149
		відсотки	50,0 %	48,6 %	49,2 %	49,8 %	59,5 %	47,0 %	46,1 %
	жінки	кількість	162	144	160	157	115	175	174
		відсотки	50,0 %	51,4 %	50,8 %	50,2 %	40,5 %	53,0 %	53,9 %
окремих станів, що виникають у перинатальному періоді	Всього		151	131	114	137	120	93	80
	чоловіки	кількість	81	74	59	70	71	52	36
		відсотки	53,6 %	56,5 %	51,8 %	51,1 %	59,2 %	55,9 %	45,0 %
	жінки	кількість	70	57	55	67	49	41	44
		Відсотки	46,4 %	43,5 %	48,2 %	48,9 %	40,8 %	44,1 %	55,0 %
вроджених вад розвитку, деформацій і хромосомних аномалій	Всього		77	93	90	86	64	58	48
	чоловіки	кількість	51	49	50	56	36	32	32
		відсотки	66,2 %	52,7 %	55,6 %	65,1 %	56,3 %	55,2 %	66,7 %
	жінки	кількість	26	44	40	30	28	26	16
		відсотки	33,8 %	47,3 %	44,4 %	34,9 %	43,8 %	44,8 %	33,3 %
неуточнених і невідомих причин смерті	Всього		-	774	883	979	846	648	711
	чоловіки	кількість	-	456	505	580	509	413	427
		відсотки	-	58,9 %	57,2 %	59,2 %	60,2 %	63,7 %	60,1 %
	жінки	кількість	-	318	378	399	337	235	284
		відсотки	-	41,1 %	42,8 %	40,8 %	39,8 %	36,3 %	39,9 %
зовнішніх причин смерті	Всього		3298	2914	2899	2867	2804	2794	2859
	чоловіки	кількість	2581	2234	2238	2261	2198	2179	2226
		відсотки	78,3 %	76,7 %	77,2 %	78,9 %	78,4 %	78,0 %	77,9 %
	жінки	кількість	717	680	661	606	606	615	633
		відсотки	21,7 %	23,3 %	22,8 %	21,1 %	21,6 %	22,0 %	22,1 %
причин смерті, позначених кодами для особливих цілей (COVID-19)	Всього		-	-	-	-	-	1546	7572
	чоловіки	кількість	-	-	-	-	-	848	3278
		відсотки	-	-	-	-	-	54,9 %	43,3 %
	жінки	кількість	-	-	-	-	-	698	4294
		відсотки	-	-	-	-	-	45,1 %	56,7 %

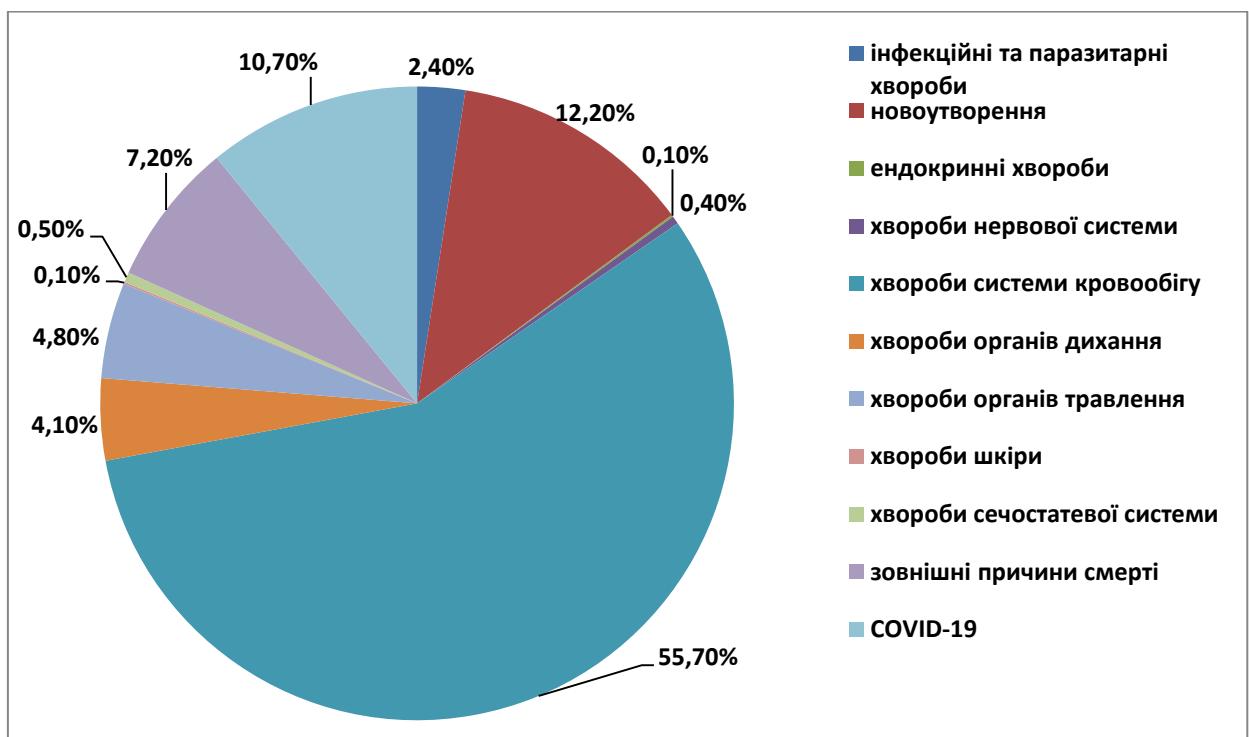
Скорочення населення за причинами смерті у 2021 році

4.5. Скорочення населення за причинами смерті у 2021 році серед жінок

4.6. Скорочення населення за причинами смерті у 2021 році серед чоловіків

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 4. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Гендерні чинники впливають на структуру системи охорони здоров'я та її здатність ефективно задовольняти потреби людей у медичних послугах. Одним із критеріїв статистичної інформації в сфері охорони здоров'я з огляду на гендерний аспект є аналіз керівних посад комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я. Узагальнена статистична інформація свідчить про переважання жіночої статті в керівництві таких закладів. Зокрема, серед керівників закладів первинної медичної допомоги – 73 % жінок, вторинної допомоги – 45 %, третинної – 58 %. Це говорить про превалювання жіночої статі загалом у сфері охорони здоров'я, що зумовлено особливостями професій.

Така тенденція зберігається і в районах Дніпропетровської області, проте виключення складають комунальні заклади/підприємства охорони здоров'я Новомосковського району, де 100 % керівників складають чоловіки.

Аналізуючи гендерне співвідношення в керівництві комунальних закладів/підприємств охорони здоров'я в розрізі міст області, можемо говорити про загальні тенденції, характерні для області. Однак у м. Марганець та м. Новомосковськ 66,7 % таких керівників є представниками чоловічої статі. Найбільша кількість керівниць комунальних закладів/ підприємств охорони здоров'я у м. Павлоград (75 %) та у м. Нікополь (71,4 %). Загалом у переважній більшості міст Дніпропетровської області рівне співвідношення чоловіків і жінок у визначеній нами вищій категорії керівників (міста Жовті Води, Покров, Тернівка, Вільногірськ, Синельникове, Першотравенськ).

Недискримінація та справедливість є ключовими елементами, необхідними для вирішення соціальних детермінант, що негативно впливають на реалізацію права на здоров'я. Обов'язок забезпечити недискримінацію вимагає дотримання певних стандартів у сфері охорони здоров'я та їх застосування до таких груп, як жінки, діти чи люди з інвалідністю. З огляду на сказане актуальним є вивчення процесу скорочення населення за причинами смерті в розрізі статі.

Загальна інформація про скорочення населення Дніпропетровської області свідчить про майже однакове співвідношення чоловіків і жінок, які померли впродовж 2015 - 2021 років. Однак, враховуючи загальні показники проживання більшої кількості жінок у регіоні, ніж чоловіків, можемо говорити про поступове скорочення чоловічої статі у громадах області.

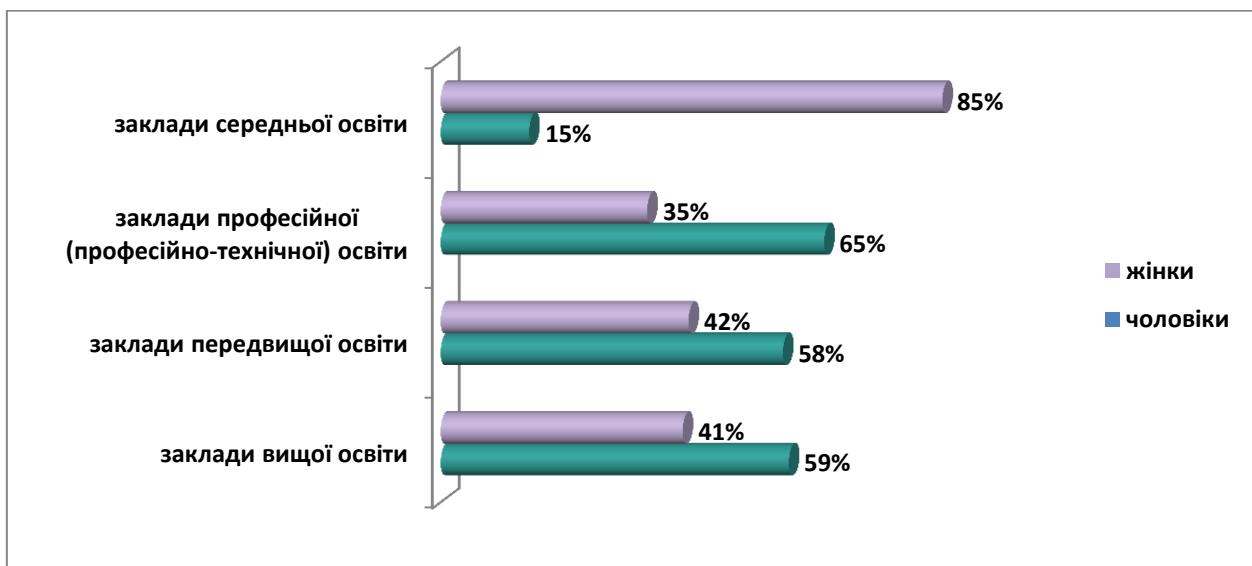
Проведений аналіз статистичної інформації за 2021 рік дозволяє говорити про те, що у Дніпропетровській області переважно чоловіки помирають від зовнішніх причин (77,9 %), розладів психіки (75 %), інфекційних і паразитарних хвороб (70,2 %). Своєю чергою причинами смерті жінок регіону найчастіше стають хвороби крові (72,4 %), ендокринні хвороби (60,2 %), хвороби системи кровообігу (57,2 %).

Розділ 5 ОСВІТА

5.1. Відомості про заклади освіти області

5.1.1. Відомості про гендерне співвідношення в закладах освіти області

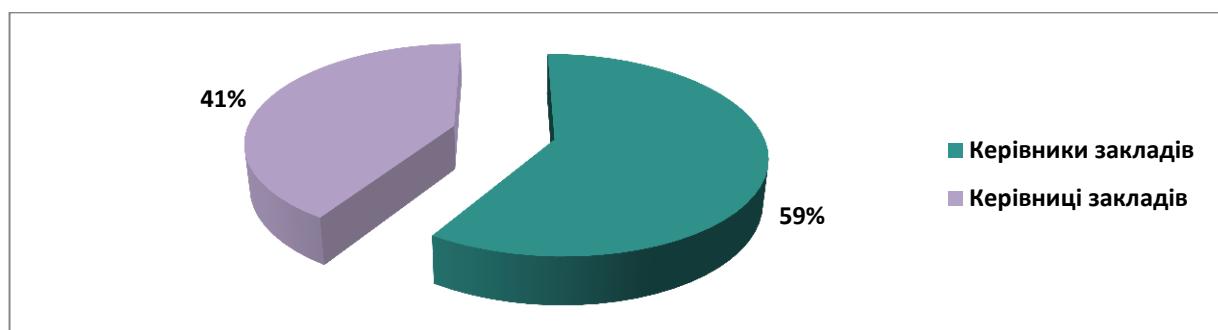
5.2. Вища освіта

5.2.1. Гендерне співвідношення в керівництві закладів вищої освіти

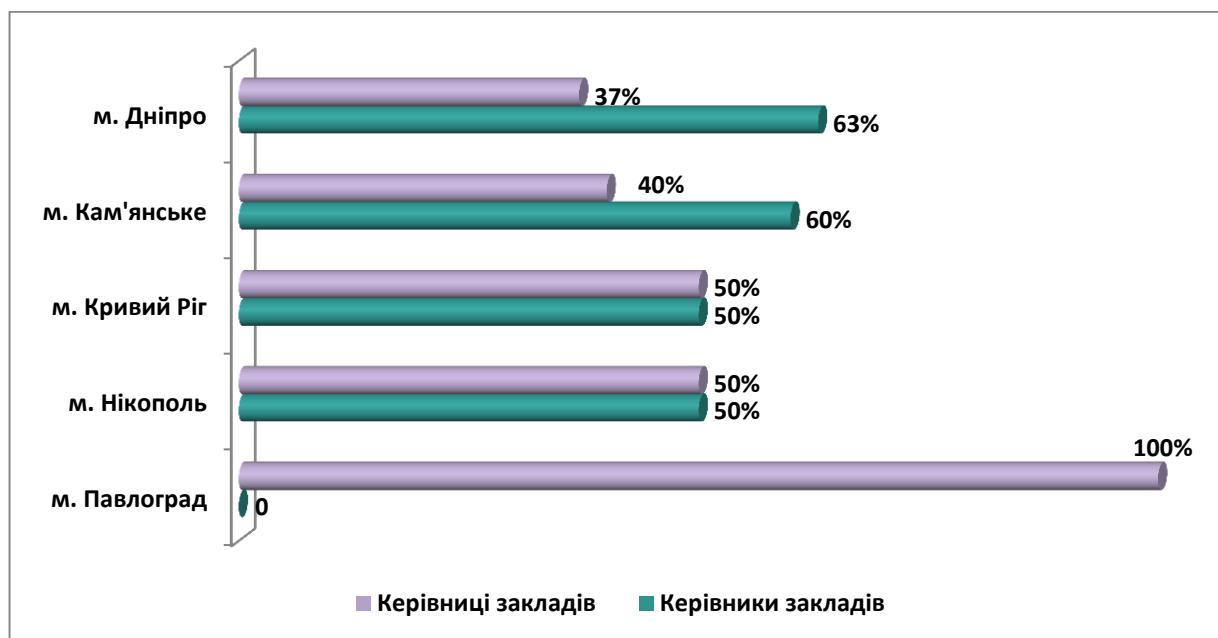
Назва громади	Загальна кількість закладів *усіх форм власності	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	38	24	63 %	14	37 %
м. Кам'янське	5	3	60 %	2	40 %
м. Кривий Ріг	12	6	50 %	6	50 %
м. Нікополь	2	1	50 %	1	50 %
м. Павлоград	1	0	0 %	1	100 %
Всього по області	58	34	59 %	24	41 %

*заклади комунальної власності – 8; *заклади державної власності – 33; *заклади приватної власності – 17

5.2.2. Співвідношення керівництва закладів усіх форм власності за статтю

5.2.3. Співвідношення керівництва закладів усіх форм власності за статтю в розрізі міст

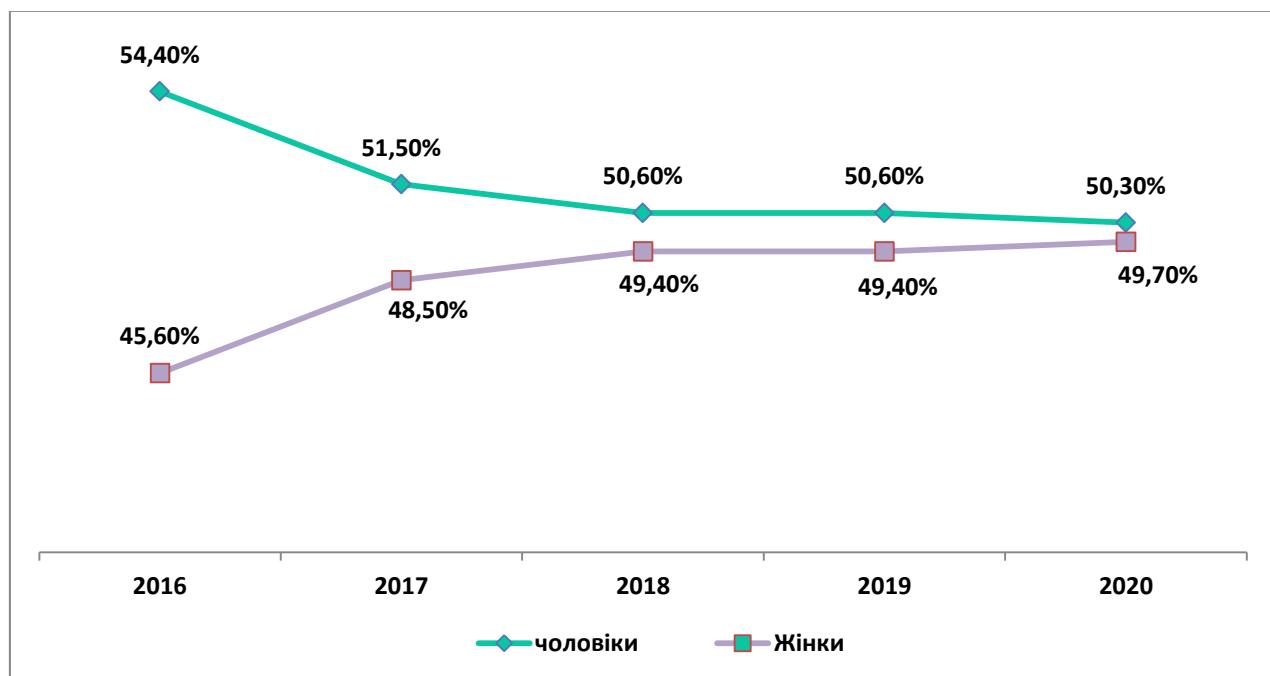

5.3. Науково-дослідницька діяльність

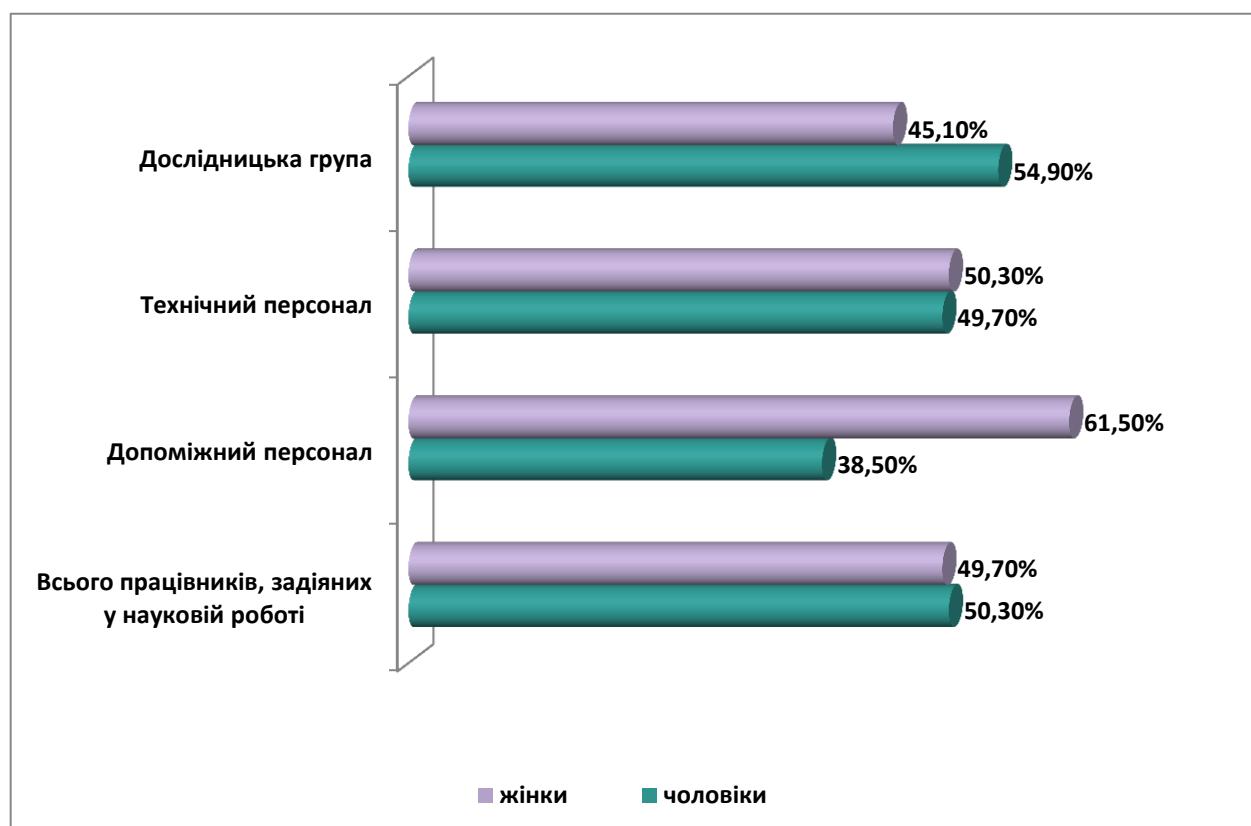
5.3.1. Виконання наукових досліджень і розробок за категоріями персоналу та статтю

			2016	2017	2018	2019	2020
Дослідницька група	Всього		6039	5604	5216	4394	4168
	чоловіки	кількість	3462	3065	2841	2453	2290
		%	57,3 %	54,7 %	54,5 %	55,8 %	54,9 %
	жінки	кількість	2577	2539	2375	1941	1878
		%	42,7 %	45,3 %	45,5 %	44,2 %	45,1 %
	Всього		1816	1815	1887	1869	1935
	чоловіки	кількість	992	885	891	717	962
		%	54,6 %	48,8 %	47,2 %	38,4 %	49,7 %
	жінки	кількість	824	930	996	1152	973
		%	45,4 %	51,2 %	52,8 %	61,6 %	50,3 %
Технічний персонал	Всього		1820	1535	1555	1671	1576
	чоловіки	кількість	809	663	650	843	607
		%	44,5 %	43,2 %	41,8 %	50,4 %	38,5 %
	жінки	кількість	1011	872	905	828	969
		%	55,5 %	56,8 %	58,2 %	49,6 %	61,5 %
	Всього		9675	8954	8658	7934	7679
	чоловіки	кількість	5263	4613	4382	4013	3859
		%	54,4 %	51,5 %	50,6 %	50,6 %	50,3 %
	жінки	кількість	4412	4341	4276	3921	3820
		%	45,6 %	48,5 %	49,4 %	49,4 %	49,7 %
Всього працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок							

5.3.2. Динаміка гендерного співвідношення у сфері наукових досліджень

5.3.3. Відомості про гендерне співвідношення виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за категоріями персоналу

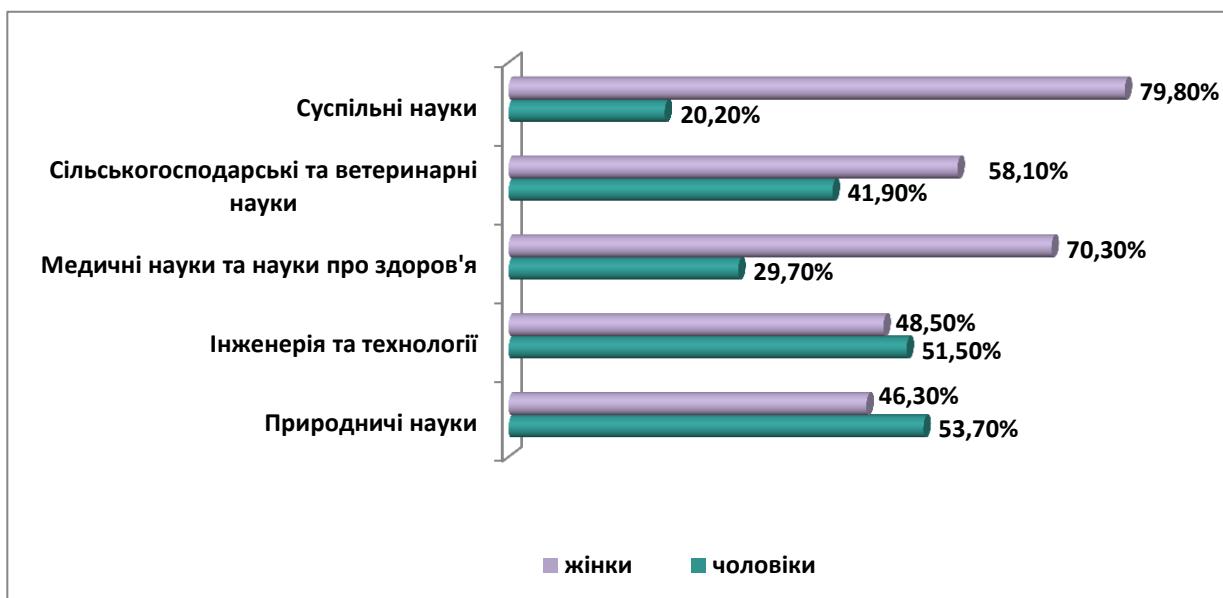

Розділ 5. ОСВІТА

5.3.4. Відомості про виконання наукових досліджень і розробок за галузями наук

		2016	2017	2018	2019	2020	
Природничі науки	Всього		546	511	524	485	464
	чоловіки	кількість	283	236	234	248	249
		%	51,8 %	46,2 %	44,7 %	51,1 %	53,7 %
	жінки	кількість	263	275	290	237	215
		%	48,2 %	53,8 %	55,3 %	48,9 %	46,3 %
Інженерія та технології	Всього		8295	7601	7289	6803	6583
	чоловіки	кількість	4690	4069	3834	3506	3390
		%	56,5 %	53,5 %	52,6 %	51,5 %	51,5 %
	жінки	кількість	3605	3532	3455	3297	3193
		%	43,5 %	46,5 %	47,4 %	48,5 %	48,5 %
Медичні науки та науки про здоров'я	Всього		268	270	291	206	195
	чоловіки	кількість	66	83	91	63	58
		%	24,6 %	30,7 %	31,3 %	30,6 %	29,7 %
	жінки	кількість	202	187	200	143	137
		%	75,4 %	69,3 %	68,7 %	69,4 %	70,3 %
Сільськогосподарські та ветеринарні науки	Всього		309	301	407	385	344
	чоловіки	кількість	133	124	191	181	144
		%	43 %	41,2 %	46,9 %	47,0 %	41,9 %
	жінки	кількість	176	177	216	204	200
		%	57,0 %	58,8 %	53,1 %	53,0 %	58,1 %
Суспільні науки	Всього		123	126	130	55	84
	чоловіки	кількість	33	34	29	15	17
		%	26,8 %	27,0 %	22,3 %	27,3 %	20,2 %
	жінки	кількість	90	92	101	40	67
		%	73,2 %	73,0 %	77,7 %	72,7 %	79,8 %

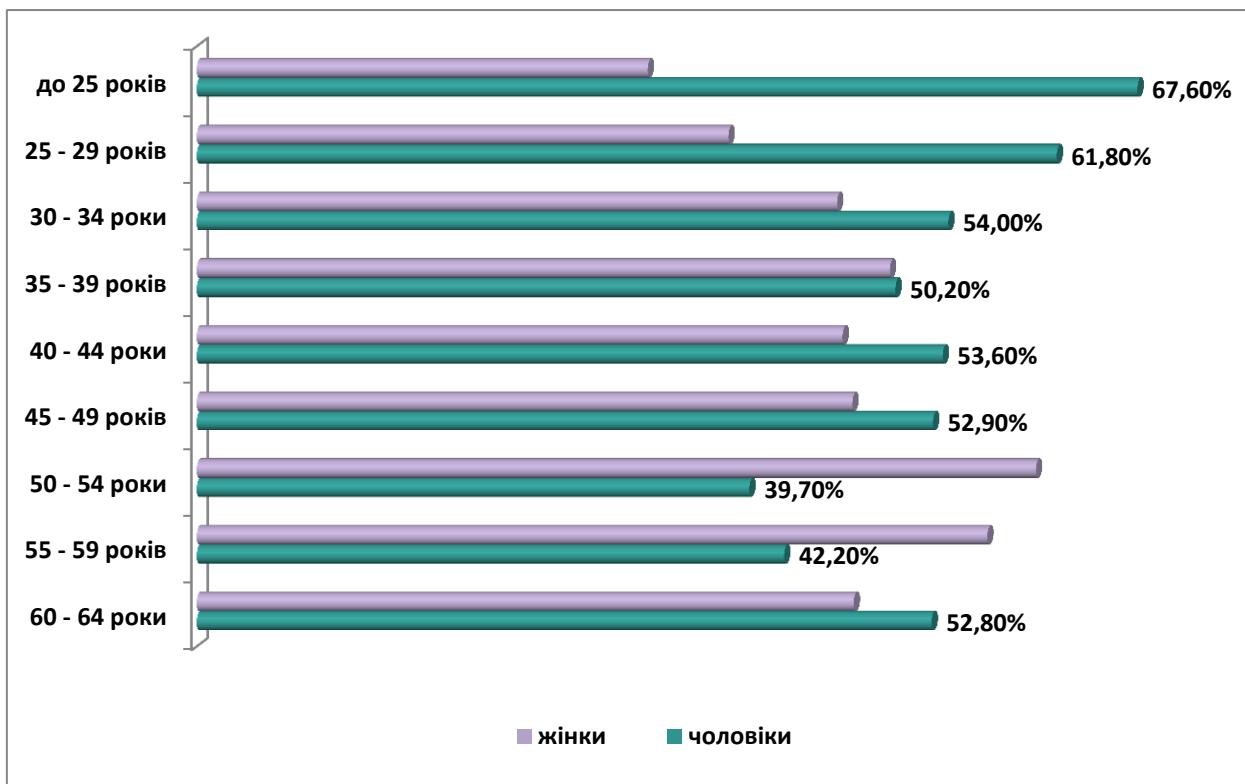
5.3.5. Відомості про гендерне співвідношення виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за галузями наук

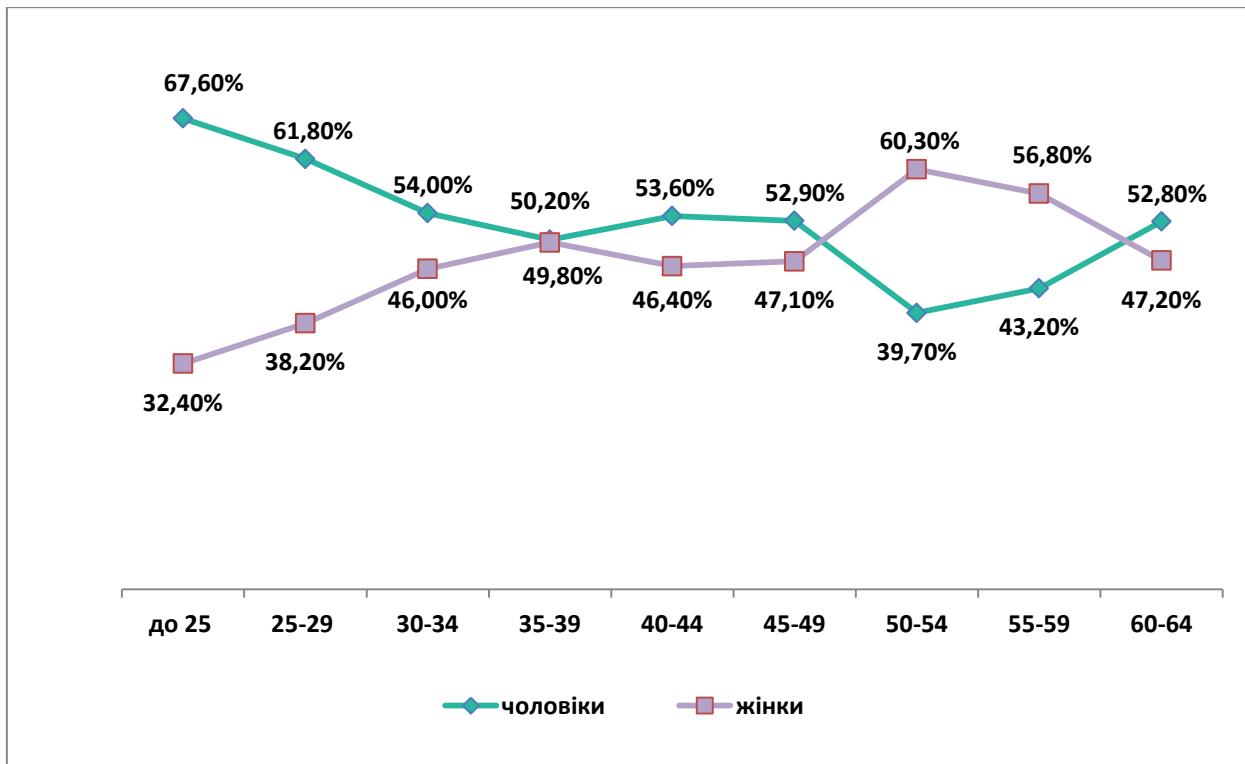
5.3.6. Інформація про гендерне співвідношення серед дослідників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок за віковими групами

Років			2016	2017	2018	2019	2020
до 25 років	чоловіки	кількість	195	135	86	73	48
		%	65 %	61,1 %	64,7 %	75,3 %	67,6 %
	жінки	кількість	105	86	47	24	23
		%	35 %	38,9 %	35,3 %	24,7 %	32,4 %
25 – 29 років	чоловіки	кількість	546	474	402	265	207
		%	63 %	61,4 %	59,6 %	58,9 %	61,8 %
	жінки	кількість	321	298	272	185	128
		%	37 %	38,6 %	40,4 %	41,1 %	38,2 %
30 – 34 роки	чоловіки	кількість	473	418	389	349	272
		%	53,4 %	53,2 %	54,5 %	56,4 %	54,0 %
	жінки	кількість	412	367	325	270	232
		%	46,6 %	46,8 %	45,5 %	43,6 %	46,0 %
35 – 39 років	чоловіки	кількість	365	413	315	266	273
		%	53,6 %	54,1 %	48,9 %	48,9 %	50,2 %
	жінки	кількість	316	351	329	278	271
		%	46,4 %	45,9 %	51,1 %	51,1 %	49,8 %
40 – 44 роки	чоловіки	кількість	263	254	230	248	237
		%	57,7 %	50,5 %	50,1 %	55,9 %	53,6 %
	жінки	кількість	193	249	229	196	205
		%	42,3 %	49,5 %	49,9 %	44,1 %	46,4 %
45 – 49 років	чоловіки	кількість	143	146	151	152	183
		%	43,2 %	44,5 %	46,0 %	50,0 %	52,9 %
	жінки	кількість	188	182	177	152	163
		%	56,8 %	55,5 %	54,0 %	50,0 %	47,1 %
50 – 54 роки	чоловіки	кількість	200	149	138	99	104
		%	47,1 %	39,6 %	40,1 %	37,4 %	39,7 %
	жінки	кількість	275	227	206	166	158
		%	57,9 %	60,4 %	59,9 %	62,6 %	60,3 %
55 – 59 років	чоловіки	кількість	289	289	266	209	172
		%	50,1 %	51,2 %	47,4 %	47,9 %	43,2 %
	жінки	кількість	288	276	295	227	226
		%	49,9 %	48,8 %	52,6 %	52,1 %	56,8 %
60 – 64 роки	чоловіки	кількість	339	232	243	219	223
		%	62,4 %	52,3 %	52,8 %	53,4 %	52,8 %
	жінки	кількість	204	212	217	191	199
		%	37,6 %	47,7 %	47,2 %	46,6 %	47,2 %
65 і більше років	чоловіки	кількість	649	608	547	571	
		%	70,2 %	67,6 %	66,3 %	67,7 %	
	жінки	кількість	275	291	278	273	
		%	29,8 %	32,4 %	33,7 %	32,3 %	

5.3.7. Інформація про гендерне співвідношення серед виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за віковими групами

5.3.8. Динаміка співвідношення серед виконавців/виконавиць наукових досліджень і розробок за віковими групами та статтю

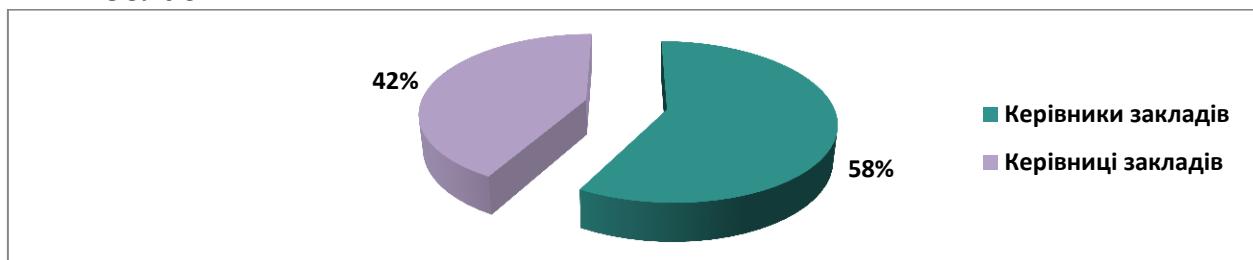
5.4. Фахова передвища освіта

5.4.1. Відомості про гендерне представництво в керівництві закладів передвищої освіти

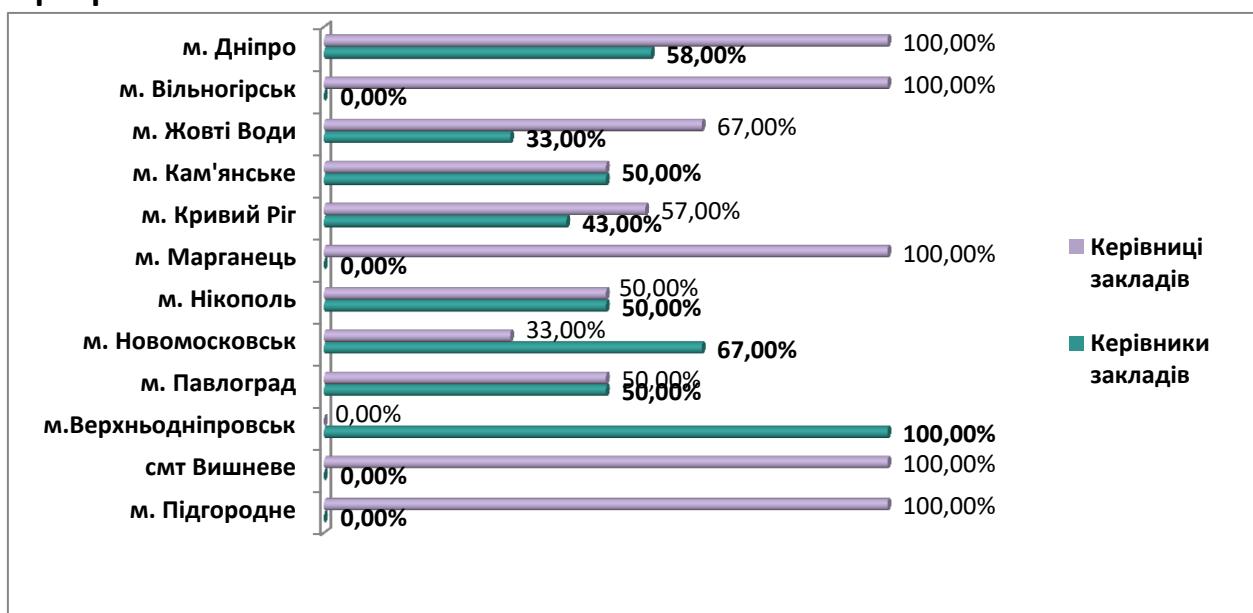
Назва громади	Загальна кількість закладів *усіх форм власності	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	27	21	78 %	6	22 %
м. Вільногірськ	1	0	0 %	1	100 %
м. Жовті Води	3	1	33 %	2	67 %
м. Кам'янське	6	3	50 %	3	50 %
м. Кривий Ріг	14	6	43 %	8	57 %
м. Марганець	1	0	0 %	1	100 %
м. Нікополь	4	2	50 %	2	50 %
м. Новомосковськ	3	2	67 %	1	33 %
м. Павлоград	2	1	50 %	1	50 %
м. Верхньодніпровськ	1	1	100 %	0	0 %
смт. Вишневе, П'ятихатський р-н	1	0	0 %	1	100 %
м. Підгородне, Дніпровський р-н	1	0	0 %	1	100 %
Всього по області	64	37	58 %	27	42 %

*Заклади комунальної власності – 11 *заклади державної власності – 51 *заклади приватної власності – 2

5.4.2. Гендерне співвідношення в керівництві закладів передвищої освіти області

5.4.3. Гендерне співвідношення в керівництві закладів передвищої освіти в розрізі міст області

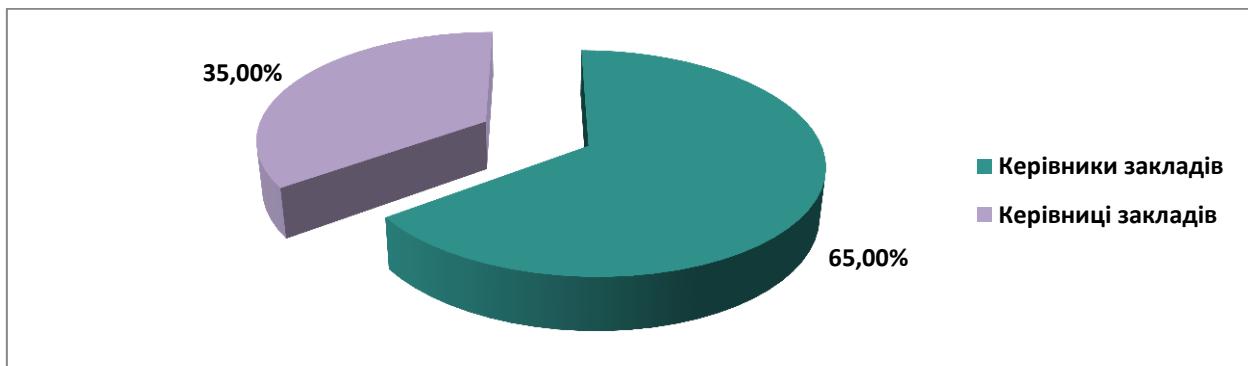
5.5. Професійна (професійно-технічна) освіта

5.5.1. Відомості про гендерне представництво в керівництві закладів професійної (професійно-технічної) освіти

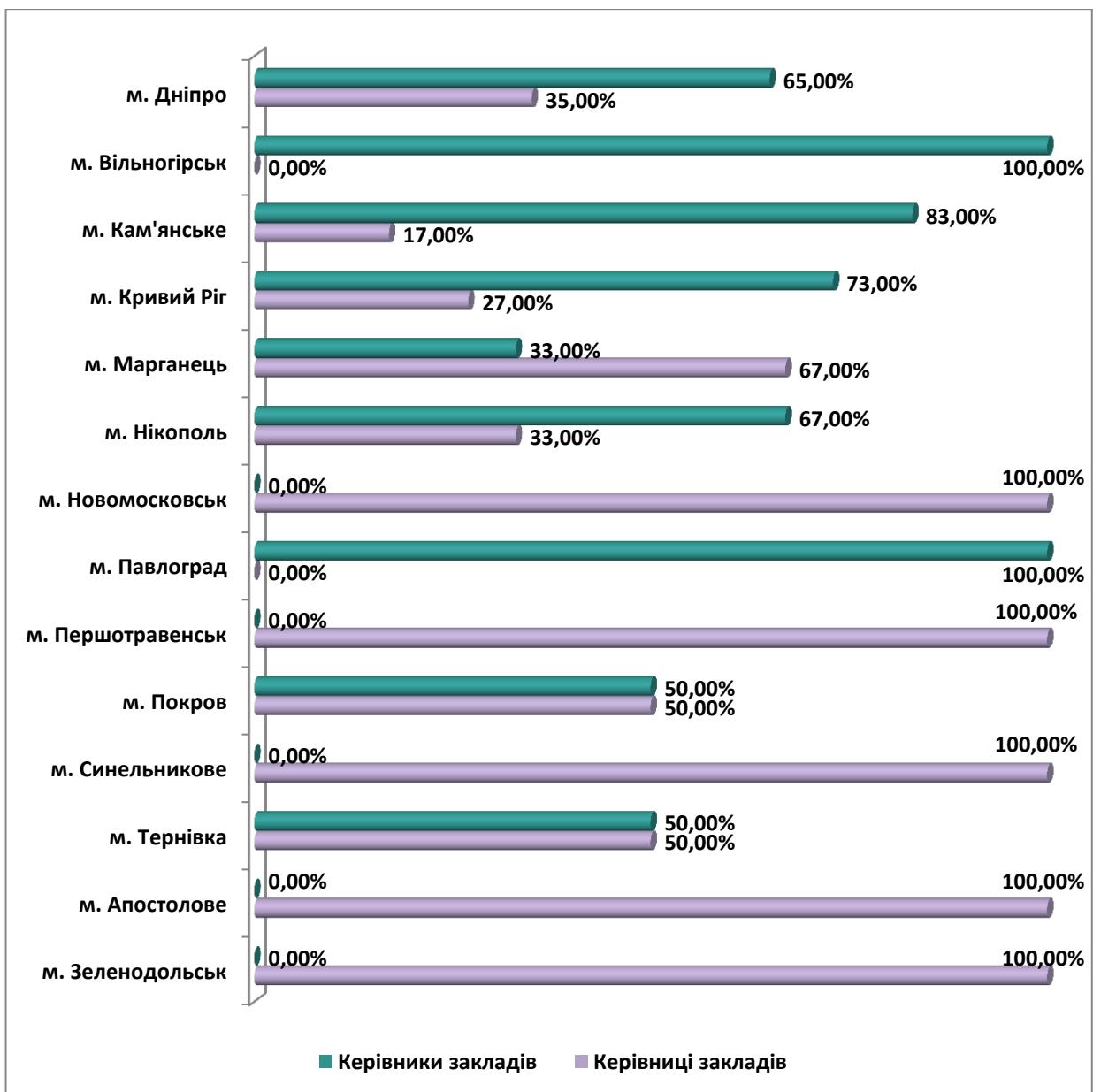
Назва громади	Загальна кількість закладів <i>*усіх форм власності</i>	Керівники		Керівниці	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	35	20	57 %	15	43 %
м. Вільногірськ	1	1	100 %	0	0 %
м. Кам'янське	6	5	83 %	1	17 %
м. Кривий Ріг	26	19	73 %	7	27 %
м. Марганець	3	1	33 %	2	67 %
м. Нікополь	3	2	67 %	1	33 %
м. Новомосковськ	1	0	0 %	1	100 %
м. Павлоград	2	2	100 %	0	0 %
м. Першотравенськ	1	0	0 %	1	100 %
м. Покров	2	1	50 %	1	50 %
м. Синельникове	1	0	0 %	1	100 %
м. Тернівка	2	1	50 %	1	50 %
с. Аполонівка, Солонянський р-н	1	1	100 %	0	0 %
м. Апостолове	1	0	0 %	1	100 %
смт. Божедарівка, Криничанський р-н	1	0	0 %	1	100 %
смт. Дніпровське, Верхньодніпровський р-н	1	1	100 %	0	0 %
м. Зеленодольськ	1	0	0 %	1	100 %
с. Кам'янське, Криворізький р-н	1	0	0 %	1	100 %
смт. Магдалинівка, Магдалинівський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Межова, Межівський р-н	2	2	100 %	0	0 %
с. Новоолександрівка, Дніпровський р-н	1	1	100 %	0	0 %
с. Олександрівка, Покровський р-н	1	0	0 %	1	100 %
м. Перещепине	1	1	100 %	0	0 %
смт. Петриківка, Петриківський р-н	1	1	100 %	0	0 %
с. Саксагань, П'ятихатський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Солоне, Солонянський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Софіївка, Софіївський р-н	1	0	0 %	1	100 %
смт. Томаківка, Томаківський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Царичанка, Царичанський р-н	1	0	0 %	1	100 %
с-ще Шахтарське, Синельниківський р-н	1	1	100 %	0	0 %
с. Шевякіне, Васильківський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Широке, Широківський р-н	1	1	100 %	0	0 %
смт. Юр'ївка, Юр'ївський р-н	1	1	100 %	0	0 %
Всього по області	105	68	65 %	37	35 %

*Заклади комунальної власності – 6 *заклади державної власності – 75 *заклади приватної власності – 24

5.5.2. Гендерне співвідношення в керівництві закладів професійної (професійно-технічної) освіти області

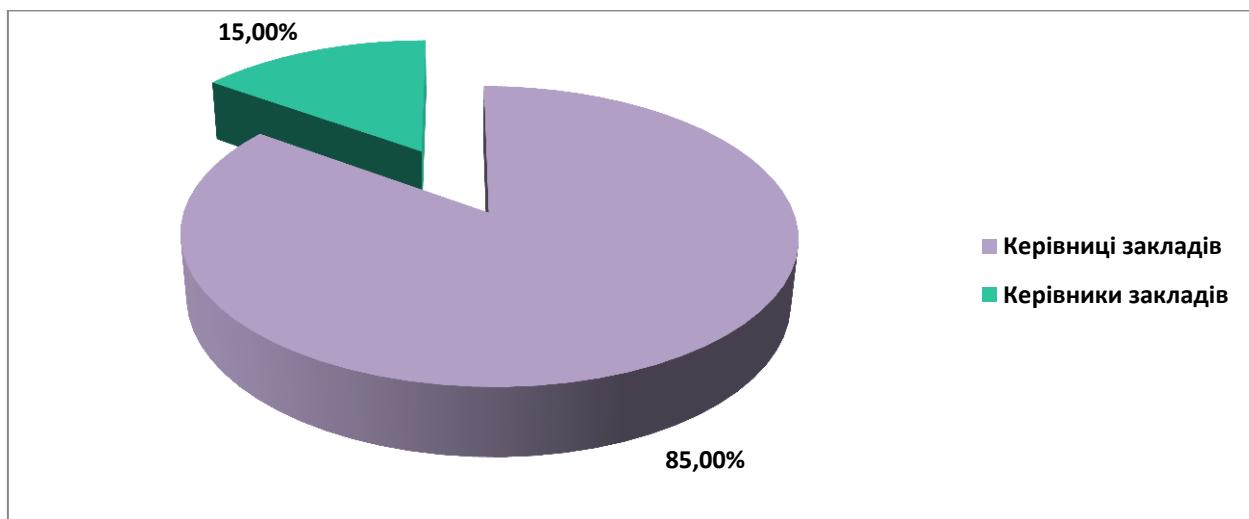
5.5.3. Гендерне представництво в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в розрізі міст області

5.6. Загальна середня освіта

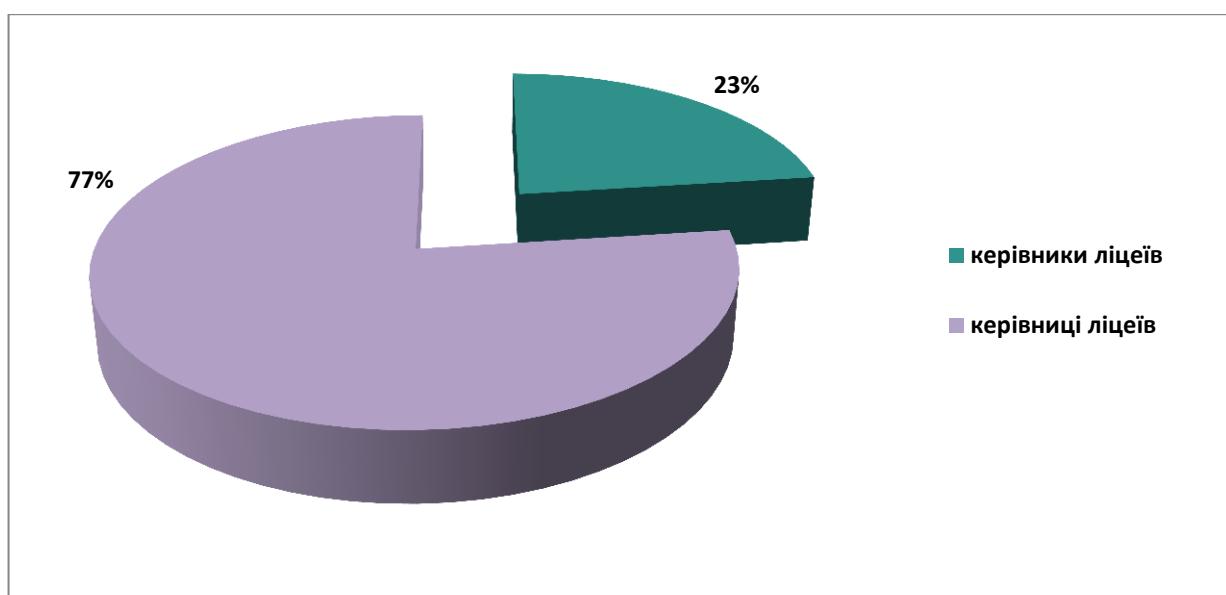
5.6.1. Гендерне співвідношення в керівництві загальної середньої освіти області

Назва громади	Загальна кількість закладів *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	188	25	12 %	163	88 %
м. Вільногірськ	4	1	25 %	3	75 %
м. Жовті Води	10	0	0 %	10	100 %
м. Кам'янське	44	6	14 %	38	86 %
м. Кривий Ріг	145	25	14 %	120	86 %
м. Марганець	12	2	17 %	10	83 %
м. Нікополь	28	2	7 %	26	93 %
м. Новомосковськ	17	2	12 %	15	88 %
м. Павлоград	19	4	21 %	15	79 %
м. Першотравенськ	6	0	0 %	6	100 %
м. Покров	7	0	0 %	7	100 %
м. Синельникове	7	0	0 %	7	100 %
м. Тернівка	5	1	20 %	4	80 %
Дніпровський р-н	84	17	18 %	67	82 %
Кам'янський р-н	70	12	17 %	58	83 %
Криворізький р-н	87	12	14 %	75	86 %
Нікопольський р-н	34	4	12 %	30	88 %
Новомосковський р-н	70	10	14 %	60	86 %
Павлоградський р-н	27	4	15 %	23	85 %
Синельниківський р-н	88	12	14 %	76	86 %
Всього по області	952	1139	15 %	813	85 %

5.6.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: ліцеїв

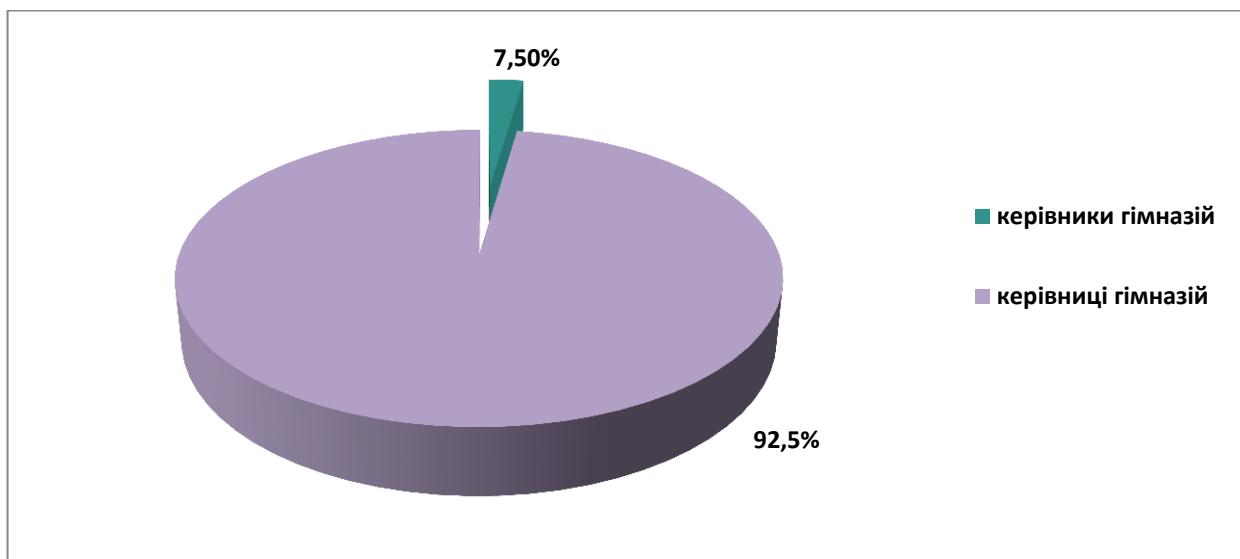
Назва громади	Загальна кількість ліцеїв *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	18	5	28 %	13	72 %
м. Вільногірськ	4	1	25 %	3	75 %
м. Жовті Води	2	0	0 %	2	100 %
м. Кам'янське	27	2	7,5 %	25	92,5 %
м. Кривий Ріг	24	7	29 %	17	71 %
м. Марганець	9	2	22 %	7	78 %
м. Нікополь	1	0	0 %	1	100 %
м. Новомосковськ	4	1	25 %	3	75 %
м. Павлоград	1	0	0 %	1	100 %
м. Першотравенськ	5	0	0 %	5	100 %
м. Покров	1	0	0 %	1	100 %
м. Синельникове	7	0	0 %	7	100 %
м. Тернівка	5	1	20 %	4	80 %
Дніпровський р-н	43	11	26 %	32	74 %
Кам'янський р-н	45	11	24,5 %	34	75,5 %
Криворізький р-н	37	9	24 %	28	76 %
Нікопольський р-н	19	4	20 %	15	80 %
Новомосковський р-н	35	10	29 %	25	71 %
Павлоградський р-н	15	3	20 %	12	80 %
Синельниківський р-н	42	12	33 %	28	67 %
Всього по області	344	78	23 %	266	77 %

Розділ 5. ОСВІТА

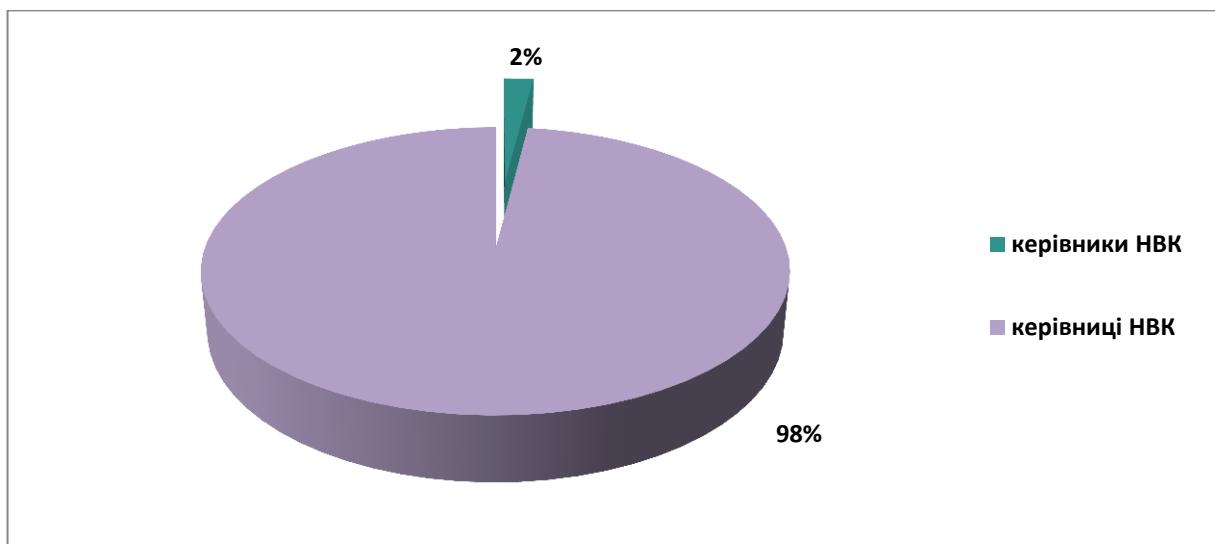
5.6.3. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: гімназій

Назва громади	Загальна кількість гімназій *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	3	0	0 %	3	100 %
м. Вільногірськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Жовті Води	2	0	0 %	2	100 %
м. Кам'янське	10	3	30 %	7	70 %
м. Кривий Ріг	88	14	12 %	74	84 %
м. Марганець	1	0	0 %	1	100 %
м. Нікополь	6	1	17 %	5	83 %
м. Новомосковськ	13	1	8 %	12	92 %
м. Павлоград	0	0	0 %	0	0 %
м. Першотравенськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Покров	0	0	0 %	0	0 %
м. Синельникове	0	0	0 %	0	0 %
м. Тернівка	0	0	0 %	0	0 %
Дніпровський р-н	29	1	3,5 %	28	96,5 %
Кам'янський р-н	17	0	0 %	17	100 %
Криворізький р-н	36	0	0 %	36	100 %
Нікопольський р-н	13	0	0 %	13	100 %
Новомосковський р-н	27	0	0 %	27	100 %
Павлоградський р-н	10	0	0 %	10	100 %
Синельниківський р-н	27	0	0 %	27	100 %
Всього по області	282	20	7,5 %	262	92,5 %

5.6.4. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: навчально-виховних комплексів (об'єднань)

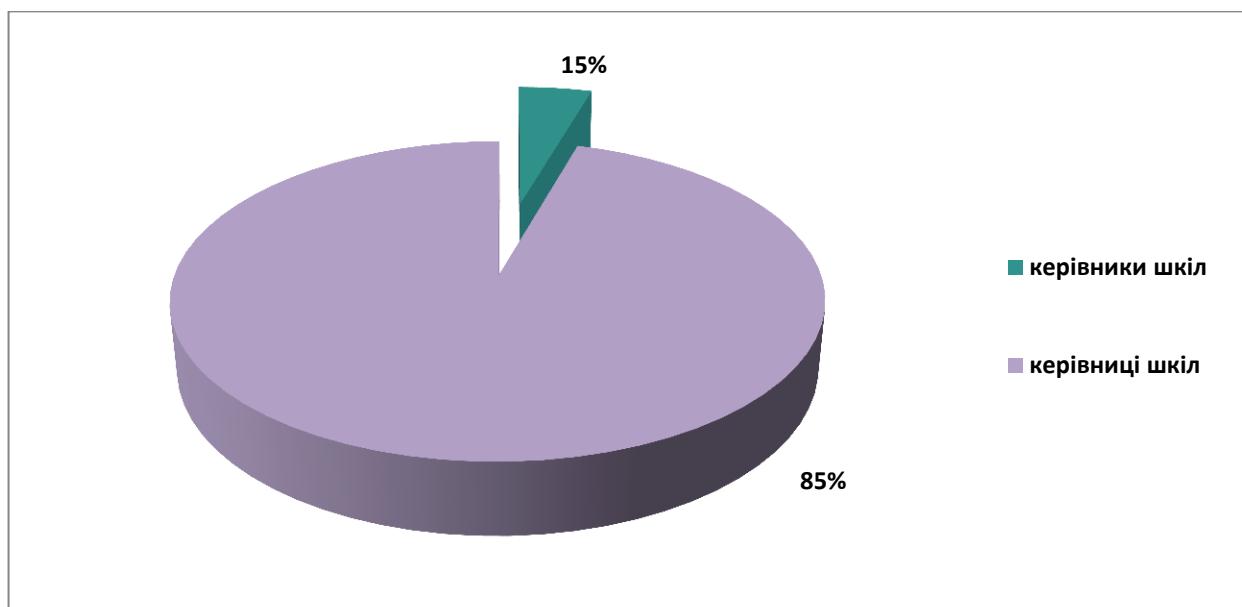
Назва громади	Загальна кількість навчально-виховних комплексів *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	46	6	13 %	40	87 %
м. Вільногірськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Жовті Води	0	0	0 %	0	0 %
м. Кам'янське	2	0	0 %	2	100 %
м. Кривий Ріг	2	0	0 %	2	100 %
м. Марганець	1	0	0 %	1	100 %
м. Нікополь	2	0	0 %	2	100 %
м. Новомосковськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Павлоград	2	1	50%	1	50 %
м. Першотравенськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Покров	3	0	0 %	3	100 %
м. Синельникове	0	0	0 %	0	0 %
м. Тернівка	0	0	0 %	0	0 %
Дніпровський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Кам'янський р-н	2	0	0 %	2	100 %
Криворізький р-н	0	0	0 %	0	0 %
Нікопольський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Новомосковський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Павлоградський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Синельниківський р-н	3	0	0 %	3	100 %
Всього по області	63	1	2 %	62	98 %

Розділ 5. ОСВІТА

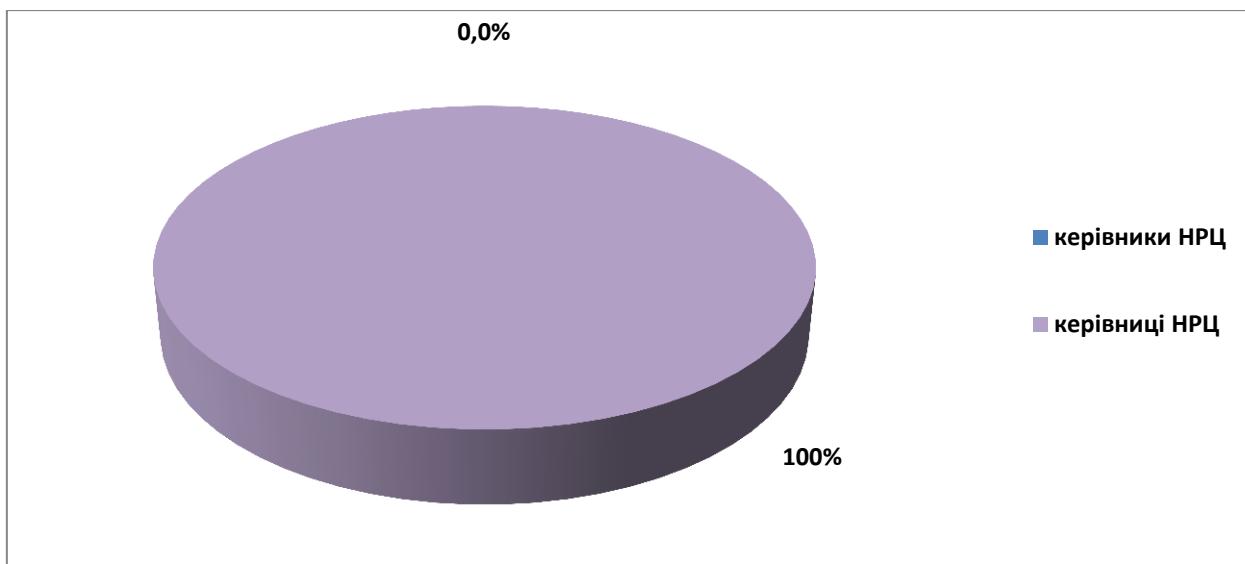
5.6.5. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: школ

Назва громади	Загальна кількість загальноосвітніх шкіл *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	94	14	11 %	80	89 %
м. Вільногірськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Жовті Води	5	0	0 %	5	100 %
м. Кам'янське	3	1	34 %	2	66 %
м. Кривий Ріг	21	3	14 %	18	86 %
м. Марганець	0	0	0 %	0	0 %
м. Нікополь	16	1	6 %	15	94 %
м. Новомосковськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Павлоград	15	3	20 %	12	80 %
м. Першотравенськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Покров	3	0	0 %	3	100 %
м. Синельникове	0	0	0 %	0	0 %
м. Тернівка	0	0	0 %	0	0 %
Дніпровський р-н	14	5	36 %	9	64 %
Кам'янський р-н	4	1	25 %	3	75 %
Криворізький р-н	14	3	21,5 %	11	78,5 %
Нікопольський р-н	2	0	0 %	2	100 %
Новомосковський р-н	3	0	0 %	3	100 %
Павлоградський р-н	2	1	50 %	1	50 %
Синельниківський р-н	16	0	0 %	16	100 %
Всього по області	214	32	15 %	182	85 %

5.6.6. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: навчально-реабілітаційних центрів

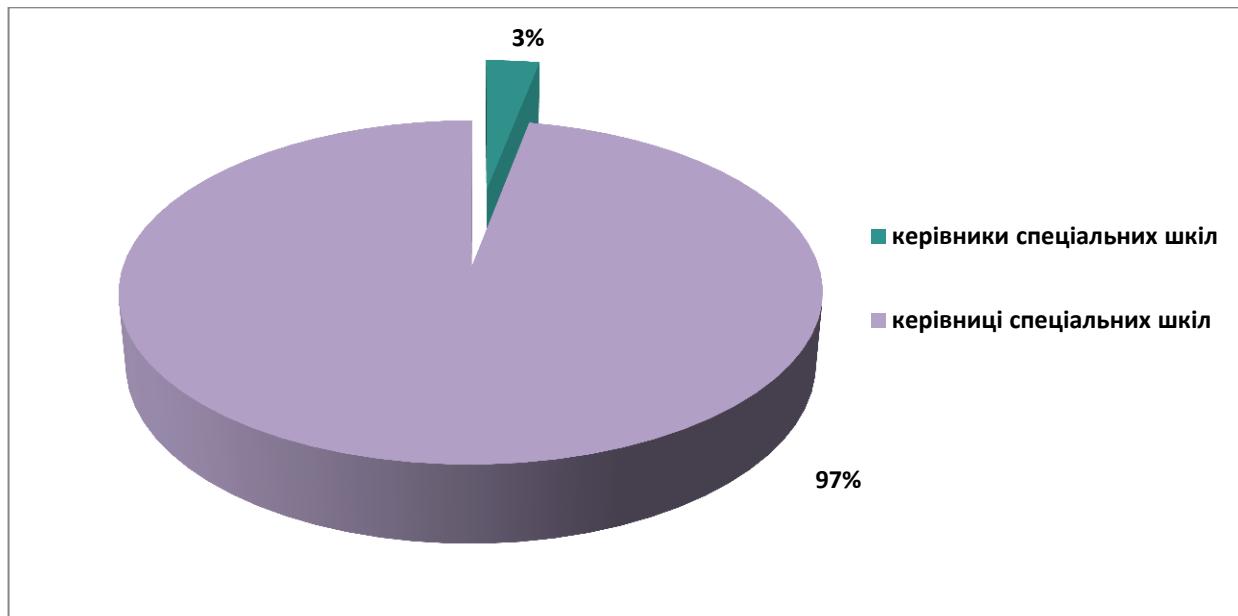
Назва громади	Загальна кількість навчально-реабілітаційних центрів *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	8	0	0 %	8	100 %
м. Вільногірськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Жовті Води	0	0	0 %	0	0 %
м. Кам'янське	0	0	0 %	0	0 %
м. Кривий Ріг	3	0	0 %	3	100 %
м. Марганець	1	0	0 %	1	100 %
м. Нікополь	1	0	0 %	1	100 %
м. Новомосковськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Павлоград	0	0	0 %	0	0 %
м. Першотравенськ	1	0	0 %	1	100 %
м. Покров	0	0	0 %	0	0 %
м. Синельникове	0	0	0 %	0	0 %
м. Тернівка	0	0	0 %	0	0 %
Дніпровський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Кам'янський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Криворізький р-н	1	0	0 %	1	100 %
Нікопольський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Новомосковський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Павлоградський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Синельниківський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Всього по області	15	0	0 %	15	100 %

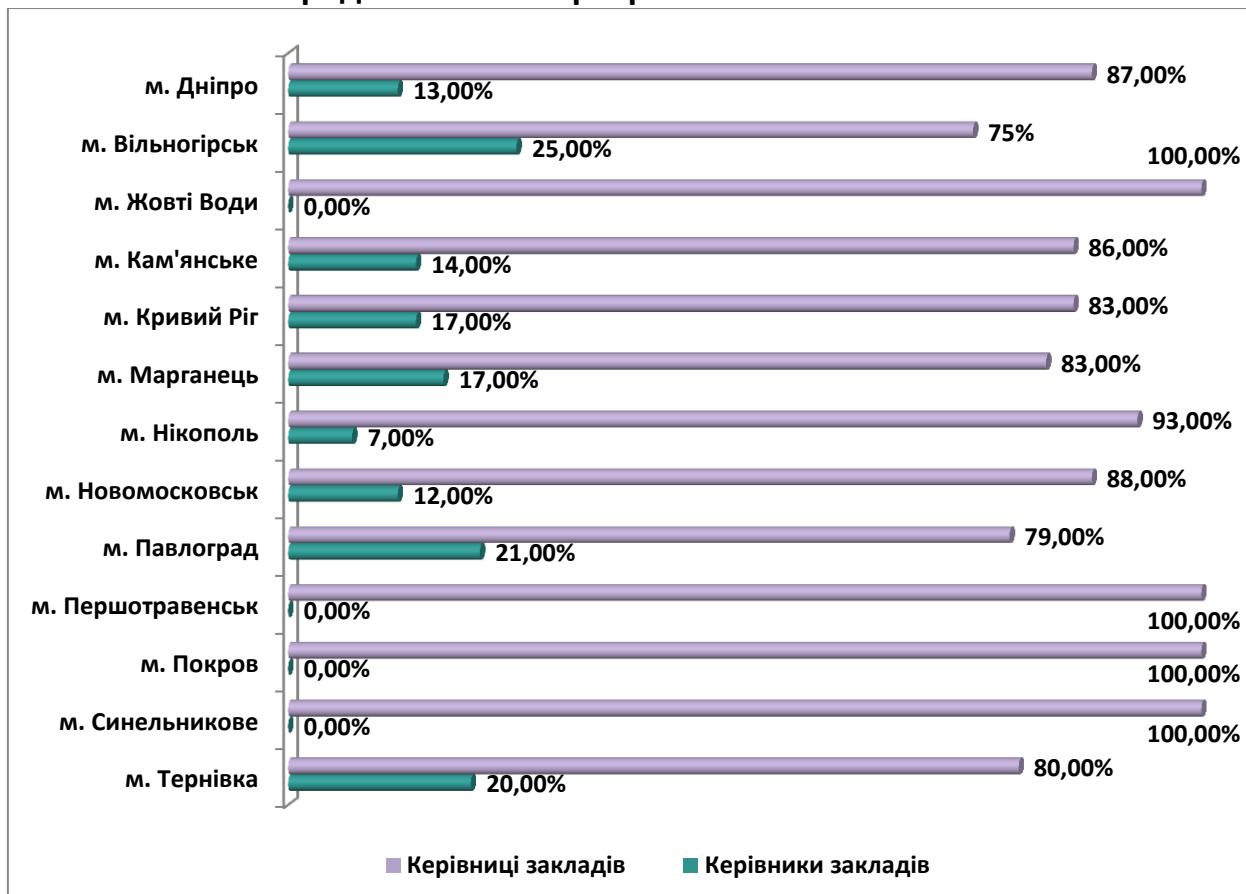
Розділ 5. ОСВІТА

5.6.7. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти: спеціальних (спеціалізованих) шкіл

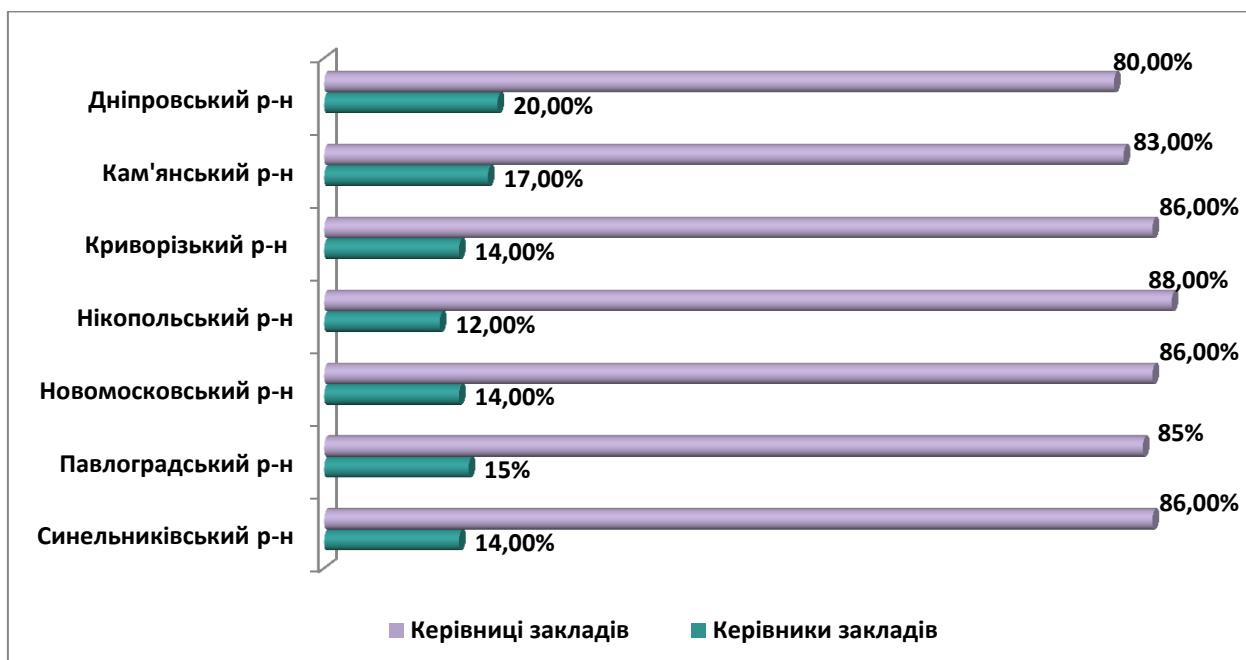
Назва громади	Загальна кількість спеціалізованих шкіл *незалежно від засновника	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Дніпро	19	0	0 %	19	100 %
м. Вільногірськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Жовті Води	1	0	0 %	1	100 %
м. Кам'янське	2	0	0 %	2	100 %
м. Кривий Ріг	5	1	20 %	4	80 %
м. Марганець	0	0	0 %	0	0 %
м. Нікополь	2	0	0 %	2	100 %
м. Новомосковськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Павлоград	1	0	0 %	1	100 %
м. Першотравенськ	0	0	0 %	0	0 %
м. Покров	0	0	0 %	0	0 %
м. Синельникове	0	0	0 %	0	0 %
м. Тернівка	0	0	0 %	0	0 %
Дніпровський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Кам'янський р-н	2	0	0 %	2	100 %
Криворізький р-н	0	0	0 %	0	0 %
Нікопольський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Новомосковський р-н	2	0	0 %	2	100 %
Павлоградський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Синельниковський р-н	0	0	0 %	0	0 %
Всього по області	34	1	3 %	33	97 %

5.6.8. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти в розрізі міст

5.6.9. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві закладів загальної середньої освіти в розрізі районів

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 5. ОСВІТА

Освіта надзвичайно важлива сфера життєдіяльності суспільства, адже відповідає за його формування та розвиток. Гендерне співвідношення в закладах освіти загалом відбиває загальні тенденції гендерного співвідношення занятості населення, що свідчить про взаємозв'язок і взаємовплив цих сфер.

Зокрема, аналіз даних щодо гендерного співвідношення закладів освіти Дніпропетровської області показав, що в закладах середньої освіти 85 % персоналу є жінками, тоді як у закладах професійної, передвищої та вищої освіти більшість співробітників – чоловіки (у середньому 61 %).

Вказані дані свідчать про суттєвий дисбаланс у гендерному співвідношенні, що в довгостроковій перспективі може впливати на формування суспільного ставлення до тих чи інших професій, або самоідентифікації окремих громадян у професійній сфері.

Зокрема, переважно жіночий колектив у закладах середньої освіти на початковому етапі формування особистості школярів може ментально деформувати роль жінки у професійній сфері та вплинути на подальший вибір сфери занятості в житті.

У зв'язку з цим доцільно здійснити заходи, щодо збалансування гендерного співвідношення в закладах середньої освіти.

При цьому, гендерне співвідношення керівників закладів освіти в містах Дніпропетровської області є збалансованим, за винятком м. Павлоград, де 100 % керівних посад у закладах освіти займають жінки.

Планомірність державної політики щодо забезпечення гендерної рівності та її ефективність помітні на графіку, що демонструє динаміку гендерного співвідношення у сфері наукових досліджень.

Так, у 2016 році у сфері наукових досліджень було 54,4 % чоловіків і 45,6 % жінок. З кожним наступним роком вказаний розрив зменшувався й у 2021 році досягнув балансу (50,3 % чоловіків і 49,7 % жінок).

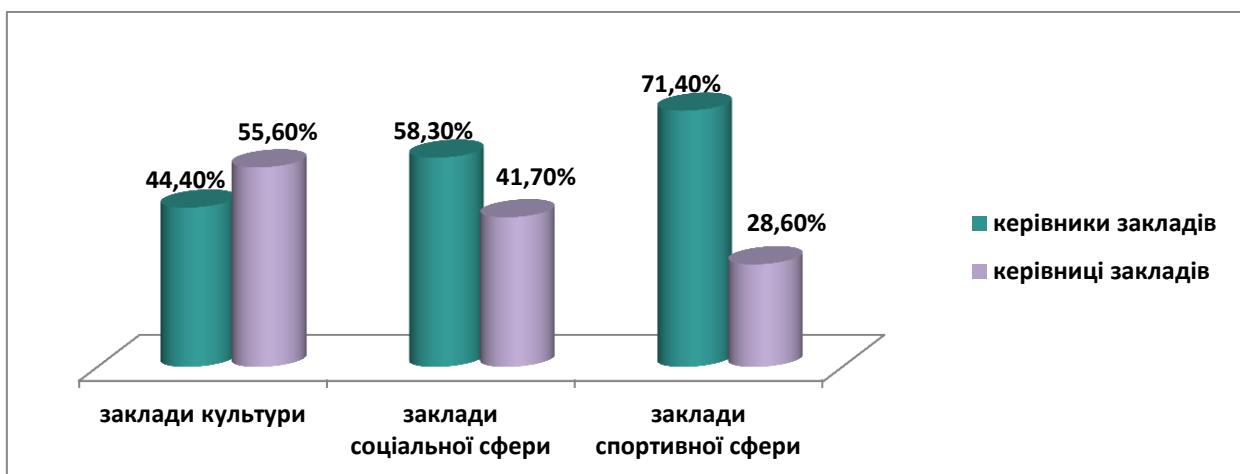
За сферами наук у гендерному співвідношенні виділяються суспільні науки, де 79,8 % жінок здійснюють дослідження, а також медичні та науки про здоров'я, де 70,3 % осіб, які здійснюють дослідження, є жінками. В інших наукових сferах гендерне співвідношення більш збалансоване.

Розділ 6

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

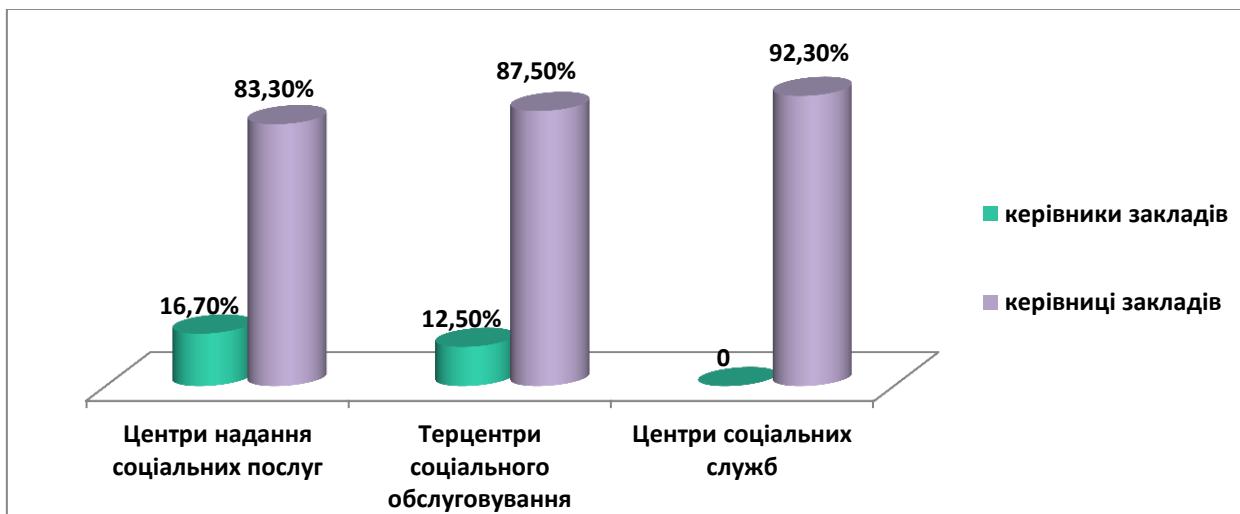
6.1. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві обласних комунальних закладів соціально-культурної сфери

Сфера діяльності	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
заклади культури	18	8	44,4 %	10	55,6 %
заклади спортивної сфери	7	2	71,4 %	5	28,6 %
заклади соціальної сфери	24	14	58,3 %	10	41,7 %

6.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві обласних комунальних закладів соціальної сфери

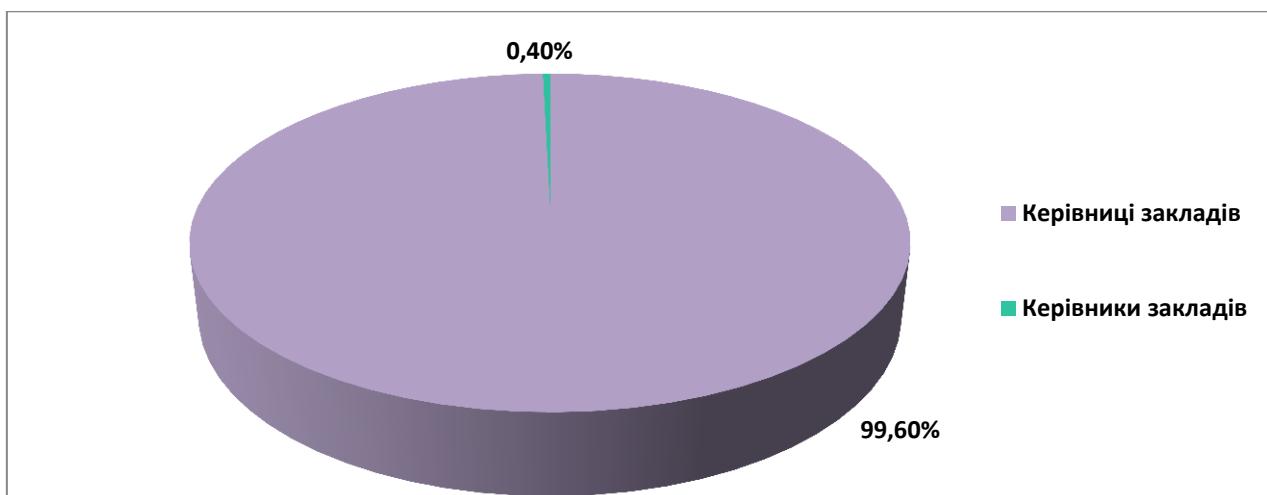
Сфера діяльності	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
Центр надання соціальних послуг	42	7	16,7 %	35	83,3 %
Територіальні центри соціального обслуговування	24	3	12,5 %	21	87,5 %
Центри соціальних служб	13	1	7,7 %	12	92,3 %

6.3. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві бібліотечних закладів області в розрізі районів і міст

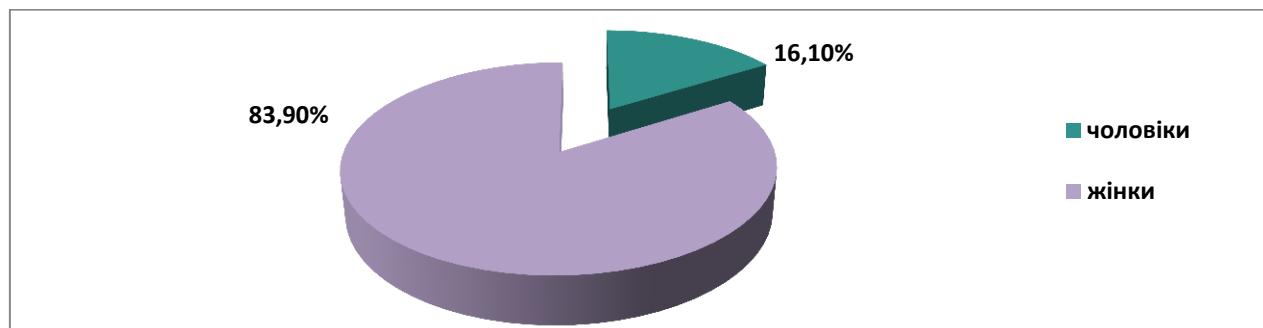
Райони області	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
Дніпровський район	87	1	0,0 %	86	100,0 %
м. Дніпро	53	1	1,99 %	52	98,1 %
Кам'янський район	79	1	1,3 %	78	98,7 %
м. Вільногірськ	2	0	0,0 %	2	100,0 %
м. Жовті Води	5	0	0,0 %	5	100,0 %
м. Кам'янське	10	0	0,0 %	10	100,0 %
Криворізький район	101	0	0,0 %	101	100,0 %
м. Кривий Ріг	46	0	0,0 %	46	100,0 %
Нікопольський район	36	0	0,0 %	36	100,0 %
м. Марганець	4	0	0,0 %	4	100,0 %
м. Нікополь	7	0	0,0 %	7	100,0 %
м. Покров	7	0	0,0 %	7	100,0 %
Новомосковський район	69	0	0,0 %	69	100,0 %
м. Новомосковськ	6	0	0,0 %	6	100,0 %
Павлоградський район	27	0	0,0 %	27	100,0 %
м. Павлоград	6	0	0,0 %	6	100,0 %
м. Тернівка	3	0	0,0 %	3	100,0 %
Синельниківський район	99	1	1,0 %	98	99,0 %
м. Першотравенськ	1	0	0,0 %	1	100,0 %
м. Синельникове	1	0	0,0 %	1	100,0 %
Всього	498	2	0,4 %	496	99,6 %

Керівництво бібліотечних закладів області в гендерному співвідношенні

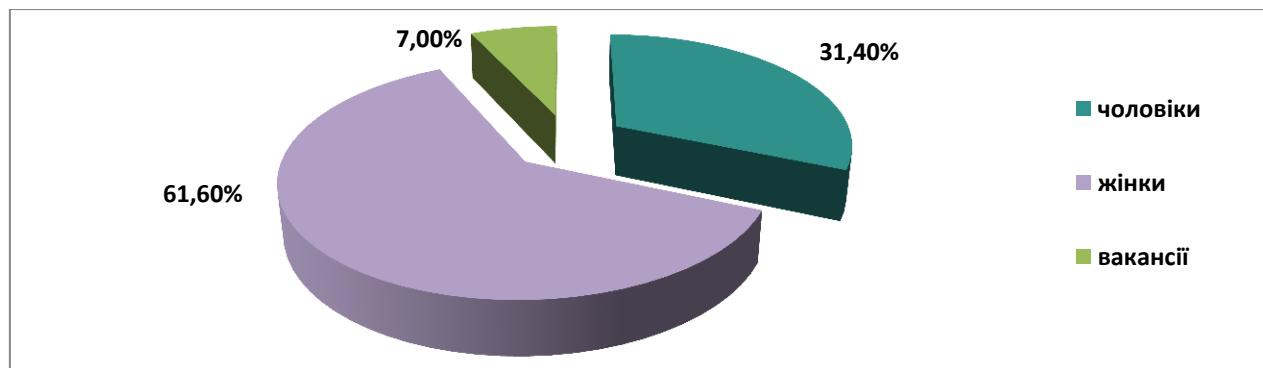
6.4. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві музейних закладів області

	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів	
		Кількість	%	Кількість	%
Державні музеї	1	0	0,0 %	1	100,0 %
Обласні комунальні музеї	1	0	0,0 %	1	100,0 %
Міські комунальні музеї	15	2	13,3 %	13	86,7 %
Районні музеї	1	1	100,0 %	0	0,0 %
Селищні комунальні музеї	12	2	16,7 %	10	83,3 %
Сільські комунальні музеї	1	0	0,0 %	1	100,0 %
Всього	31	5	16,1 %	26	83,9 %

6.4.1. Гендерне співвідношення в керівництві музейних закладів на громадських засадах

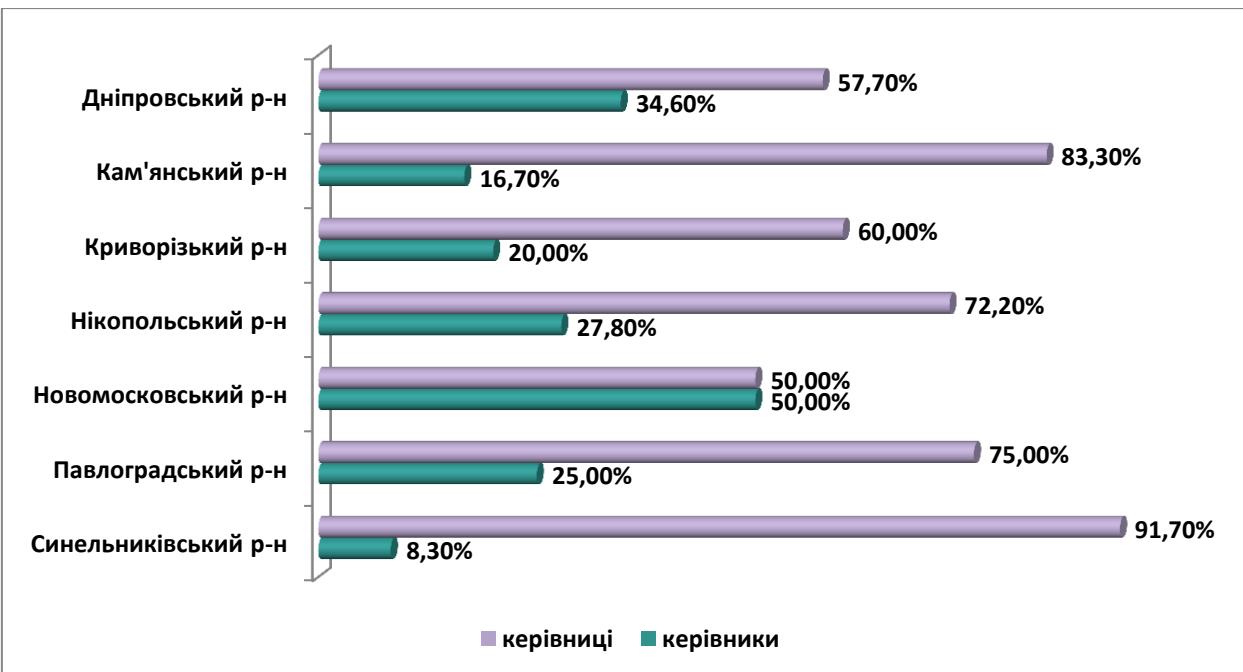
	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів		Вакансії
		Кількість	%	Кількість	%	
Народні краєзнавчі музеї	29	7	24,1 %	20	59,0 %	2
Меморіальні музеї	1	0	0,0 %	1	100 %	0
Музей історії підприємств	26	9	34,6 %	15	57,7 %	2
Музей історії навчальних закладів	22	8	36,4 %	13	59,1 %	1
Музей історії окремих державних/обласних установ	5	2	40,0 %	2	40,0 %	1
Музей історії окремих напрямів діяльності	3	1	33,3 %	2	66,7 %	0
Всього	86	27	31,4 %	53	61,6 %	6

Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

6.4.2. Відомості щодо гендерного співвідношення в керівництві музейних закладів у розрізі міст і районів

	Всього закладів	Керівники закладів		Керівниці закладів		Вакансії
		Кількість	%	Кількість	%	
Дніпровський район	52	18	34,6 %	30	57,7 %	4
м. Дніпро	38	13	34,2 %	21	55,3 %	4
Кам'янський район	12	2	16,7 %	10	83,3 %	0
м. Верхньодніпровськ	2	0	0,0 %	2	100,0 %	0
м. Жовті Води	1	0	0,0 %	1	100,0 %	0
м. Кам'янське	8	1	12,5 %	7	87,5 %	0
м. П'ятихатки	1	1	100,0 %	0	0,0 %	0
Криворізький район	10	2	20,0 %	6	60,0 %	2
м. Кривий Ріг	5	1	20,0 %	4	80 %	0
Нікопольський район	18	5	27,8 %	13	72,2 %	0
м. Марганець	1	0	0,0 %	1	100,0 %	0
м. Нікополь	8	3	37,5 %	5	62,5 %	0
м. Покров	1	0	0,0 %	1	100,0 %	0
Новомосковський район	4	2	50,0 %	2	50,0 %	0
м. Новомосковськ	2	2	100,0 %	0	0,0 %	0
Павлоградський район	8	2	25,0 %	6	75,0 %	0
м. Павлоград	2	1	50,0 %	1	50,0 %	0
м. Тернівка	2	0	0,0 %	2	100,0 %	0
Синельниківський район	12	1	8,3 %	11	91,7 %	0
м. Синельникове	1	0	0,0 %	1	100 %	0
Всього	116	32	27,6 %	78	67,2 %	6

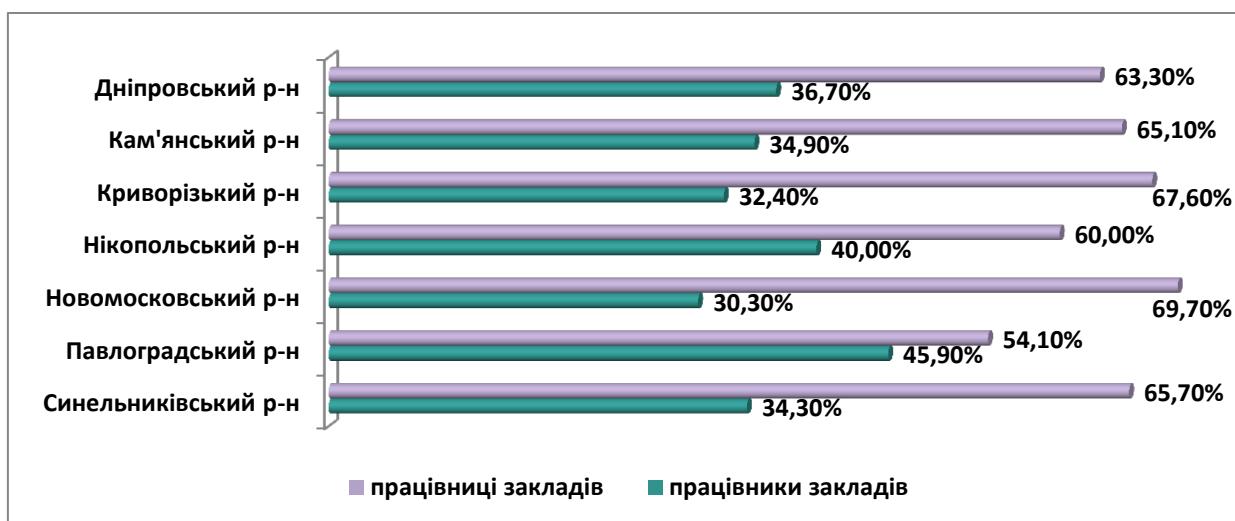

6.5. Відомості щодо гендерного співвідношення серед працівників клубних закладів у розрізі міст і районів

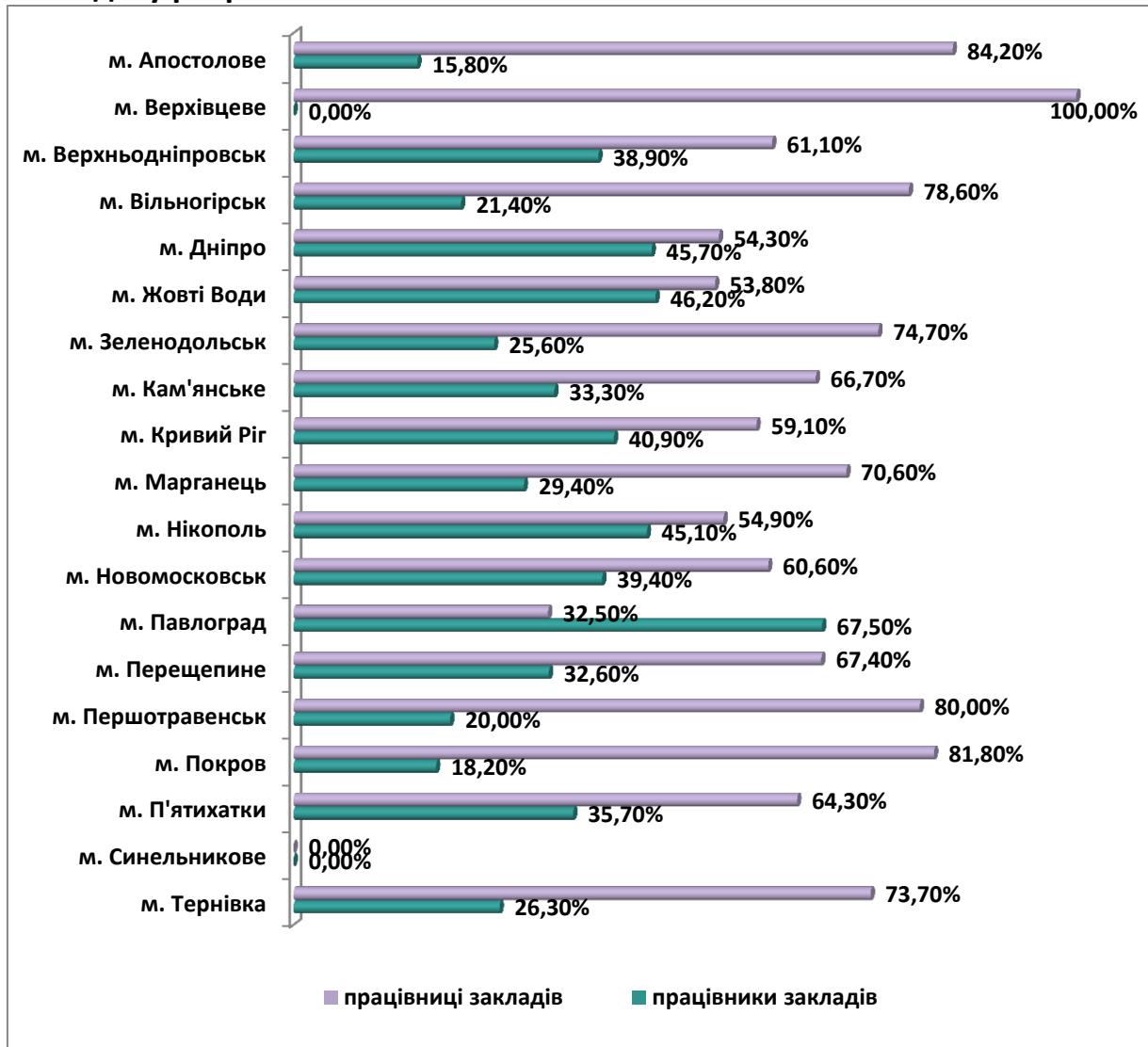
	Всього закладів	Працівників закладів	Працівники закладів		Працівниці закладів	
			Кількість	%	Кількість	%
Дніпровський район	104	447	164	36,7 %	283	63,3 %
м. Дніпро	10	151	69	45,7 %	82	54,3 %
Кам'янський район	86	321	112	34,9 %	209	65,1 %
м. Верхівцеве	6	7	0	0,0 %	7	100,0 %
м. Верхньодніпровськ	21	90	35	38,9 %	55	61,1 %
м. Вільногірськ	1	14	3	21,4 %	11	78,6 %
м. Жовті Води	3	39	18	46,2 %	21	53,8 %
м. Кам'янське	1	9	3	33,3 %	6	66,7 %
м. П'ятихатки	11	42	15	35,7 %	27	64,3 %
Криворізький район	105	737	239	32,4 %	498	67,6 %
м. Апостолове	13	38	6	15,8 %	32	84,2 %
м. Зеленодольськ	4	39	10	25,6 %	29	74,7 %
м. Кривий Ріг	10	433	177	40,9 %	256	59,1 %
Нікопольський район	49	275	110	40,0 %	165	60,0 %
м. Марганець	3	17	5	29,4 %	12	70,6 %
м. Нікополь	5	82	37	45,1 %	45	54,9 %
м. Покров	4	11	2	18,2 %	9	81,8 %
Новомосковський район	59	254	77	30,3 %	177	69,7 %
м. Новомосковськ	4	66	26	39,4 %	40	60,6 %
м. Перещепине	9	46	15	32,6 %	31	67,4 %
Павлоградський район	36	246	113	45,9 %	133	54,1 %
м. Павлоград	1	77	52	67,5 %	25	32,5 %
м. Тернівка	2	19	5	26,3 %	14	73,7 %
Синельниковський район	111	431	148	34,3 %	283	65,7 %
м. Першотравенськ	2	40	8	20,0 %	32	80,0 %
м. Синельникове	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Всього	324	2711	963	35,5 %	1748	64,5 %

Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

Відомості щодо гендерного співвідношення серед працівників клубних закладів у розрізі районів

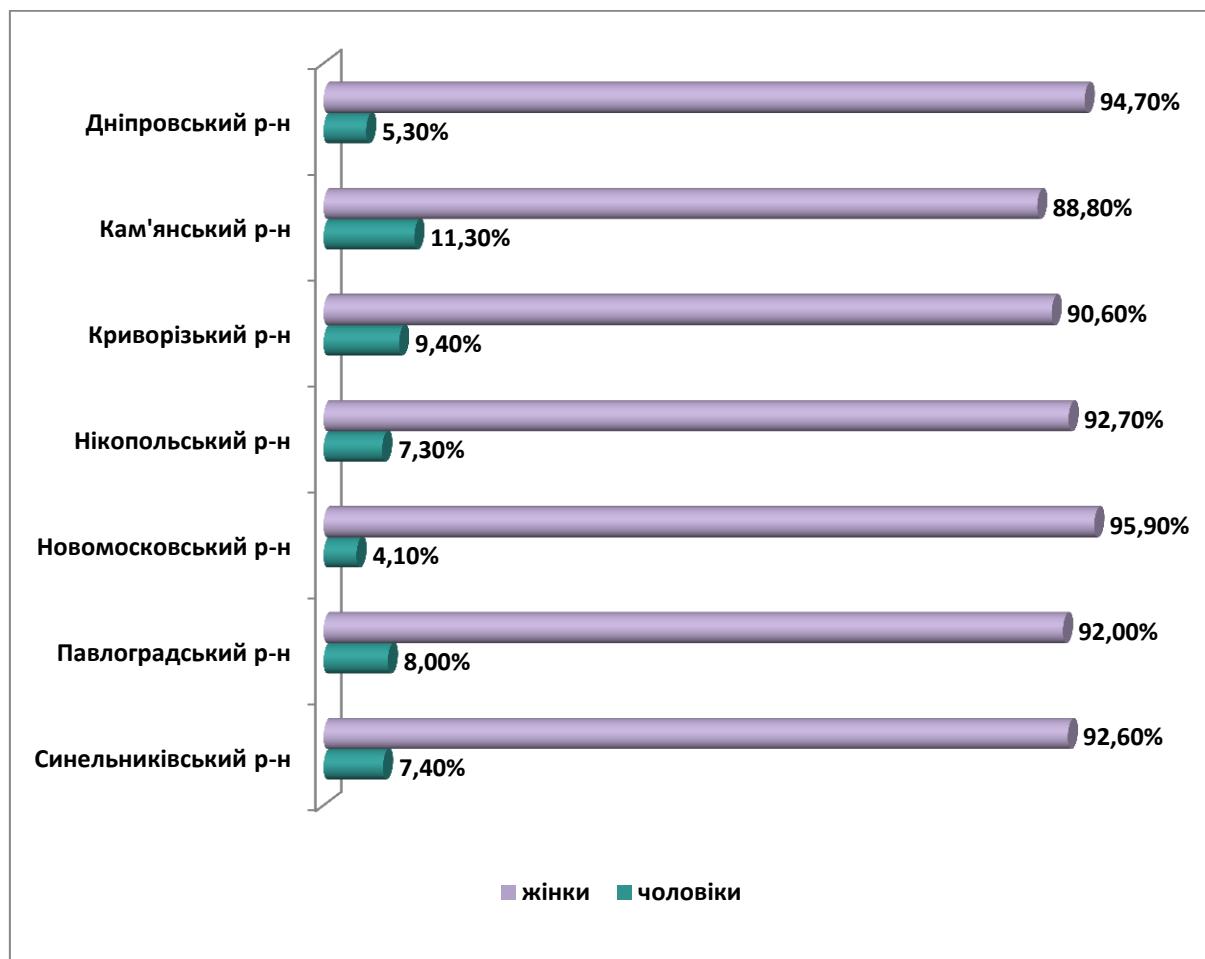

Відомості щодо гендерного співвідношення серед працівників клубних закладів у розрізі міст

6.6. Відомості щодо гендерного співвідношення серед художників і майстрів мистецтв, які працюють у клубних закладах області

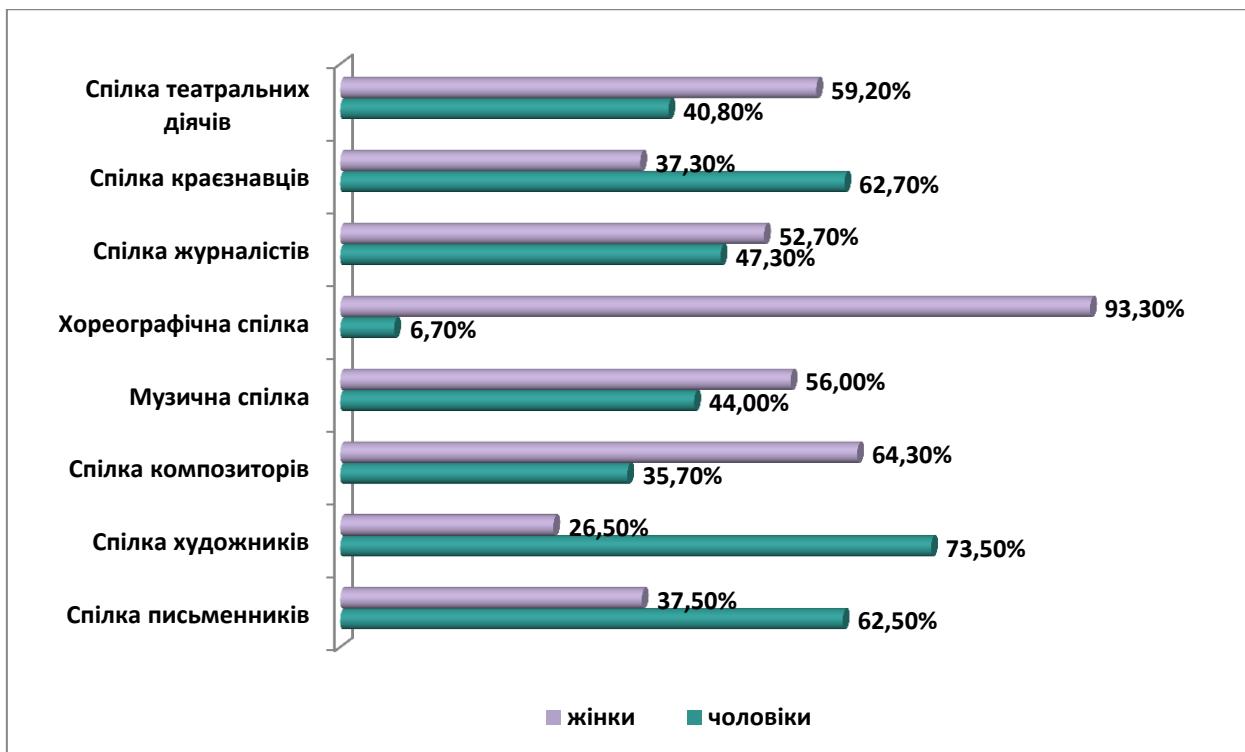
Райони / громади	Художники та майстри мистецтв	Чоловіки		Жінки	
		Кількість	%	Кількість	%
Дніпровський район	38	2	5,3 %	36	94,7 %
Кам'янський район	240	27	11,3 %	213	88,8 %
Криворізький район	191	18	9,4 %	173	90,6 %
Нікопольський район	82	6	7,3 %	76	92,7 %
Новомосковський район	97	4	4,1 %	93	95,9 %
Павлоградський район	75	6	8,0 %	69	92,0 %
Синельниківський район	296	22	7,4 %	274	92,6 %
Всього	1019	85	8,3 %	934	91,7 %

Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

6.7. Відомості про гендерне співвідношення серед членів обласних організацій Національних творчих спілок України

Творчі спілки	Всього членів спілок	Чоловіки		Жінки	
		Кількість	%	Кількість	%
Національна спілка письменників України (НСПУ)	48	30	62,5 %	18	37,5 %
Національна спілка художників України (НСХУ)	125	92	73,5 %	33	26,5 %
Майстри петриківського декоративного розпису	26	5	19,0 %	21	81,0 %
Національна спілка композиторів України (НСКУ)	14	5	35,7 %	9	64,3 %
Національна музична спілка України (НМСУ)	166	73	44,0 %	93	56,0 %
Національна хореографічна спілка України (НХСУ)	150	10	6,7 %	140	93,3 %
Національна спілка журналістів України (НСЖУ)	1073	508	47,3 %	565	52,7 %
Національна спілка краєзнавців України (НСКрУ)	51	32	62,7 %	19	37,3 %
Національна спілка театральних діячів України (НСТДУ)	710	290	40,8 %	420	59,2 %

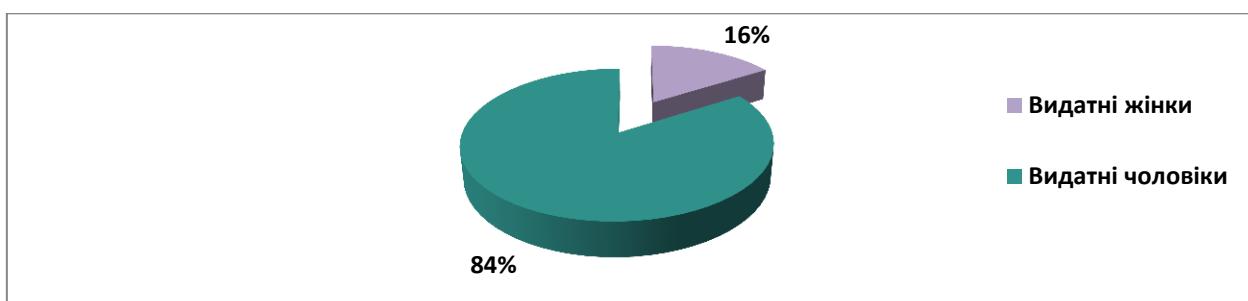

6.8. Інформація про гендерне співвідношення серед 200 видатних особистостей Дніпропетровщини

✓ 3 200 видатних особистостей
Дніпропетровщини – 32 жінки, що становить 16 %.

- Видання «200 видатних особистостей Дніпропетровщини» готувалося до 90-річчя регіону. У його підготовці брали участь історики, науковці, бібліотекарі, архіваріуси. З багатьох тисяч осіб, які народилися, жили та працювали на території області в різних галузях, обрано 200 найбільш гідних.

Видатні особистості області в гендерному співвідношенні

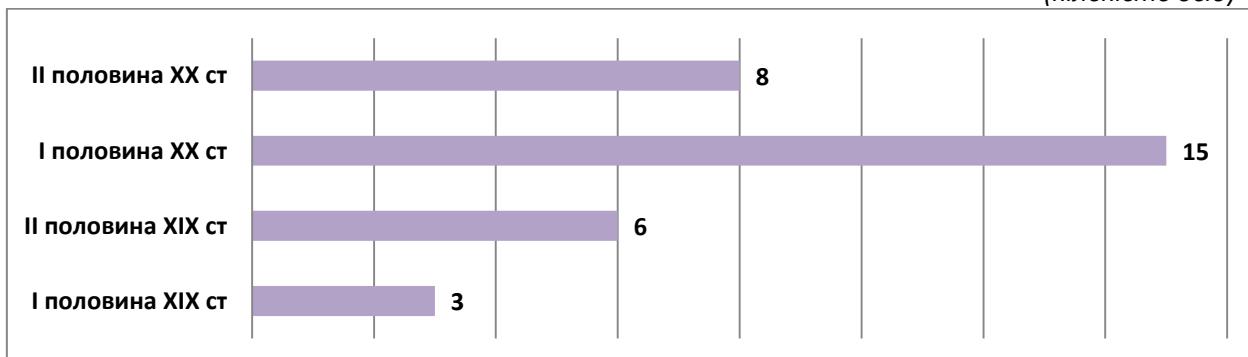

Видатні особистості Дніпропетровщини в розрізі професій

Видатні жінки Дніпропетровщини за періодами життя

(кількість осіб)

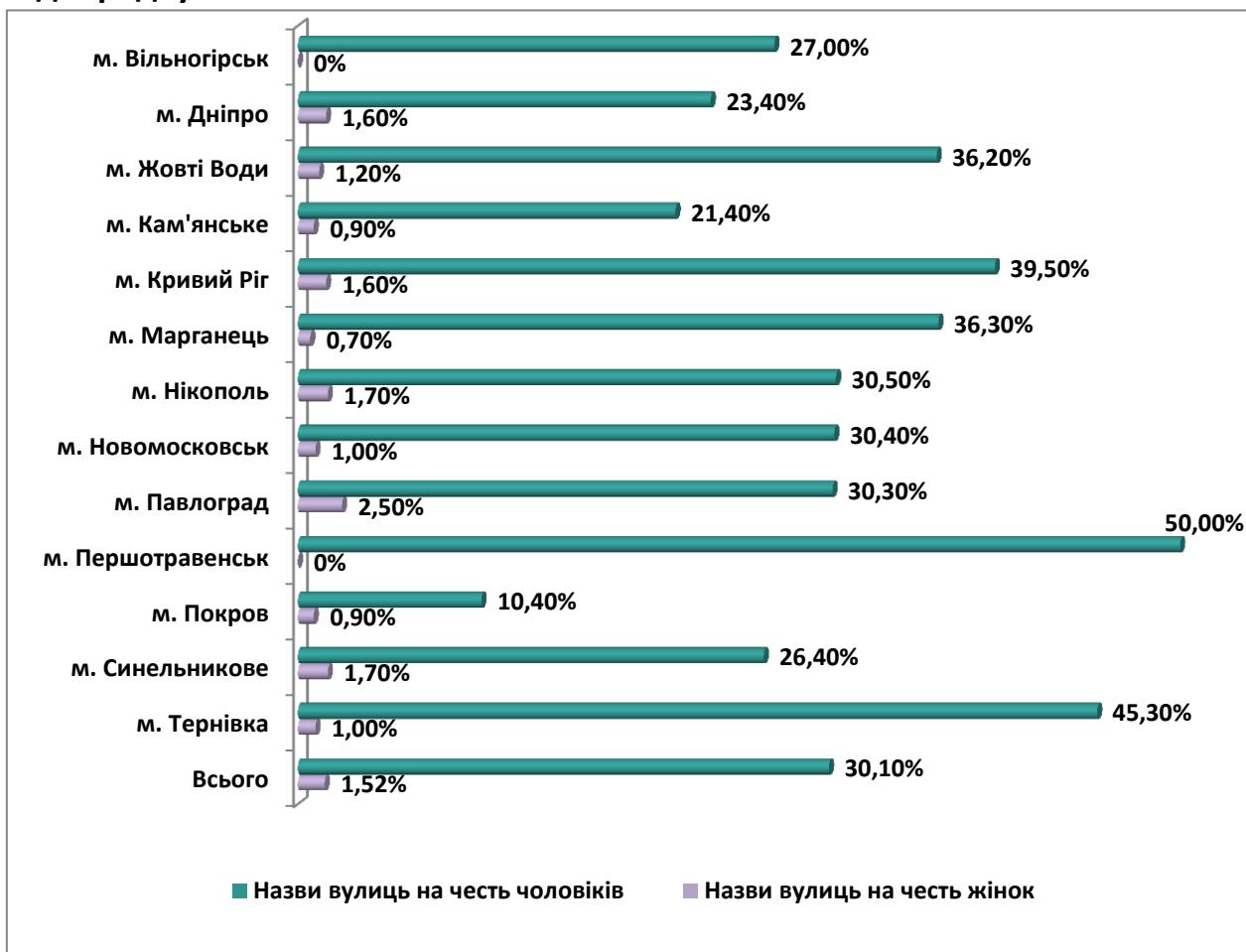
Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

6.9. Назви вулиць великих міст Дніпропетровщини в гендерному співвідношенні

(станом на 01.01.2022 р.)

Міста	Кількість вулиць у місті	Назви вулиць на честь жінок		Назви вулиць на честь чоловіків	
		Кількість	%	Кількість	%
м. Вільногірськ	26	0	0 %	7	27 %
м. Дніпро	2200	35	1,6 %	514	23,4 %
м. Жовті Води	163	2	1,2 %	59	36,2 %
м. Кам'янське	210	2	0,9 %	45	21,4 %
м. Кривий Ріг	1517	25	1,6 %	599	39,5 %
м. Марганець	289	2	0,7 %	105	36,3 %
м. Нікополь	417	7	1,7 %	127	30,5 %
м. Новомосковськ	286	3	1,0 %	87	30,4 %
м. Павлоград	313	8	2,5 %	95	30,3 %
м. Першотравенськ	42	0	0 %	21	50,0 %
м. Покров	115	1	0,9 %	12	10,4 %
м. Синельникове	178	3	1,7 %	47	26,4 %
м. Тернівка	95	1	1 %	43	45,3 %
Всього	5851	89	1,52 %	1761	30,1 %

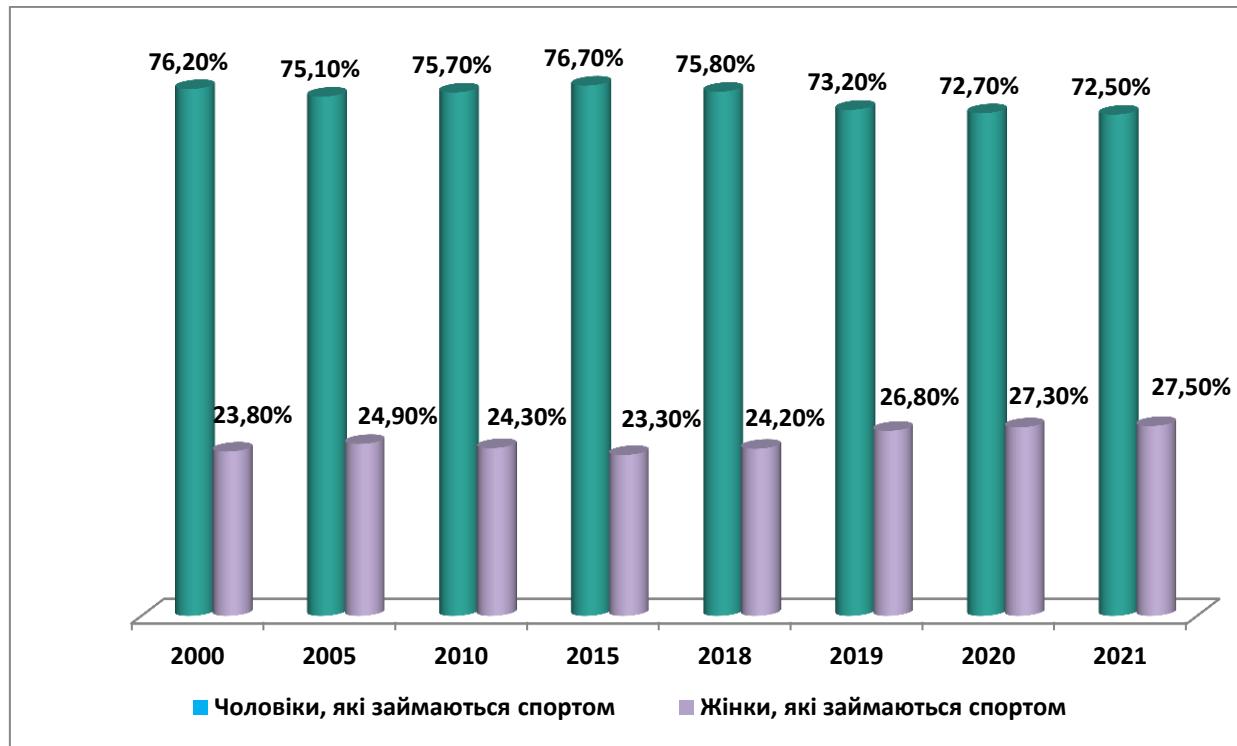
Співвідношення назв вулиць на честь чоловіків і жінок у містах обласного підпорядкування

6.10. Відомості про жителів області, які активно займаються спортом

(тис. осіб)

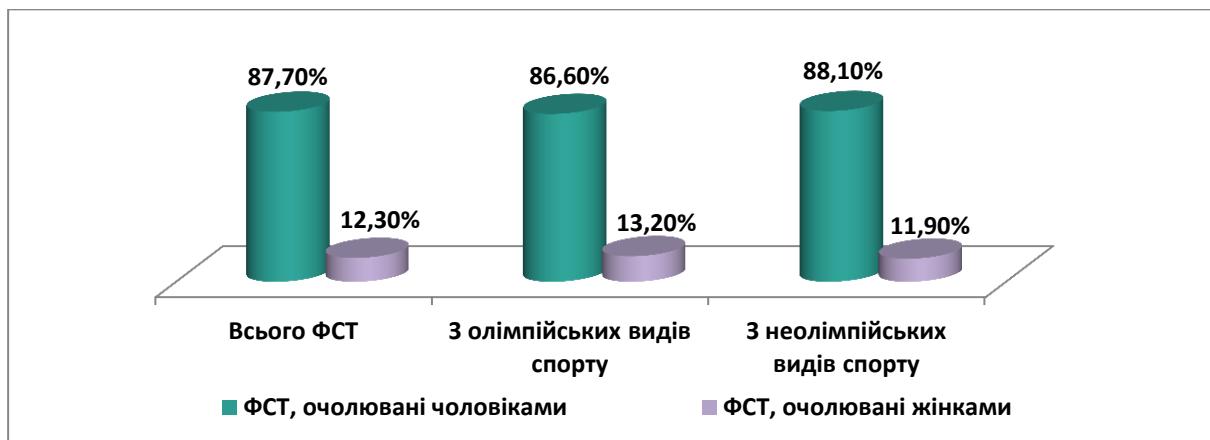
		2015		2018		2019		2020		2021	
		кількість	%								
	Кількість осіб, що займаються спортом з них:	146,37	-	155,35	-	156,65	-	155,65	-	156,81	-
УДОСШ олімпійського резерву та ЦВСМ		42,82	29,3 %	39,16	25,2 %	39,21	25,0 %	38,97	25,0 %	37,66	24 %
жінок		34,08	23,3 %	37,61	24,2 %	41,92	26,8 %	42,42	27,3 %	43,07	27,5 %
осіб з інвалідністю		1,43	1 %	1,07	0,7 %	0,78	0,5 %	0,49	0,3 %	0,58	0,4 %

Розділ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

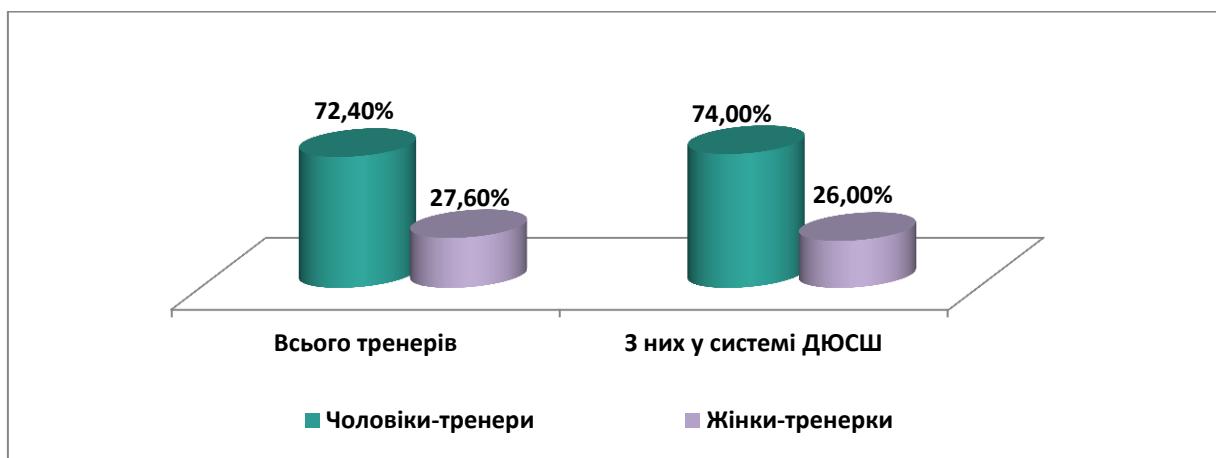
6.11. Відомості про гендерне співвідношення в керівництві фізкультурно-спортивних товариств області

ФСТ	Кількість ФСТ	Очолювані чоловіками		Очолювані жінками	
		Кількість	%	Кількість	%
Олімпійських видів спорту	38	33	86,8 %	5	13,2 %
Неолімпійських видів спорту	84	74	88,1 %	10	11,9 %
Всього	122	107	87,7 %	15	12,3 %

6.12. Відомості про гендерне співвідношення серед працівників фізичної культури і спорту, які проводять заняття на території області

	Всього тренерів	Чоловіки		Жінки	
		Кількість	%	Кількість	%
Загальна кількість	4172	3020	72,4 %	1152	27,6 %
з них у системі ДЮСШ	1450	1073	74 %	377	26 %

КОМЕНТАР ДО РОЗДІЛУ 6. СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА

Соціально-культурна сфера є обличчям будь-якої громади, відображенням соціальних процесів, що відбуваються усередині. Саме тому аналіз гендерного співвідношення різних аспектів соціально-культурної сфери Дніпропетровської області надасть можливість об'єктивно визначити рівень гендерної рівності в регіоні.

Проведений загальний аналіз статистичних даних керівництва різних закладів соціально-культурної сфери дозволяє говорити про паритет жінок і чоловіків.

Спостерігаємо значний відсоток керівників чоловічої статі в закладах культури (44,4 %), закладах соціальної сфери (58,3 %), закладах спортивної сфери (71,4 %) Дніпропетровської області. Поряд з цим, значний відсоток становлять жінки – керівниці в центрах надання соціальних послуг (83,3 %), територіальних центрах соціального обслуговування (87,5 %), центрах соціальних служб (92,3 %), музейних закладах (83,9 %) області. Найбільша частка керівників жіночої статі в керівництві бібліотечних закладів області (99,6 %).

Гендерне співвідношення серед членів обласних організацій Національних творчих спілок України свідчить про вибірковість привалювання тієї чи іншої статі залежно від напрямку роботи спілки. Зокрема, членкині переважають у складі хореографічної спілки (93,3 %), спілки композиторів (64,3 %), спілки театральних

діячів (59,2 %). Представників чоловічої статі більше у складі спілки художників (73,5 %), спілки краєзнавців (62,7 %), спілки письменників (62,5 %).

Водночас з 200 видатних особистостей Дніпропетровщини – 32 жінки, що становить всього 16 %. При чому, найбільша їх кількість серед акторів і режисерів (46,2 %), спортсменів (40 %), медичних працівників (27,3 %). Відмітимо, що за всіма напрямками чоловіків найчастіше визнають видатними. Проте серед видатних військовослужбовців, істориків, краєзнавців та археологів Дніпропетровщини 100 % складають чоловіки.

Цікавою є аналітика назв вулиць у великих містах Дніпропетровської області. 30,1 % від загальної кількості таких вулиць названі на честь чоловіків і лише 1,52 % – на честь жінок.

У межах соціально-культурної сфери варто сказати і про спорт. У Дніпропетровській області за всіма напрямками у спорті переважає частка чоловіків. У 2021 році 72,5 % від загальної кількості тих, хто професійно займається спортом, були чоловіки. У керівництві фізкультурно-спортивних товариств області також переважають чоловіки – 87,7 %. Серед тренерів у Дніпропетровській області частка чоловіків складає 72,4 %.

ГЛОСАРІЙ

- **Гендер** – окреслений набір характеристик, що визначає соціальну поведінку жінок та чоловіків і стосунки між ними, це змодельована суспільством система цінностей, норм і характеристик чоловічої та жіночої поведінки, стилю життя та способу мислення, ролей і відносин між жінками та чоловіками, набутих ними як особистостями у процесі соціалізації [14].
- **Гендерний аналіз** – це критична оцінка того, як відмінності в гендерних ролях, діяльності, потребах, можливостях, правах впливають на дівчат і хлопців, жінок і чоловіків у певних ситуаціях чи контекстах [18]. Гендерний аналіз досліджує відносини між жінками та чоловіками, їх доступ до ресурсів і контроль за ними; обмеження, з якими вони стикаються відносно одне одного [5].
- **Гендерний аудит** – інструмент і процес, що дозволяє оцінити рівень ефективності інституціалізації гендерного підходу в політиці, програмах, організаційних структурах і процесах. Гендерний аудит визначає, наскільки ефективні чинні в організації правила впровадження гендерного мейнстрімінгу, а також система підтримки їх виконання; відстежує й оцінює відносний прогрес у просуванні гендерної рівності; фіксує позитивний досвід у справі досягнення гендерної рівності [25].
- **Гендерний баланс** – збалансоване представництво жінок і чоловіків (не менш, ніж 30 % представників однієї зі статей) на всіх рівнях організаційної структури. Для досягнення гендерного балансу можна використати спеціальні стратегії наймання та просування жінок кар'єрними щаблями, зокрема квотування, позитивні дії, позитивну дискримінацію [3].
- **Гендерне бюджетування** – інтегрування гендерного підходу в усі стадії бюджетного циклу з метою забезпечення рівного розподілу ресурсів. Гендерне бюджетування включає процеси й інструменти, за допомогою яких враховуються специфічні інтереси та потреби жінок і чоловіків з різних соціальних і вікових груп; аналізується вплив бюджетних видатків на жінок і чоловіків; визначаються основні напрями перебудови бюджету з метою забезпечення рівного розподілу ресурсів. Результатом гендерного бюджетування є гендерно орієнтовані бюджети організації, управління, відділу, а не окремі бюджети для жінок та/або чоловіків [5].
- **Гендерний бюджетний аналіз** – це аналіз програм, що фінансуються з бюджету, щодо їх впливу на жінок і чоловіків (хто отримує користь від бюджетних рішень, а хто – ні; наскільки фінансові видатки задовольняють потреби жінок і чоловіків [3].
- **Гендерне виховання** – процес цілеспрямованого систематичного вироблення в осіб обох статей способів і форм паритетності у відносинах, моральних норм рівності, розуміння та втілення на практиці рівноправності, взаємоповаги, врахування як спільного, так і відмінного, що властиво жінці та чоловікові, а також формування вільної особистості з гендерним світоглядом і навичками гендерно орієнтованої поведінки [15].
- **Гендерно дезагреговані дані** (розділені за ознакою статі) – це дані, що перехресно класифікуються за статтю, надають інформацію окремо – про чоловіків і жінок, хлопців і дівчат, та є основою для ефективного гендерного аналізу.

Статистика, розділена за статтю, є міжнародно визнаним методом гендерного інтегрування – з метою виявлення можливих «гендерних прогалин» або ситуацій дискримінації. Гендерно розмежована статистика дозволяє ідентифікувати проблеми, що потребують коригування/вирішення [5].

- **Гендерна дискримінація** – будь-яке розрізнення, виключення чи обмеження, здійснене за ознакою статі, що має наслідком або метою погіршення або зведення нанівець можливостей жінок користуватися чи здійснювати права людини й основні свободи в політичній, економічній, соціальній, культурній, громадянській чи будь-якій іншій галузі, незалежно від сімейного статусу жінок і на основі рівності чоловіків та жінок [21].
- **Гендерна компетентність** – інтегрована сукупність цінностей, настанов, знань, умінь у сфері прав людини, рівності прав жінок і чоловіків та недискримінації, що дозволяє ефективно впроваджувати гендерний підхід у всі сфери, на всіх рівнях і на всіх етапах діяльності (плануванні, реалізації, моніторингу й оцінки) [3].
- **Гендерний мейнстрімінг** – інтегрування гендерного підходу – комплексна стратегія, яку прийняло міжнародне співтовариство на шляху до прогресу в досягненні гендерної рівності. Організація Об'єднаних Націй визначає Гендерний мейнстрімінг як: «процес оцінки наслідків для жінок і чоловіків будь-яких запланованих дій, включаючи законодавство, політики чи програми в усіх сферах і на всіх рівнях. Це спосіб зробити жіночі, а також чоловічі потреби та досвід невід'ємною складовою процесу розробки, реалізації, моніторингу й оцінки політик і програм у політичній, економічній, соціальній сферах – з тим, щоб жінки та чоловіки могли отримати рівнозначні вигоди, а нерівність не зберігалася. Кінцева мета – досягти гендерної рівності» [5].
- **Гендерна освіта** – необхідна частина освітніх програм на всіх рівнях системи освіти, що дає можливість дівчатам і хлопцям, жінкам і чоловікам зрозуміти, як конструкції маскулінностей та фемінностей, та моделі розподілу соціальних ролей (формовані нашими суспільствами), впливають на їх життя, стосунки, життєвий вибір, розвиток кар'єри тощо. Рада Європи рекомендує переглянути всі аспекти освітніх систем для того, щоб вони сприяли гендерній рівності [21].
- **Гендерні показники (індикатори)** – це вимірювані дані, у порівнянні з якими можна оцінювати зміни. Вони використовуються для відстеження прогресу в досягненні конкретних цілей або завдань і можуть бути як кількісними, так і якісними. Кількісні показники – вимірювання за допомогою чисельних даних, які показують прогрес у досягненні гендерної рівності в часі; наприклад, кількісні показники можуть відображати зростання частки представництва жінок в управлінні. Якісні показники фіксують зміни у сприйнятті, ставленні або соціальні зрушенні; наприклад, якісними показниками можуть бути – зміни гендерних ролей чоловіків і жінок або зміни поглядів чоловіків і жінок на проблему домашнього насильства. Гендерні показники ґрунтуються на зборі даних, розподілених за статтю [5].
- **Гендерно-правова експертиза** – аналіз чинного законодавства, проектів нормативно-правових актів, результатом якого є надання висновку щодо їх

ГЛОСАРІЙ

відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків [1].

➤ **Гендерна рівність** – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства [1]. Гендерна рівність означає, що різноманітні моделі поведінки, інтереси та потреби жінок і чоловіків розглядаються, оцінюються та враховуються на рівноправній основі. Це не означає, що жінки та чоловіки повинністати однаковими; це означає, що їх права, обов'язки та можливості не будуть залежати від того, ким вони є – жінками чи чоловіками [5].

➤ **Гендерний розрив** – означає будь-яку нерівність, невідповідність у становищі та можливостях жінок і чоловіків у суспільстві. Термін «гендерний розрив» часто використовують для позначення різниці в середній заробітній платі жінок і чоловіків – «Розрив у гендерній оплаті праці» [5].

➤ **Гендерна справедливість** – забезпечення неупередженого ставлення та справедливості при розподілі благ та обов'язків між жінками та чоловіками. Концепт визнає, що жінки та чоловіки мають різні потреби та рівень доступу до влади, і ці відмінності слід визначати й усувати таким чином, щоб виправити дисбаланси між статями. Це може включати рівне ставлення, або ставлення, що відрізняється, але вважається рівнозначним з точки зору прав, переваг, зобов'язань і можливостей. Термін «гендерна справедливість» іноді вживається таким чином, що живить стереотипи щодо ролі жінок у суспільстві, припускаючи, що до жінок слід ставитися «справедливо» відповідно до ролей, які вони виконують. Існує ризик, що таке розуміння може увічнити нерівні гендерні стосунки й укорінити гендерні стереотипи, згубні для жінок. Тому цей термін слід застосовувати обережно, щоб не маскувати ним небажання говорити про дискримінацію та нерівність [21].

➤ **Гендерні стереотипи** – стійкі для даного суспільства в даний історичний період узагальнені уявлення про жінку та чоловіка, що стосуються прийнятності різноманітних ролей і видів діяльності, а також психологічних і поведінкових характеристик, притаманних чоловікам і жінкам. Це форми поведінки, які суспільство очікує від людей, залежно від їх статі, задаючи при цьому жорсткі стандарти. Характерною ознакою гендерних стереотипів є неврахування наявних у конкретної особи особистісно-психологічних і поведінкових рис. Судження базуються на тому, що ця людина є чоловіком/жінкою, та їй притаманні відповідні риси, якими зазвичай суспільство наділяє жінок чи чоловіків [17].

➤ **Гендерна чутливість** – здатність визнавати наявні гендерні відмінності у правах, можливостях, повноваженнях, умовах, ставленні; ідентифікувати прояви упередження, утисків, дискримінації за ознакою статі та враховувати ці аспекти у стратегіях і діях. Протилежним поняттям є гендерна сліпота – нездатність бачити та відчувати прояви гендерної дискримінації та сексизму на всіх рівнях і в усіх сферах життєдіяльності суспільства [3].

➤ **Гендерно чутлива мова** – мова, в якій відсутні прояви сексизму та в якій використовуються фемінітиви – терміни, що позначають жіночі ролі, насамперед на ринку праці (наприклад: менеджерка, керівниця, директорка, координаторка тощо). Використання гендерно чутливої/інклузивної мови означає говорити та

писати таким чином, щоб не дискримінувати людину за ознакою статі та не вкорінювати гендерні стереотипи [3].

➤ **Гендерно чутлива організаційна культура** – сукупність цінностей, норм, звичаїв, переконань, в основі яких – принципи рівності прав і можливостей жінок і чоловіків, поваги та визнання кожної особистості, незалежно від статі; неупереджене, гендерно чутливе ставлення та поведінка. Гендерно чутлива організаційна культура є необхідною передумовою ефективного впровадження гендерного підходу [3].

➤ **Заява про гендерну політику** (Декларація про плани та наміри) означає заяву про принципи, зобов'язання, наміри установи/організації чи уряду в сфері гендерної рівності та механізми досягнення мети [4].

➤ **Гендерна упередженість** – це дія, заснована на стереотипному сприйнятті місця та ролі жінки і чоловіка в суспільстві, що несе в собі елементи дискримінації, ставить одну зі сторін у невигідне становище [3].

➤ **Дискримінація за ознакою статі** – ситуація, за якої особа та/або група осіб за ознаками статі, що були, є та можуть бути дійсними або припущеннями, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами та свободами або привileями в будь-якій формі, встановлені Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними [1].

➤ **Запобігання насильству за ознакою статі** – система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами й організаціями, а також громадянами України, іноземцями й особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, спрямованих на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо насильства за ознакою статі, його причин і наслідків, на формування нетерпимого ставлення до насильства за ознакою статі, викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі й обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються [1].

➤ **Інтегрування гендерного підходу в політику та діяльність організації** – включення гендерної складової (потреб, інтересів, досвіду, потенціалу жінок і чоловіків) до програмних документів, стратегічних та операційних планів, проектів і програм, до всіх напрямків діяльності на всіх рівнях і етапах; включення принципів гендерної рівності до організаційної культури, розробка гендерно чутливих індикаторів моніторингу й оцінки; проведення систематичного гендерного аудиту з метою посилення організаційного потенціалу та підвищення ефективності діяльності працівників/працівниць [3].

➤ **Насильство за ознакою статі** – діяння, спрямовані проти осіб через їх стать, або поширені в суспільстві звичаї чи традиції (стереотипні уявлення про соціальні функції (становище, обов'язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, що завдають фізичної,

ГЛОСАРІЙ

сексуальної, психологічної або економічної шкоди чи страждань, включаючи погрози таких дій, у публічному або приватному житті [1].

- **Повноваження жінок (роздширення прав і можливостей)** – стосується посилення їх контролю над власним життям. Розширення повноважень передбачає підвищення обізнаності, впевненості в собі, розширення варіантів вибору, розширення доступу до ресурсів та контролю за ними; участь у прийнятті рішень, розширення політичного впливу [5].
- **Протидія насильству за ознакою статі** – система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами й організаціями, а також громадянами України, іноземцями й особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, спрямованих на припинення насильства за ознакою статі, надання допомоги та забезпечення захисту постраждалої особи та отримання нею відшкодування завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків насильства за ознакою статі, притягнення до відповідальності кривдників і зміну їх поведінки [1].
- **Рівні можливості жінок і чоловіків** – рівні умови для реалізації рівних прав жінок і чоловіків [1].
- **Рівні права жінок і чоловіків** - відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою статі [1].
- **Сексизм** – це будь-яка дія, жести, візуальний прояв, вимовлені або написані слова, практика чи поведінка, в основі яких – ідея, що особа чи група осіб є менш значимими, гіршими через їх стать [19].
- **Сексуальні домагання** – дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування [1].
- **Фемінізм** – політична позиція та прихильність ідеї зміни політичного становища жінок і сприяння гендерній рівності, засновані на тезі про те, що жінки підпорядковуються через своє гендеризоване тіло, тобто через належність до статі. Усі концепції фемінізмів погоджуються, що жінки перебувають у підпорядкованому становищі щодо чоловіків. Сучасні фемінізми сфокусовані на переоцінці та реконцептуалізації жінок, їх позицій і ролей, або на деконструкції прихованих форм гендерної дискримінації та виключення [21].
- **Фемінітіви** – це слова жіночого роду, альтернативні або парні аналогічним поняттям чоловічого роду», що зазвичай застосовують на позначення осіб незалежно від їх статі. Антонімічним є термін маскулінітиви – назви осіб чоловічої статі [22].

ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

- Загальна декларація прав людини (1948 р.)
- Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини (1950 р.)
- Конвенції міжнародної організації з Праці (1950-2000 рр.)
- Конвенція № 100 про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності (1951 р.)
- Конвенція ООН про політичні права жінок (1952 р.)
- Конвенція № 103 про захист материнства (переглянута) (1952 р.)
- Конвенція про політичні права жінок (1954 р.);
- Конвенція № 111 про дискримінацію в галузі праці та занять (1958 р.)
- Європейська соціальна хартія (1961 р.)
- Міжнародний пакт ООН про громадянські і політичні права (1966 р.)
- Міжнародний пакт ООН про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.)
- Декларація ООН про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів (1974 р.)
- Мексиканська декларація ООН про рівність жінок та їх вклад в розвиток та мир (1975 р.)
- Директива Ради Європи про поступове запровадження принципу рівного ставлення до чоловіків та жінок у сфері соціального забезпечення (1978 р.)
- Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок CEDAW (1979 р.)
- Конвенція № 156 про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками (1981 р.)
- Декларація ООН про участь жінок у сприянні міжнародному миру та співробітництву (1982 р.)
- Декларація Комітету міністрів Ради Європи Про рівноправність жінок та чоловіків (1988 р.)
- Конвенція ООН про права дитини (1989 р.)
- Декларація ООН про усунення насильства проти жінок (1993 р.)
- Пекінська декларація і Платформа дій та інші підсумкові документи, прийняті на IV Всесвітній конференції про стан жінок «Дії в інтересах рівності, розвитку і миру» (1995 р.)
- Європейська соціальна хартія (1999 р.)
- Директива Ради Європи з протидії дискримінації на робочому місці за ознакою релігії або віри, обмежених можливостей, віку або сексуальної орієнтації (2000 р.)
- Підсумковий документ спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН «Жінки у 2000 році: рівність між жінками і чоловіками. Розвиток і мир у ХХІ столітті» (2000 р.)
- Резолюція Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека» (2000 р.)

ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

- Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-членам Про збалансоване представництво жінок і чоловіків у процесі прийняття політичних та суспільних рішень (2003 р.)
- Директива Ради Європи про реалізацію принципів рівних можливостей і рівного ставлення до чоловіків і жінок у питаннях доступу та постачання товарів і послуг (2004 р.)
- Директива Ради Європи про реалізацію принципів рівних можливостей і рівного ставлення до чоловіків і жінок у питаннях працевлаштування та зайнятості (Директива про перерозподіл гендерних ролей) (2006 р.)
- Пропозиція Європейської Комісії щодо Директиви Ради Європи про протидію дискримінації за ознакою віку, інвалідності, сексуальної орієнтації, релігії або віри за межами робочого місця (2008 р.)
- Європейська хартія рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад (2006 р.)
- Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (2011 р.)
- Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018-2023 роки (2018 р.)

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

- Постанова Верховної Ради України від 05 березня 1999 року № 475-XIV «Про Декларацію про загальні засади державної політики України стосовно сім'ї та жінок»
- Указ Президента України від 25 квітня 2001 року № 283/2001 «Про підвищення соціального статусу жінок в Україні»
- Указ Президента України від 26 липня 2005 року № 1135/2005 «Про вдосконалення роботи центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
- Закон України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
- Закон України від 20 вересня 2011 року № 3739-VI «Про протидію торгівлі людьми»
- Закон України від 6 вересня 2012 року № 5207-VI «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»
- Указ Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015 «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини»
- Закон України від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2018 року № 273 «Про затвердження Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року»
- Постанова Кабінету Міністрів України № 997 від 28 листопада 2018 року «Питання проведення гендерно-правової експертизи»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2018 року № 634-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо

жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок на період до 2021 року»

- Наказ Міністерства фінансів України від 2 січня 2019 року № 1 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі»
- Наказ Міністерства соціальної політики України від 07 лютого 2020 року № 86 «Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів»
- Наказ Міністерства соціальної політики від 14 квітня 2020 року № 257 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання гендерного впливу галузевих реформ»
- Указ Президента України від 21 вересня 2020 року № 398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 року № 1128-р «Про схвалення Концепції комунікації у сфері гендерної рівності»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1277-р «Про участь Уряду України у міжнародній ініціативі «Коаліції дій для сприяння досягненню гендерної рівності»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2020 року № 1544-р «Про затвердження Національного плану дій на виконання Резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека»
- Розпорядження Кабінету Міністрів від 02 грудня 2020 року № 1517-р «Питання збору даних для моніторингу гендерної рівності»
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1578-р «Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» з утвердження гендерної рівності»
- Указ Президента України від 25 квітня 2001 року № 283/2001 «Про підвищення соціального статусу жінок в Україні»
- 22. Розпорядження Кабінету Міністрів України №1128-р від 16 вересня 2020 року «Про схвалення Концепції комунікації у сфері гендерної рівності»

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ

- Регіональна цільова соціальна програма розвитку сімейної та гендерної політики у Дніпропетровській області на 2023 – 2027 роки
- Регіональна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі у Дніпропетровській області на період до 2025 року
- Комплексна програма соціального захисту населення Дніпропетровської області на 2020 – 2024 роки
- Програма зайнятості населення Дніпропетровської області на 2012 – 2022 роки

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст. 561.
2. Гендерний портрет Дніпропетровської області: наук.-практ. видання (жовтень 2020 р.) / кол. авторів за заг. ред. д.ю.н., проф. Наливайко Л. Р. (за сприяння Дніпропетровської обласної ради, комунального підприємства ДОР «Представництво Придніпров'я» та громадської організації «WOMEN plus»). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 94 с. URL: <https://womenplus.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/Gendernij-portret-oblasti-za-2020-rik.pdf>.
3. Глосарій гендерних термінів Державної судової адміністрації України. URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/gender/dfgfhjgkl>.
4. Глосарій і тезаурус Європейського інституту з гендерної рівності / Ред. кол. М. Бабак, О. Давліканова, М. Дмитрієва, М. Козир, Л. Компанцева, К. Левченко, М. Скорик, О. Суслова; оновл. вид. Київ: «Вістка», 2021. 170 с. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/17580-20210419.pdf>.
5. Глосарій Тренінгового центру ООН Жінки. URL: <https://trainingcentre.unwomen.org/mod/glossary>.
6. Головне управління статистики у Дніпропетровській області. URL: <http://www.dneprstat.gov.ua/>
7. Гендерний портрет Дніпропетровської області / уклад. О. М. Рудік. Дніпро: Видавництво, 2018. 156 с. URL: <https://womenplus.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/Gendernij-portret-oblasti-za-2017-rik.pdf>.
8. Громадська організація «ЖІНКИ плюс». URL: <https://womenplus.com.ua>.
9. Данилова І. Про надання статистичної інформації на запит Дніпропетровської обласної ради від 11.11.2022 р. № 15-18/2187-22.
10. Державна служба статистики України. URL: [http://www.ukrstat.gov.ua/](http://www.ukrstat.gov.ua)
11. Дніпропетровська обласна рада: депутатський корпус. URL: <http://oblrada.dp.gov.ua/category/oblasna-rada/deputats/>
12. Кришень О. В. Інформація щодо кількості переміщених осіб, зареєстрованих на території Дніпропетровської області. Лист про розгляд депутатського звернення Гиренко Л. А. від 25.11.2022 р. № 6580/0/192-22.
13. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам / Т. Марценюк; за участі О. Богдан. Київ: Основи, 2017. 256 с. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12117>.
14. Мельник Т. М. 50/50 Сучасне гендерне мислення: Словник / Т. М. Мельник, Л. С. Кобелянська. Київ: К.І.С., 2005. 280 с.
15. Мельник Т., Кобелянська Л., Гендер у термінах, правових актах і практиці перетворень: словник-довідник. Київ: Логос, 2020.
16. Органи місцевого самоврядування Дніпропетровської області. URL: <https://oblrada.dp.gov.ua/region/kerivniki-organiv-mistsevogo-samovriaduvannia/>
17. Основи теорії гендеру: навч. посібник. Київ: К.І.С., 2004. 536 с.

18. Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів: Наказ Міністерства соціальної політики України від 07.02.2020 р. № 86. *Офіційний вісник України*. 2020. № 20. Ст. 769.
19. Рекомендація CM/Rec(2019)1 Комітету міністрів державам членам щодо запобігання сексизму та боротьби з ним від 27 березня 2019 р. URL: <https://rm.coe.int/cm-rec-2019-sexism-ukr-rev-ps-no-track-changes-fin-with-content-al/1680953cb8>.
20. Саєнко О. Поняття «гендеру» як конституційно-правової категорії. *European political and law discourse*. 2020. URL: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2020/2020-7-2/21.pdf>.
21. Словник Європейського інституту із гендерної рівності. URL: <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1642149901.pdf>.
22. Собецька Н. В. Вживання фемінітивів як прояв гендерної культури. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1 (40). С. 375-378.
23. Шевченко З. В. Словник гендерних термінів. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. 2016. URL: <http://a-z-gender.net/ua/>
24. Шеленкова Н. Гендерні особливості прояву лідерства у молоді. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. № 4 (68). С. 162-168. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/261144/259023>.
25. Participatory Gender Audit: A tool for organizational change. ILO, Geneva, 2008.
26. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Gender equality principle in the state gender policy: practice of Ukraine and EU member states. *Development and modernization of the legal systems of Eastern Europe: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph*. Vol. 2. Lublin: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2017. P. 137-155.
27. Наливайко Л. Р., Грицай І. О. Gender Budgeting as a Means of Ensuring the Gender Equality Principle. *Challenges and prospects for the development of legal systems in Ukraine and EU countries: comparative analysis*. Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing», 2019. Vol. 1. P. 237-255.
28. Грицай І. О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності: теорія та практика: монографія. Київ: Хай-Тек Прес, 2018. 470 с.
29. Основи теорії гендеру: юридичні, політологічні, філософські, лінгвістичні та культурологічні засади: монографія. Київ: Хай-Тек Прес, 2018. 248 с.
30. Наливайко Л. Р., Несторова К. Ю. Проблеми правового статусу жінок, що несуть військову службу в Україні, в аспекті гендеризації. *Право і суспільство*. 2018. № 1. С. 123-127.
31. Наливайко Л. Р., Фоміна Д. О. Застосування методики гендерно орієнтованого бюджетування в Україні: проблеми теорії та практики. *Jurnalul juridic national: teorie si practica*. 2019. № 2 (36).
32. Наливайко Л. Р., Фоміна Д. О. Протидія гендерно обумовленому насильству в умовах військового конфлікту: теоретико-правовий аспект. *Публічне та приватне право*. 2019. Вип. 4. С. 17-19.
33. Наливайко Л. Р., Сірко Л. П. Гендерно-правова експертиза: проблеми теорії та практики: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2023. 206 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

34. Наливайко І. О. Стандарти Ради Європи та правові позиції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: теоретико-правова. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 99-105.
35. Наливайко І. О. Теоретико-правові проблеми імплементації в Україні ст. 37 Стамбульської конвенції. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 3. 2022. С. 25-30.
36. Наливайко Л. Р., Лебедєва Ю. В. Репродуктивні права людини: міжнародні стандарти, досвід України та Литви. *European Political and Law Discourse*. 2022. Vol. 9. Issue 3. P. 37-48.
37. Наливайко Л. Р., Марценюк Л. В. Права жінок та гендерна рівність в Україні: проблеми теорії та практики. *Приватне та публічне право*. 2022. № 1. С. 61-66.
38. Наливайко Л. Р., Сірко Л. П. Гендерно-правова експертиза як спосіб захисту прав людини: принципи та їх сутність. *Міжнародно-правова оцінка російської воєнної агресії в Україні та захист фундаментальних прав людини: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (16 липня 2022 р., м. Київ)*. Київ: Людмила, 2022. С. 180-184.
39. Nalyvaiko, L., Minakova Ye. The Problem of Domestic Violence Against Children: Theoretical And Legal Aspect. *3rd International World Children Conference* (22-24 april 2022, Kemer, Antalya). 2022. С. 350-356.
40. Грабовська І., Наливайко Л., Обушний М. Гендер в освітньому процесі українських вишів як філософсько-світоглядна складова конфліктизаційної проблематики. *Українознавчий альманах*. 2021. Вип. 26. С. 54-64.

Наукове видання

**ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Видання третє, перероблене і доповнене

Редактори, оригінал-макет – Коваленко-Марченкова Є.В., Самотуга А.В.

